



БУДІВНИЧІ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В АВСТРАЛІЇ

Фундація Українознавчих Студій в Австралії,
Сідней, 1984

Будівничі Катедри Українознавства в Австралії

(Пропам'ятна Книга)



Фундація Українознавчих Студій в Австралії
Сідней, 1984



DEDICATION

This commemorative volume is dedicated to our donors whose contributions, no matter how large or small, meant a material sacrifice to each of them, yet made possible the realisation of a dream — the dream of preserving and propagating a cultural heritage and providing an opportunity for self-expression to an ethnic community — the Ukrainians — far from their native land.

Ihor Gordijew,
Chairman,
Ukrainian Studies Foundation in Australia.



ЛЕОНІД ДЕНИСЕНКО
ПРОЄКТОДАВЕЦЬ ВІДЗНАКИ ФУНДАЦІЇ УКРАЇНОЗНАВЧИХ
СТУДІЙ В АВСТРАЛІЇ ТА МИСТЕЦЬ ГРАФІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ
ОБКЛАДИНКИ КНИГИ.

LEONID DENYSENKO

Born July 25, 1926. Australian citizen of Ukrainian origin. Wife: Luba; daughters Hala and Ania. Graduated in Graphic Art (Warsaw), Diploma in Art (Sydney). War Artist — U.S.A. Army Forces (Germany, 1944/45); Administrative Officer — Commonwealth Dept. of Immigration (Australia, 1949-51); Officer-in-Charge — Australian Commonwealth Jubilee Arts Touring Exhibition, 1951; Principal — School of Fine and Graphic Arts (City of Parramatta, Australia, 1962-64); Senior Art Teacher — State High Schools (Sydney, 1964-69); Art Tutor — International Correspondence Schools (Australasia); Art Teacher & Illustrator — N.S.W. Dept. of Technical and Further Education (Sydney). Exhibited in Australia, Europe and the U.S.A. Prizes in Art Competitions for Graphic Arts and Paintings (Germany, Australia); First Prize — Public Monument (City of Fairfield, Australia, 1968); Third Prize — International Competition for the Public Monument in the Park of the Famous (Buenos Aires). Member: Royal Art Society, Australian Art Associates, Ukrainian Art Society (Australia), International Journalists' Association, Ukrainian Scientific Society of Taras Shevchenko; Member of the Executive Council of Ukrainian Artists in Diaspora (New York, 1979); Awarded Gold Medal for Contribution in Art; invented new art style — "literography" (1973); Listed as Artist in Ukrainian Encyclopedia, in Directory "Ukrainian Graduates in Australia", and in Australia Arts Council Directory. Founder and President of the Ukrainian Rebirth Society — organisation of worldwide scope promoting a wholesome, alcohol-free and nicotine-free life style based on faith in God (Sydney, 1977).

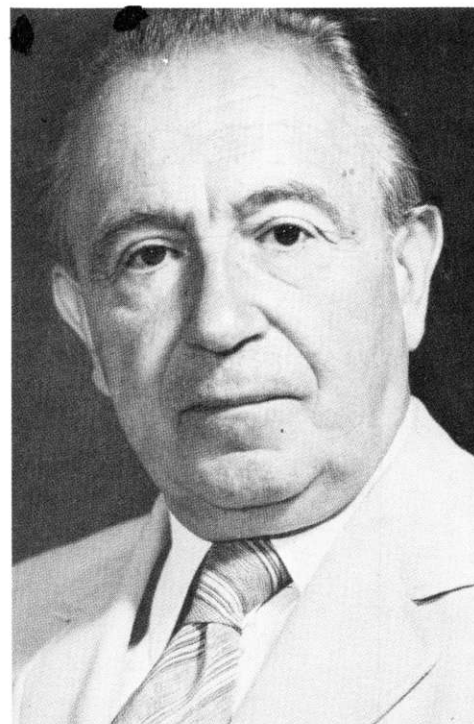
QUOD BONUM, FELIX, FAUSTUM BEATUMQUE SIT!

Formal education in Ukrainian studies at tertiary level in the English-speaking world is a rather new phenomenon. Its beginnings in Australia might be traced to the year of 1978 when the first symposia on the Ukrainian language and literature were organized by the Ukrainian Studies Foundation in Australia at Macquarie and Sydney Universities. Planned as University extension classes they were subsequently continued at the University of Adelaide (1979), Melbourne (1980) and repeatedly at Macquarie University (1981 – 1982). Due to favourable attitudes of the latter a teaching and research centre was formally established here in 1983 to begin its academic activity in the ensuing year. Thus the dream of the "KUA" in Australia became a reality.

The very existence of the Ukrainian Studies Centre not only adds a new dimension to the spiritual life of Ukrainians in Australia and New Zealand, but it will also extend the horizons of Slavic studies in this part of our globe. The Ukrainian Studies Foundation in Australia and its supporters on one side and the Staff and administration of Macquarie University on the other deserve the gratitude of all Ukrainian and Slavic scholars in the Free World.

В імені всіх культурно-наукових і громадсько-політичних установ і організацій, які маю честь очолювати, сердечно вітаю австралійських українців із завершенням першого етапу в будові храму української науки на п'ятому континенті — осередком українознавства в Макворі університеті. Бажаючи успіхів у праці керівникам цього осередку для добра й розвитку невідфальшвансї української науки й культури, хочу при цій нагоді скласти щирю подяку всім ентузіястам КУА-ФУСА, завдяки жертвенності яких здійснено перший крок до великого історичного осягу австралійських українців. Дальші кроки в цьому напрямі — науково-видавнича й дослідча праця, бібліотека — архів — музей, включно з побудовою власного будинку — залежатиме від майбутнього ентузіазму патріотичного Громадянства й його глибшого розуміння справжніх вартостей в особистому й національному житті! На все добре — на многі літа!

Яр. Рудницький



J. B. Rudnycky
J. B. Rudnycky,
Founding Head & Professor Emeritus
Department of Slavic Studies,
The University of Manitoba.



Edwin Webb

Emeritus Professor Edwin C. Webb,
Vice-Chancellor, Macquarie University.

UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION COMMEMORATIVE VOLUME: FOREWORD

It is a great pleasure for me to be associated with this volume commemorating the activities of the Ukrainian Studies Foundation in Australia.

My wife and I have been in Australia for twenty-one years, and during that time we have seen a vastly increased awareness of the multicultural basis of Australian society. Coupled with this has been an awareness of the language problems arising from the fact that many of our more recent arrivals have a native language other than English. The initiatives taken by the Australian Government through the Tertiary Education Commission to increase the teaching and study of community languages other than English in Australian Universities were long overdue, and Macquarie University has been pleased to be able to participate in that process.

At the beginning of the triennium 1972-74 Macquarie University received earmarked funds to commence the teaching of slavonic languages, with emphasis on Croatian, Macedonian, Polish and Serbian. Appointments have been made and teaching is going ahead in these areas.

Before this activity started there had been discussions between the Ukrainian Studies Foundation and Macquarie University as to the possibility of starting some teaching and research in the Ukrainian language and culture, and it is very pleasing that we are now able to embark on such a program. This has only become possible because of the magnificent work of the Foundation in collecting funds to enable the University to make appointments from 1984 onwards and to provide the support needed for books and tutorial assistance. It has been impressive for me to work with the Ukrainian community on this project. An objective was established very early and the community has worked hard to accumulate the necessary financial support. I now invite the continuing support and cooperation of all members of the community with the activities of Macquarie University, so that we may be able to promote increased understanding of the cultural background of this section of the Australian people.

Edwin C. Webb, Vice-Chancellor.

UKRAINIAN STUDIES IN AUSTRALIA

Background —

Ukraine and its people

Ukraine — whose territory lies north of the Black sea, east of Poland and south of Russia — has a history stretching back into antiquity and a present-day population of over 50 million. Ukrainians are the largest 'submerged' nation on the European Continent, that is, an ethno-cultural entity suffering from severe retardation of its national development and from deprivation of Statehood as a result of centuries-long occupation of its territory by foreign powers. As a result of unfavourable historical events, the Ukrainian nation has been partitioned into two separate groups for centuries. Eastern Ukraine, containing about three-quarters of the total population has been under Russian rule, while Western Ukraine has been under Polish rule.

The Ukrainian struggle for independence, nation — and Statehood has had to contend against the tremendous odds of Russification and Polonising policies pursued by the dominant foreign powers over the centuries. Such assimilatory and at times genocidal policies have made it very difficult for Ukraine to evolve a stratum, such as an aristocracy or a group of professional statesmen and politicians capable of leadership and an intelligentsia that could develop a nation-building ideology. Despite these highly unfavourable circumstances, a fleeting experience of national independence and Statehood following the collapse of the Russian Tsarist Empire after 1917 was instrumental in awakening dormant national sentiment in Ukraine. But this — along with independence and incipient Statehood — was violently suppressed by Moscow and particularly from the early 1930s onward very strongly Russification policies were reintroduced. The Soviet leadership, dominated and indeed monopolised by Joseph Stalin took over the role of heir and successor to the former rulers of the Russian Tsarist Empire. In a genocidal frenzy of systematic terror organised by Joseph Stalin, millions of Ukrainians — among them the flower of the national intelligentsia — perished from starvation (in the Great Famine of 1932-33), or in Soviet prisons and concentration camps. The nationally discriminatory and assimilatory policies continue in the Soviet Union to the present day, accompanied by intimidation, arrests and incarceration of Ukrainian dissidents.

Ukrainians Abroad

The cataclysm of World War II and Adolf Hitler's policy of forced labour for East Europeans conquered in his 'Drag nach Osten', meant forcible deportation for about 3 million persons from Ukraine to Nazi Germany. At the end of World War II some of the deportees returned to the Soviet Union, while others were forcibly repatriated under the terms of the Yalta agreement. Over 200,000 Ukrainians, however, remained in West Germany and western Austria and after spending some time in Displaced Persons camps under the administration of U.N.R.R.A. and I.R.O. came to settle in the U.S.A., Canada, South America and Australia. The most significant psychological feature to understand about Ukrainian emigres is that they regard themselves as a political emigration, first and foremost.

Rough estimates indicate that there are around 30-33,000 persons of Ukrainian ethnic origin in Australia. The principal centres of Ukrainian immigrant settlement are the capital cities of the Commonwealth.

Considering the comparatively modest size of the Ukrainian ethnic community in Australia, it is interesting to observe that there is a vigorous communal and Church life, organised since the arrival in the late 1940s and the early 1950s of the bulk of Ukrainian immigrants to Australia. At present there are two principal weekly Ukrainian newspapers — **The Free Thought**, published and edited by Mr. W. Shumsky in Sydney and **Church and Life**, published by the Ukrainian Catholic Church in Melbourne.

Ukrainian Studies and the Ukrainian Studies Foundation in Australia

Community effort in Australia to preserve the Ukrainian language and to teach Ukrainian history and culture to the younger generation goes back to the early 1950s, when the first Ukrainian ethnic Saturday schools were set up. In those years there was a reasonably adequate supply of teachers trained in Ukraine and displaced from their profession by World War II and its aftermath. Up to the early 1960s Ukrainian ethnic schools multiplied and the number of children attending them steadily increased. But beginning in the late 1960s and during the early 1970s the older teachers, some well beyond retiring age, were gradually begin replaced by younger Ukrainians,

some of whom were trained in the Australian educational system but did not possess the requisite level of training in the Ukrainian language and civilisation. As the problem faced by Ukrainian ethnic schools was being realised, Professor J. B. Rudnycky, then head of the Department of Slavic Studies at the University of Manitoba in Canada toured Australia. Professor Rudnycky gave a series of public seminars at which he advocated that Ukrainians in Australia should make a concerted effort to establish a Chair, Department or Centre of Ukrainian Studies at an Australian University. One of the most though by no means the only such achievement was the establishment at Harvard University of a Centre for Ukrainian Studies based on an initial capital endowment of \$600,000 donated by the Ukrainian community on the North American Continent. The widespread publicity given to Professor Rudnycky's seminars provoked a lively discussion in the Ukrainian press in Australia on the possible means whereby the Ukrainian heritage could be preserved.

In the early 1970s a group of Ukrainian students, graduates and older members of the Ukrainian community resolved to form a registered company whose purpose would be to create a favourable climate of opinion and to set up a trust for providing a financial basis for the teaching of Ukrainian Studies and research at University level. As a result a foundation, the Ukrainian Studies Foundation in Australia was incorporated under N.S.W. law on 16th December, 1974 and a fund, the Australian Shevchenko Trust Fund was declared on 8th March, 1975.

[Taras Shevchenko was Ukraine's most outstanding 19th century poet who contributed very significantly towards the renaissance of national sentiment in his and the succeeding generations].

Thanks to the generosity of Ukrainians both in Australia and from overseas the Fund now stands at almost \$600,000 and the immediate objective is to bring it to one million dollars. The moneys raised from donations (which are, incidentally, tax deductible) are invested and proceeds from the interest earned will be used to finance Ukrainian Studies. Mr. W. Shumsky and his newspaper, **The Free Thought**, became very early in the piece and remain to this day the single most important inspiration and driving force behind the fund-raising and idea-promoting campaign. Mr. Bohdan Goot, the

Foundation's Treasurer has been the other pillar of the campaign.

In recent years the Ukrainian Studies Foundation has mounted five Summer or Intensive Study Schools and Colloquium in Ukrainian Studies in various Australian capital cities. These courses have been aimed at matriculated high school students, teachers of Ukrainian and the general public. A number of guest lecturers have participated in the courses, among whom J. B. Rudnycky, Professor Emeritus of the Department of Slavic Studies at the University of Manitoba, Canada, M. Stepanenko, Professor of Slavic languages, literatures and cultures at Central Michigan University, U.S.A. and G. J. Marvan, Professor of Slavic and Chairman of the Department of Slavic Languages, Monash University, Melbourne, were the most prominent.

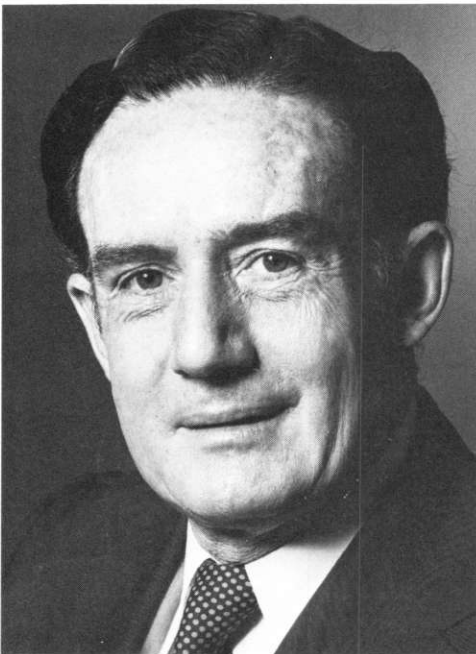
The principal objective — the setting up of Ukrainian Studies at an Australian University — has now been achieved. Following the decision of the Commonwealth Tertiary Education Commission (formerly the Universities Commission) in consultation with the three Universities based in Sydney to establish Slavonic Studies at Macquarie University, the Ukrainian Studies Foundation was invited by that University to participate in discussions with a view to Ukrainian Studies becoming a component in the University's Slavic Studies section within its School of Modern Languages, headed by Professor K. J. Goesch. Negotiations between the Foundation and the University culminated in an agreement placed before that University's Council on 28th April, 1983. The terms of the agreement provide, inter alia, for both an undergraduate teaching programme and the setting up of a

Ukrainian Studies Centre within the School of Modern Languages at Macquarie University. The functions of the Centre include research, publication, continuing education programmes and other community-oriented activities.

In November, 1983 the University appointed Dr. Natalia Pazuniak, formerly Adjunct Professor in Ukrainian language and literature at the University of Pennsylvania, U.S.A. as the first incumbent to the Ukrainian Studies position at Macquarie. A Tutor is also to be appointed to assist Dr. Pazuniak. Teaching in Ukrainian Studies at Macquarie University is to begin in the first session of 1984.*

Ihor Gordijew.

*A Lectureship in Ukrainian funded primarily by the Melbourne Ukrainian community has been operating since March, 1983 at Monash University within the Department of Slavic Languages whose Chairman is Professor G. J. Marvan. The Lecturer in Ukrainian language is Dr. Marko Pavlyshyn.



Prof. K. J. Goesch,
Head of the School of
Modern Languages,
Macquarie University.



Prof. B. E. Mansfield,
Deputy Vice-Chancellor,
Macquarie University.



Prof. J. B. Rudnycky,
(seated), with
Prof. G. J. Marvan,
Chairman of the Dept. of Slavic Languages,
Monash University.

Проф. К. Дж. Геш
голова Школи Модерних Мов
у Макворі університеті.

Проф. Б. Мансфілд
заступник віцеканцлера
в університеті Макворі

проф. Яр. Рудницький (сидить)
у Монаш університеті (Мельбурн)
з проф. І. Марваном

THIS DECLARATION OF TRUST is made the EIGHT day of MARCH One thousand nine hundred and seventy five by **UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION IN AUSTRALIA LIMITED**, a Company duly incorporated in New South Wales having its Registered Office at 69 Joseph Street, Lidcombe in the said State. **WHEREAS**

(1) **UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION IN AUSTRALIA LIMITED** desires to promote and encourage the education of members of the public in Ukrainian Studies to the intent that members of the public may receive instruction given by competent persons in Ukrainian Studies and in furtherance of such purpose now settles Two hundred dollars (\$200.00) in manner hereinafter appearing.

(2) It is contemplated that members of Ukrainian Studies Foundation in Australia Limited and members of the public will make to the Trust Fund established under this Deed gifts which when added to the said sum of Two hundred dollars (\$200.00) and any other moneys that may hereafter be provided by Ukrainian Studies Foundation in Australia Limited will amount to such a sum as may when invested produce an income sufficient to establish and maintain in perpetuity a Department of Ukrainian Studies at a Public University in Australia.

(3) **UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION IN AUSTRALIA LIMITED** shall hold the said sum of Two hundred dollars (\$200.00) and all additional moneys which may from time to time be received by it as gifts to the Trust Fund and all accumulations of income therefrom upon the trusts and to and for the ends and intents and purposes hereinafter declared: **NOW THIS DEED WITNESSES** as follows:—

1. In this Deed unless there shall be something in the subject or context inconsistent therewith:— “**TRUSTEE**” means Ukrainian Studies Foundation in Australia Limited or other the Trustee or Trustees for the time being of this Declaration of Trust. “**TRUST FUND**” means

- (i) The said sum of Two hundred dollars (\$200.00);
- (ii) All sums of money at any time hereafter paid to and accepted by the Trustee as additions to the said sum of Two hundred dollars (\$200.00) hereby settled,
- (iii) All accumulations of income of all such sums of money, and
- (iv) The investments from time to time representing such sum of Two hundred dollars (\$200.00) and such other sums of money paid to and accepted as additions thereto and all accumulations of income.

“**UKRAINIAN STUDIES**” means the study research and teaching of all things comprised in Ukrainian civilisation including but without prejudice to the generality of the word “civilisation” the Ukrainian language and national culture philosophy literature and other fine arts liberal arts sciences and useful arts and the history of and all learning about all such things.

“**DEPARTMENT**” means all persons and things necessary convenient or desirable in a Department of a University devoted to the study research and teaching of a subject or of a group of related subjects including but without prejudice to the generality of the foregoing professors readers lecturers librarians demonstrators technicians clerks and other assistants books manuscripts works of art objects of cultural scientific and historic interest reproductions of works of art rare books and manuscripts equipment apparatus and materials for study and experiment films and recordings equipment for projection and amplification

and all other equipment not known or that may hereafter be invented required for or capable of being used as aids to study research or teaching or for making and keeping in convenient form visual aural symbolic or other records and of reproducing the same whenever wished and all other things whatsoever required for or capable of being used in study research and teaching.

“**LECTURESHIP**” means all persons and things necessary convenient or desirable for the study research and teaching of a subject in a University or at a Prescribed Institution of Advanced Education and there are included mutatis mutandis thereunder all such things as are by the preceding definition included under “**Department**”.

“**PUBLIC UNIVERSITY**” means any University in Australia which is a public university for the purposes of the provision made by Section 78 (1) (a) (v) of the Income Tax Assessment Act 1936 (as amended) Cth. or any statutory modification or re-enactment of such provision for the time being in force.

“**PRESCRIBED INSTITUTION OF ADVANCED EDUCATION**” means any Institution for the purposes of the provision made by Section 78 (1) (a) (xliii) of the Income Tax Assessment Act 1936 (as amended) Cth. or any statutory modification or re-enactment of such provision for the time being in force BUT so that any money property or other benefit provided by the Trust Fund to any such Institution shall be only for certified purposes of that Institution or for provision of certified facilities for that Institution.

Words importing persons include corporations and companies.

Words importing masculine feminine or neuter include all genders.

Words importing the singular number only include the plural and vice versa.

2. The Trustee shall hold the Trust Fund which shall be called the Australian Shevchenko Trust upon the trusts and subject to the powers and provisions appearing below.

3. The Trustee shall invest the Trust Fund in its name in any investments from time to time permitted by law for the investment without special authorisation of trust funds and may at any time and from time to time vary any of such investments for others of a like nature.

4. The Trustee shall hold the capital and income of the Trust Fund upon trust in perpetuity to apply the same for the promotion and encouragement of education of members of the public in manner appearing below.

5. The Trustee shall out of the income of the Trust Fund in the first place pay all costs and expenses of or incidental to the management of the Trust Fund and its income or the execution of any of the trusts or powers of this Deed.

6. Subject to Clause 5 the Trust Fund shall be applied in establishing and maintaining in any one or more of the Public Universities a Department or Departments of Ukrainian Studies either by paying to such University or Universities any part of the capital of the Trust Fund or by paying to such University or Universities by annual or other periodic payments any part of the income of the Trust Fund or partly in one way and partly in the other BUT subject always to agreement or agreements made with the Trustee binding the University or Universities to apply any

such capital and income for the establishment and maintenance of the Department or Departments of Ukrainian Studies for the time being established.

7. When in the opinion of the Trustee the Capital of the Trust Fund shall be such as will when invested in the investments hereby authorised produce an income sufficient to maintain in perpetuity any Department or Departments of Ukrainian Studies as shall then have been established the Trustee shall set aside out of the Trust Fund such part or parts as in its opinion shall be sufficient to so maintain the Department or Departments then established and shall style the investments and moneys so set aside as the Endowment Fund or Funds for the Department or Departments of Ukrainian Studies as then established. The Endowment Fund or Funds shall be invested in the name of the Trustee as provided by Clause 3 and with power at any time to vary any investments. The Endowment Fund or Funds and all investments representing the same shall be held upon trust that subject to the provisions of this Deed the income be applied in perpetuity for the maintenance of the Department or Departments for which the Endowment Fund or Funds may have been set aside.

8. In order to make such provision as in the opinion of the Trustee may be prudent for meeting such greater periodic expenditure as may be required for maintenance in the future of the Department or Departments and for providing for the Department or Departments such additional money property and other benefits as may be desirable the Trustee may set apart as a Sinking Fund the whole or any part of the surplus income produced by the Trust Fund in any year not required to meet any costs and expenses payable under Clause 5 or the current payments under Clause 6 and may invest any sums so set apart and also (if thought fit) the resulting income in the name of the Trustee as provided above with power at any time to vary any investments.

9. The Trustee may sell any investment representing the capital or income of the Sinking Fund and apply the proceeds thereof and may apply any moneys forming part of the capital or income of the Sinking Fund as though it were income produced by the Trust Fund during the then current year.

10. So much (if any) of the Income produced by the Trust Fund as shall not be required to meet any costs or expenses payable under Clause 5 and the current payments under Clause 6 may from time to time be applied in or towards any or all of the following purposes:—

- (a) Gifts to any Public University of books manuscripts works of art objects of cultural scientific and historic interest reproductions of works of art and of rare books and manuscripts and films and recordings relating to any part of Ukrainian Studies.
- (b) Gifts to any Public University of moneys for the purchase of any of the things referred to in the preceding sub-paragraph and for the establishment and maintenance of libraries art galleries and museums for preserving displaying and studying them.
- (c) Gifts to any Public University of moneys for erection on any land vested in that University of buildings considered by the Trustee to be suitable for the purposes of an established Chair of Ukrainian Studies or for the purposes of any such libraries art galleries and museums as are referred to in the preceding sub-paragraph (b) or

for altering adapting and adding to any existing buildings on such land in such manner as may in the opinion of the Trustee be required to render them suitable for any of the foregoing purposes and for completely furnishing decorating and fitting up all such buildings so as to be fit for occupation and use for such purposes.

- (d) Provision of prizes scholarships and grants to be awarded on results of examinations in any Faculty of any Public University on terms and conditions agreed upon between the Trustee and that University to assist graduates or students of that University in pursuing courses of study or in obtaining further training and experience or in carrying out research or in completing new work in any part of Ukrainian Studies.

11. If at least one Department of Ukrainian Studies shall not have been established before the first day of July 1980 then from that day until such time as such a Department shall have been established the income of the Trust Fund shall be applied in or towards any or all of the following purposes:—

- (a) Any of the purposes referred to in the preceding Clause.

- (b) Establishment and maintenance in any one or more of the Public Universities or Prescribed Institutions of Advanced Education of a lectureship or lectureships in any part or parts of Ukrainian Studies.

12. There shall apply to any payment of any part of the income of the Trust Fund to a Public University or to a Prescribed Institution of Advanced Education for the establishment and maintenance of a Lectureship the provisions mutatis mutandis made by Clause 6 above relating to payments to a University in respect of a Department.

13. The Trustee may appoint a secretary or other officer to assist it in the execution of the trusts of this Declaration of Trust and may from time to time change such secretary or other officer and may under the power conferred by Clause 5 above pay to any such secretary or other officer such salary or fees as may be reasonable.

14. No member or officer of Ukrainian Studies Foundation in Australia Limited may under the preceding Clause be appointed a secretary or other officer to the Trustee remunerated by

salary or fees **AND** the costs and expenses which under Clause 5 above may be paid out of the income of the Trust Fund shall not include any salary or fees paid or payable by Ukrainian Studies Foundation in Australia Limited to any of its members or officers or any reimbursement of or allowance to Ukrainian Studies Foundation in Australia Limited in respect of any such salary or fees.

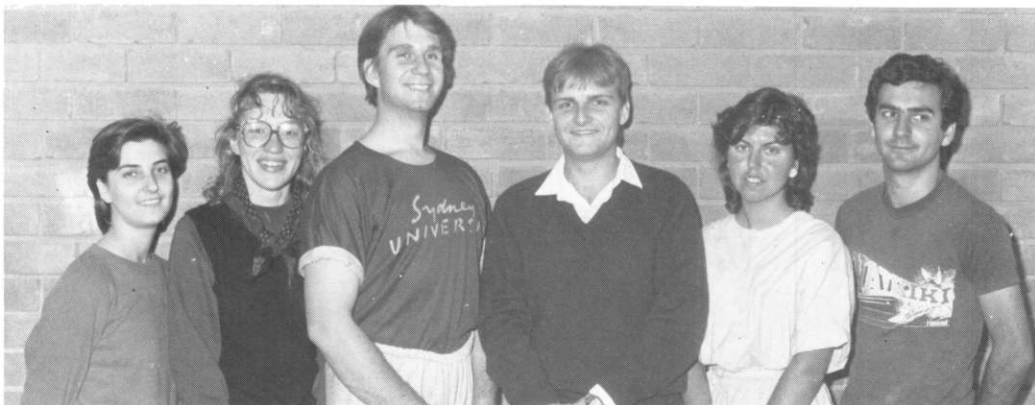
IN WITNESS WHEREOF UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION IN AUSTRALIA LIMITED has caused its **COMMON SEAL** to be hereunto affixed the day and year first above written.

THE COMMON SEAL of UKRAINIAN STUDIES FOUNDATION IN AUSTRALIA LIMITED was hereunto affixed by authority of a resolution of the Directors and in the presence of

IRYNA IWASYK,
Secretary.
STEPHEN BALKO
G. BASCHUL
Directors.



Члени дирекції ФУСА в 1983 році. Сидять (зліва): Уляна Подригуля, Емілія Кононенко, Володимир Шумський, д-р Ігор Гордієв (голова), Софія Гут, Катерина Заєць. Стоять (середній ряд): Володимир Мотика, Іван Дібрівний, Ксеня Теодорович, Йосип Прендецький, Богдан Гут, Євген Заєць. Третій ряд: Степан Хвиля, Олександр Буряк, Євген Гут, Григорій Кононенко, Марко Шумський.



Члени управи Студентської Громади при Сіднейському університеті в 1983 році (зліва): Наталка Лалак, Богданна Прудник (секретар), Павло Карен, Марко Шумський (голова), Наталка Бей (скарбник), Нестор Лалак (бракує Ореста Тимоця).

Студентська Громада при Сіднейському університеті нараховує коло 25 членів. Від самого початку студенти підтримували ідею створення Катедри Українознавства, завжди брали активну участь у влаштуванні Фондацією Українознавчих Студій різних імпрез,

зокрема в організації балів «Червоної Калини», були учасниками Літніх Курсів ФУСА, допомагали у збірці фондів, самі стали фундаторами КУА, а в 1983 році два члени Студентської Громади — Ксенія Теодорович і Марко Шумський, є членами дирекції ФУСА.



Танцювальна група (кер. Н. Тиравська) під час «Відкритого Дня» в Макворі університеті 13 серпня 1983 року

Проф. д-р Яр Рудницький

Коли відкриється Центр Українознавчих Студій при університеті Макворі, то він буде першим повноцінним центром україністики в Австралії. Вже існували систематичні університетські літні курси ФУСА в рр. 1978-82, від 1982 р., існує Лекторат Української Мови у Відділі Слов'янознавства університету Монаш, вже говориться про подібний лекторат в одному з університетів Південної Австралії.

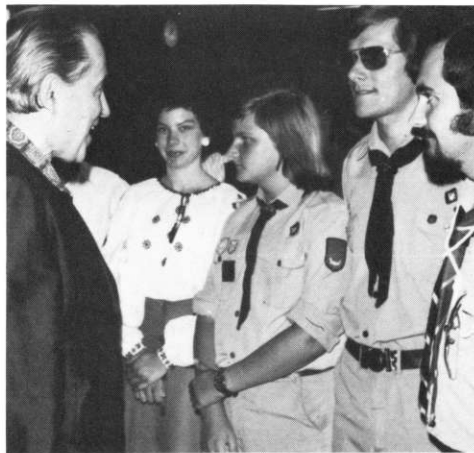
Однак, до заснування українознавчих студій при австралійських університетах спричинилася одна людина — професор доктор Ярослав Рудницький, який в січні 1971 року подав українському громадянству ідею створення Центру Українознавчих Студій в одному з австралійських університетів.

Він сконкретизував цю ідею на зустрічі з сіднейською студентською молоддю 14 січня, і цей день можна вважати початком процесу, який закінчився творенням в австралійських університетах літніх курсів ФУСА, а там лекторату в Монаш та врешті відкриттям Центру Українознавчих Студій в університеті Макворі.

Коли проф. Рудницький висловив цю ідею, декому могло здаватися, що це утопія, що це нездійснений проект. Українська еміграція в Австралії починала заледве своє тридцятиліття. Американській і канадській еміграції забрало багато більше часу, поки там у вищих учбових інституціях почали признавати й викладати українознавство, а нас тут було заледве двадцять тисяч тих, що починали буквально з нічого своє особисте й громадське життя.

Але професор Рудницький, як видно, інакше трактував цю проблему. Він бачив цивілізовану країну з певним (хоч незначним) відсотком українського населення, де не було офіційно визнано української науки. Звичайно, професор мав неабиякий досвід у цій ділянці. Він же в той час був директором Відділу слов'янознавства при Манітобському університеті, де створив центр українознавчих студій, обладнав його великою вартісною бібліотекою й дав працю шістьом науковцям...

Не знаємо, чи Манітобський університет пам'ятає, яку важливу



Група сіднейських студентів на чолі з Романом Дехнічем вітає на лєтсвищі проф. д-ра Яр. Рудницького

ролю в розвитку українознавчих студій не лише у Вінніпезі, а й у всій Канаді відіграв професор Ярослав Рудницький. Але мусимо запам'ятати ми в Австралії, що саме він був ініціатором і, що найголовніше — інспіратором українознавчих студій університетського рівня.

Коли серед місцевих громадських діячів закрадався сумнів, чи не буде це занадто важкий до здійснення проект, проф. Рудницький умів розвіяти всі сумніви і прищепити віру, що розпочатий про-

цес закінчиться тріумфальним відкриттям Центру Студій Українознавства в Австралії.

Може дещо дивно виглядає, що не наші місцеві науковці й працівники науки видвигнули цей проект, а власне «гість» з іншого континенту, який тільки з преси та небагатої літератури знав наші обставини й можливості.

Тут треба підкреслити одну прикмету, яку має проф. Рудницький, а яка не є обов'язково наявною в інших, навіть визначних науковців.

В одному з оголошень-запрошень на зустріч з проф. Рудницьким управа Об'єднання Українських Громад НПВелсу назвала його «Справжнім Амбасадором Української Вільної Науки»...

Ми хочемо дещо змодифікувати це твердження. Амбасадор — це репрезентант, а д-р Ярослав Рудницький не тільки «репрезентує» українську науку — він належить до тих рідкісних науковців-патріотів, для яких українська наука не є лише «сухою дисципліною». Для нього українська наука — це невід'ємний складник українського життя, яке не повновартісне без постійного розвитку української науки.

Тому, коли ми сьогодні випускаємо цю пропам'ятну книгу — «Альбом Будівничих Центру Українознавчих Студій в Австралії», — то професора Ярослава Рудницького мусимо назвати «архітектором» цього проекту, який збудовано щедрими жертвами українських патріотів.

Професор Ярослав Рудницький не лише подав нам ідею, але постійно дбав про те, щоб посіяне ним зерно дало плід. Він приїздив і в зустрічах з нами переконував не лише у потребі, а й в konieczності й в здійсності цього задуму.

Він розпочав у 1978 р. літні курси й так уперше на цьому континенті в австралійських університетах викладалися дисципліни українознавства.

Він зустрічався з австралійськими науковцями, політиками й урядовими діячами, й своєю поставою, своєю самовпевненістю й гідністю давав їм зрозуміти, що університетські українознавчі студії в Австралії «вже стали дійсністю».

А. Жуківський

КОРОТКА ІСТОРІЯ ФУСА-КУА

СЛІДАМИ ПО ДОРОЗІ НА ОРБИТУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ В АВСТРАЛІЇ

«Закінчу 'Історію' з Торонтонською Катедрою побажанням їй успіхів. Не родилася вона в нормальних обставинах і мала тяжкі уродини, але — за життя треба змагатися кожний день, кожну хвилину, так окремим людям як і організаціям чи науковим установам».

Петро Саварин (Канада)

* * *

«Йти в негоду, друзі, навіть краще: Глибші залишаються сліди».

Анатолій Бортняк (Україна)

* * *

— «Українці їдуть до Австралії» — скільки горя й розпачу в цих холодних словах...

— Але й скільки залізної волі, рішучості, відваги й завзяття міститься в них: це постанова не скапітулювати перед московськими гнобителями України, а йти шукати волі «за семи горами та семи морями», щоб у волі, з гідністю людини й її правами, почати нове життя на далекім, чужім континенті Австралії...

— ...Чи вдається нашим україн-

ським емігрантам пристосуватись до австралійського життя, чи вдасться стати економічно на ноги, чи вдасться зорганізувати українські громади, українську спільноту зі своєю церковною й політично-культурною ієрархією, чи вдасться виховати молодь, зорганізувати науку й пресу та вдержати свідомість і зв'язок з цілою українською політичною еміграцією у вільному світі? Чи не розпорошаться наші емігранти в далекій Австралії і за ними скоро й слід загине?

— Ось ці питання тривожили нас усіх, що схоплювали нашу еміграцію як цілість великої дії нашої визвольної боротьби і були свідомі завдань, що має виконати еміграція у вільному світі.

Це слова з передмови «Українці в Австралії» — історії української еміграції, що вийшла друком у світ з нагоди п'ятнадцятиріччя нашого організованого життя на цьому суходолі; слова президента Головної Ради Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка професора Романа Смаль-Стоцького.

Так, ці питання тривожили нас усіх повсякчасно на цьому континенті, тривожать і тепер.

Гортаючи сторінки того ювілей-

ного видання — Літопису нашого першого п'ятнадцятиріччя в Австралії, — перед нашим зором пройдений шлях, а на ньому всі ті каменярі, що його торували. За перше п'ятнадцятиріччя українська еміграційна громада утвердилася на австралійській землі й задокументувала свою спроможність і вірність Франковому «Против рожна перти, Против хвиль плисти»:

— На сьогодні, в особі рідношкільних вихованців, ми вже перекинули міст між минулим нашого Рідного шкільництва і майбутнім його на цьому континенті. В лавах рідношкільних працівників, поруч перших піонерів-учителів, вже стоять молоді вчителі — вихованці наших Рідних шкіл («Українці в Австралії», стор. 697).

Так українська еміграційна громада реалізувала Шевченкове «Я на сторожі коло їх Поставлю слово». 1959 року в Австралії було 59 Рідних шкіл, у яких навчалось 2072 учні в перших-сьомих класах.

У другому п'ятнадцятиріччі набувала актуальності проблема української науки в Австралії. Явище закономірне — визрівала зміна поколінь. І саме в цей час до Австралії завітав із Канади професор Яро-



Прихильники КУА вітають проф. Яр. Рудницького на летищі в Сіднеї

слав Рудницький. Не знаємо, чи проф. Р. Смаль-Стоцький мав на увазі й проф. Яр. Рудницького, коли писав, що проблеми українців «тривожили нас усіх», проте ми дуже скоро переконалися, що долею українців на цьому континенті проф. Яр. Рудницький цікавився давно.

14 січня 1971 року — перший день українського Новоріччя. В Домі Української Молоді зустріч професора Ярослава Рудницького з студентами сіднейських вищих шкіл. Того пам'ятного вечора Гість з Канади промовляв до присутніх на тему «Українці в Австралії перед великим завданням».

— Коло двох сотень наших студентів та інтелігенції, що зібралися в Сідней 14-го січня послухати доповіді проф. Я. Рудницького з Канади в справі можливості заснування Катедри Українознавства в Австралії, розходились в піднесеному настрої та з вірою, що кинена ідея нашим визначним науковцем мусить стати дійсністю (С. Семків).



бл. п. д-р Осип Менцінський

— Заснування Катедри Українознавства в Австралії — це для мене така самозрозуміла річ, над потребою й важливістю якої я не хотів би ні з ким дискутувати. Катедру ми повинні мати... Катедра мусить бути! (В. Онуфрієнко).

То були перші голоси сіднейців у тижневику «Вільна Думка»; небавом до них долучилися з Мель-

бурну, Перту, Аделаїди, Брізбену, Канберри, Тасманії.

— Ми вважаємо, що справою організації Катедри Українознавства повинні зайнятися в Австралії: наша громадська централь — СУОА, Центральна Шкільна Рада й студентство, бо це справа загальноукраїнська, яка мусить цікавити чи турбувати все українське громадянство в Австралії...

— Але покищо цю справу треба обговорити.

— Для цього радо віділяємо місце на сторінках газети...

Це з передової статті «Вільної Думки» за 7 березня 1971 року. І на такому становищі, дотримуючись проголошеного, пропагуючи ідею КУА, відстоюючи її, просто-яла «Вільна Думка» тринадцять років, гортуючи прихильників — **БУДІВНИЧИХ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ В АВСТРАЛІЇ**.

— Я не маю сумніву, що СУОА та НТШ, інженери і студенти, літератори і мистці, українські Церкви і українська преса приєднаються до цієї ідеї і незабаром створять організаційний комітет (Петро Кравченко, Сідней).

— Заснування Катедри Українознавства в одному з австралійських університетів — це мета, яка має бути у нас перед очима аж до часу її здійснення... Може наші централь — СУОА, НТШ, УЦШР та Церкви взяли б цю справу під розгляд? (Д-р Осип Менцінський, Перт).

— Деякі поодинокі громадяни звертаються до членів Управи Студентської Громади Вікторії з питанням: «Що роблять наші студенти в справі зорганізування Катедри Українознавства в Австралії?» На жаль, мусимо відповісти, що студенти не роблять нічого, бо взагалі не орієнтуються, яка є настанова громадських та церковних верховних проводів, що, властиво, робиться (Христя Глуханіч, Мельбурн).

Це були голоси не тільки за реалізацію ідеї КУА, а й вислови довір'я своїм провідним Централям; авторитетні голоси з трьох стейтів, співзвучні з заявою «Вільної Думки».

Таким був 1971 рік. Турботним він був і професорові Яр. Рудницькому за свою ідею КУА:

— Об'їхавши в 1970-1971 роках усі українські поселення в Вільному Світі, ми ще більше впевнилися в тому, що за наявних умов Гарвардський зразок, тобто Катедра Українознавства при одному з австралійських університетів — невідкладний крок у збереженні й закріпленні українства в цій частині світу... кличу через моря й океани: не забувайте й цієї справи. — справи українознавчого центру при одному з австралійських університетів, «не гасіте святого вогню», хоч би в ім'я того, що «Христос Родився», а з ним й ідеї, які повинні втілитися в дійсність ще за нашого життя!

1-2 квітня 1972 року в Сідней відбувся II З'їзд Українських Студентів Австралії. На порядку денному була справа КУА. Речник студентів Петро Козел про це писав так:



д-р Петро Козел

— Пройшов цілий 1971 рік і ми не бачимо й не чуємо навіть про побіжні обговорення на громадських сходах цієї важливої справи. — Катедри Українознавства в Австралії. Чуємо тільки про деяке зацікавлення Катедрою від одиниць із старшого громадянства.

— Для нас Катедра Українознавства — це єдиний корінь, при якому може втриматися й розвиватися український дух в серцях молодих українців в Австралії.

— Для участі в акції за створення Катедри студенти на З'їзді прийняли в резолюціях — зобов'язати всі студентські організації співпрацювати в виконанні цього завдання. Ми вибрали Студентський Комітет Катедри Українознав-

ства.

В іншому місці студент-докторант Петро Козел писав:

— ...щоб не нарікали на вас майбутні покоління, а то й ваші діти, беріться за велику працю сильно, бистро і розумно... до такої великої важливої праці — заснування Катедри Українознавства — треба з'єднати всі наші сили і використати всі наші засоби.

Тиша назовні, що так тривожила голову Студентського Комітету Петра Козла, то не був той загальногромадський стан, коли в суспільстві «мовчання й те мовчить». Ідея Катедри Українознавства за 1972 рік розпросторила і вкорінилася в Австралії, посіяне віщувало добрі жнива. Але засів не в узвичаєний спосіб на ниві стався, дарма що нива та стояла перелогом. І усвідомлення, що як «Ниву звеличили руки робочі», то в цьому пляні й буде відплатне «Ниво, ти руки робочі звелич!» (Ю. Бундзяк), бентежило закоханих в гординю, звиклих тільки благословляти ті «робочі руки». Про це добре знав тодішній провід СУОА, знав також, що розв'язати такий «Гордіїв вузол» неможливо, а розрубати не його силами. Таке буває, як втрачено історичну перспективу. І тоді «вмивають руки» — всяк по-своєму.

10 і 11 червня 1972 року в Мельбурні у Народньому Домі Української Громади Вікторії відбулася Пленарна сесія СУОА у формі Громадської наради — поширена! Управа СУОА поставила на порядок денний три справи:

1. Заснування Катедри Українознавства в Австралії, 2. Створення Національного Фонду, 3. Будова Українського Дому в Канберрі.

Як запрограмовано, так і сталося: більшість делегатів Громадської наради висловилися за створення Національного Фонду, справу будови в Канберрі поставлено на порядок денний із тактичних міркувань. Президія Управи СУОА подала «Рішення пленарної сесії СУОА в Мельбурні» до загального відома з відповідними поясненнями («ВД», 6.8.1972 р.), та вони були непереконливими. Логіку пояснень розкриває слід у «Вільній Думці» за 9 липня 1972 року — стаття Ст. Радіона «Громадська нарада в Мельбурні». Автор назвав поимено тринадцять учасників Громадської наради, з яких за створення

КУА були Я. Гевко і С. Григорців, двох категорично проти, а решта — «золота середина», яка й вирішила на такому рівні на найвищому Громадському форумі долю ідеї КУА. І це не випадково, що більшість була за створення Національного Фонду — найспокійніша гавань для причалювання, її й запрограмовано з такою метою, не враховано тільки, що на всяке владне «так» є непокірне «ні».

Прихильники ідеї КУА вірили, що найвищий громадський провід очолить реалізацію ідеї КУА. По червневій Громадській нараді зневірилися, та ця зневіра скріпила їхню віру в свої сили.

— У всякій вірі є своя зневіра, А із невіри віра вироста.

(Ф. Шевченко)

Ссь следи їхньої відповіді на «Рішення пленарної сесії СУОА»:

— Відоме нам рішення З'їзду українських студентів у Сідней. Воно є за Катедрою Українознавства. А нарада представників і Пленум Управи СУОА проголошує дивне і необґрунтоване твердження, що створення Катедри не під силу українському суспільству...

— Немає поданої думки Громади в Перті, але я знаю напевно, що ця Громада вислала своє рішення на письмі, а воно є за Катедрою Українознавства (Д-р Осип Менцінський, Перт).

Що Західня Австралія одностайно стала за реалізацію ідеї КУА, свідчить і такий слід на сторінках «Вільної Думки»:

— Стейтова Управа СУА в Перті подає до загального відома, що на 6-му Стейтовому З'їзді всі делегати висловили бажання підтримати плян створення Катедри Українознавства та задекларували на ту ціль від Стейт. Управи та Відділів суму 170 дол.

— Ділимося також радісною вісткою, що багато осіб готові скласти на ту ціль ще й особисті датки.

За Управу:

М. Менцінська Н. Мандичевська
(голова) (секретарка)

У статті «Десять-двадцять років, а що далі?» Василь Онуфрієнко ґрунтовно наświetлив проблему українських наукових кадрів у світі, а в Австралії особливо:

— Мене дивує байдужість до цієї справи, виявлена в Мельбурні, байдужість, породжена нерозумінням значення української науки на цьо-

му континенті і, я б сказав, породжена безтурботністю чи філософією пісенного Купер'яна: «Якось то буде!».

— ...ідею треба пропагувати далі ще впертіше, ніж досі й треба довести до її здійснення (В. Онуфрієнко).

— Не «вивчати» справу, а приступати до роботи! І приступати сьогодні, бо «Рішення пленарної сесії СУОА...» — це прощання з Ідеєю. А вона має жити! (І Бронницький).

— Ми жалкуємо, що не були присутні на «громадській нараді в Мельбурні». Так само жалкуємо, що ще й досі йде дискусія про потребу Катедри Українознавства... дискусія про потребу Катедри Українознавства серед «провідної верстви» нашої еміграції виглядає просто парадоксально (Левантина і Кость Гіммельрейхи).

— Катедра Українознавства має постати. Вона постане — в це ми віримо твердо (Григорій та Людмила Бажули).

— На останньому засіданні Крайової Управи НТШ в Мельбурні вирішено приступити конкретно до цієї справи. З цією метою визначено двох членів Управи НТШ — проф. Т. Ляховича (голову Кр. НТШ) й інж. Б. Шемета (голову Осередку НТШ) поробити відповідні заходи в Ля Троб університеті в Мельбурні («ВД» 16 квітня 1972 року).

Голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Австралії проф. Теодозій Ляхович робив усе можливе для реалізації ідеї КУА.

Як сприймала ці голоси Управа СУОА і як реагувала на них, маємо слід у мельбурнському тижневику за 18 листопада 1973 року (води чимало вплигло від червневої Громадської наради і в Яррі, над якою вирішували долю КУА, і в Муррею, поблизу центру реалізації програмованого над Яррою):

— Усвідомлюючи важливість і потребу вищешкільних курсів української мови і літератури в Австралії, Управа СУОА покликала Комісію для прослідження реальних можливостей здійснення цього задуму. Тому звертаємося до всього суспільства в Австралії здержатися від будь-яких самостійних акцій пропагування і збірок на катедру українознавства в Австралії, до часу всебічного висвітлення цієї справи на громадській нараді в

грудні цього року. Натомість запрошуємо всіх зацікавлених осіб і організацій зголошувати свою участь в нараді, щоб обширно навітлити наші потреби і спроможності в цій справі (Президія Управи СУОА).

Співзвучних слідів у газеті «Церква і життя» чимало. В цьому орган північно-мельбурнської «Просвіти» тринадцять років був теж послідовний, і майбутній дослідник буде вдячний за них, бо матиме надійну опору зважити й оцінити зусилля **БУДІВНИЧИХ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ** за період реалізації ідеї Катедри Українознавства в Австралії.

А ось ще один характерний слід у тому самому числі «ЦіЖ»:

— На запрошення СУОА з початком 1974 року до Австралії приїде проф. В. Кубійович, тоді можна буде вияснити справу евентуальної філії УВУ в Австралії.

Це вже настанова Громадській нараді на Третньому Здвизі Українців Австралії в Аделаїді: знехтувати голоси за створення КУА по червневій Громадській нараді в Мельбурні, потвердити правильність рішення тієї наради, «евентуальною» ідеєю створення філії УВУ пустити в забуття ідею КУА.

Груднева нарада в Аделаїді відбувалася на багато нижчому рівні за червневу в Мельбурні й не виправдала надії тих, хто її програмував. У цьому «змагові» характерним було й те, що з прихильників ідеї КУА ніхто, ніде й ніколи не виступав проти створення Національного Фонду. І по тринадцятьох роках змагань за реалізацію ідеї КУА, Будівничі КУА мають право сказати про себе словами Тараса Шевченка: «Ми не лукавили з тобою, Ми просто йшли; у нас нема Зерна неправди за собою». Чи таким був шлях тих, які гальмували реалізацію ідеї КУА, скаже майбутній дослідник теж за Шевченком «Без милосердя і зла».

16 грудня 1974 року Фондація Українознавчих Студій в Австралії (ФУСА) оформилась за австралійським правом, і як законна організація стала опікуном зареєстрованої Фондації імени Тараса Шевченка, яка приступила до реалізації ідеї КУА.

8 березня 1975 року Податковий Уряд Австралії визнав Фондацію ім. Т. Шевченка за харитативну установу й 30 березня 1976 року дирекція ФУСА отримала від Уря-

ду відповідні документи. Це була перша перемога дирекції ФУСА назовні.

Як важко було долати внутрішній спротив і зневіру, які сили їх живили, глибокий слід у статті Ст. Радіона «Неприхильна постава до КУА» («ВД», ч. 4, 1976), в якій автор описав зустріч проф. Яр. Рудницького з неприхильниками КУА в залі під українською католицькою катедрою в Мельбурні 17 грудня 1975 року, де були провідні особистості Управи СУОА, УЦШР і НТШ. Та Будівничі КУА не звертали з дороги — ніщо не спинювало їх.

29 і 30 березня 1975 року в Сідней відбувся 7-ий Собор Епархії Української Автокефальної Православної Церкви в Австралії і Новій Зеландії. Делегати Собору прихильно висловились щодо ідеї КУА, і це дало добрі наслідки в наступні роки.



Степан Балко

17 і 18 квітня 1976 року в Сідней відбулася конвенція ФУСА-КУА. У своїй доповіді голова дирекції Степан Балко з'ясував причину розбіжності поглядів щодо реалізації ідеї КУА; за його словами, «дирекції ФУСА відмовлено патронату з боку капітали УКЦеркви в Мельбурні, яка радить «починати з малого, — створенням філії Українського Католицького Університету, яка могла б в якійсь мірі заступити Катедру Українознавства», на таке дирекція відповіла, що «ФУСА побудована на соборницьких засадах і тому дирекція наша не може погодитися з цією пропозицією...».

Сіднейська конвенція ФУСА-КУА — це була перша загальноавстралійська нарада, що займалася справою КУА на відповідному рівні. Ось сліди зацікавлення її працею:



бл. п. інж. Іван Грушецький

— Дорогі мої однодумці, члени Конвенції і всі члени Фондації Українознавчих Студій, нехай нас не страшить той факт, що два українські часописи в Мельбурні ставляться з недовір'ям до наших стремлінь зреалізувати ці великої ваги завдання. Я глибоко вірю, що ми зможемо при допомозі тижневика «Вільна Думка» знайти щирих українських патріотів, які не пожаліють кілька сот доларів для такої величної національної справи... (Іван Грушецький, Мельбурн).

— Нехай Ваш запал і відвага в боротьбі за університетське вивершення українознавчих студій в Австралії не залишить Вас!.. Нехай труднощі, які свідомо створюють окремі особи нашої спільноти, більше гартують Вашу волю до встановлення КУА!.. Нехай Вашою девізою будуть слова І. Франка: «Лиш боротись — значить жить!..»

(протопресвітер УАПЦеркви Н. Плічковський, Аделаїда).

— Як член Світового Українського Академічного Комітету вважаю своїм приемним обов'язком привітати всіх членів Конвенції Українознавчих Студій в Австралії і побажати, щоб ця можливість для обміни думок послужила до ділового і морального піднесення нашої справи (Ольга Свідерська-Качан, Сідней)

У листопаді 1978 року і в жовтні 1981 року в Мельбурні відбувалися Собори Української Православної Церкви Автокефальної в Австралії, на яких справа КУА знайшла свій відгук:

— П'ятий Собор УПЦА в Австралії вітає заснування Катедри Українознавства в Австралії й закликає всіх вірних Епархії всебічно підтримувати Катедру Українознавства фінансово і морально. («Епархіяльні вісті» ч. 26, 1978).

— Шостий Собор УПЦА в Авст-

ралії закликає всіх українців в Австралії підтримувати матеріально Фундацію Українознавчих Студій в Австралії («Епархіяльні вісті» ч. 36, 1981).

Переломовим у ставленні проводу СУОА до реалізації ідеї КУА був 1976 рік. На перших загальних зборах членів ФУСА 31 січня 1976 року голова управи СУОА Микола Свідерський сказав, що в справі створення ФУСА та заснування Катедри Українознавства має за собою велику більшість членів управи.

Перші загальні збори членів ФУСА виявили непохитну волю реалізувати ідею КУА — за переведення її в життя висловилися також представники Консисторії УАПЦ, СУОА, Об'єднання Українських Громад НПВ, стейтової Шкільної Ради, Українського Культурно-Товариського Клубу, Кредитової кооперативи «Карпати», Пласту, Українських Громад у Сідней, Сефтоні й Меррілендсі та Драматичної секції ім. М. Заньковецької.

Оцінивши належно ситуацію творчого неспокою українців у Сідней щодо реалізації ідеї КУА, голова Осередку ФУСА у Вікторії д-р Богдан Умриш подав думку про вступ Фундації в члени СУОА, що пізніше й було переведено в життя дирекцією ФУСА. Так Фундація Українознавчих Студій стала серед членів Союзу Українських Організацій в Австралії рівноядною юридично. Отже, здавалось би, що ідею КУА виведено на чисті води й на внутрішньоукраїнському форумі. Та не так воно було — каламуті не бракувало й далі. Ось слід цього:

— ...А коли зайде потреба, й коли в нас в Австралії знайдуться відповідні охочі молоді люди, що будуть хотіли на університеті студіювати українську мову й культуру, тоді буде також можна за відсотки з цього Національного Фонду вислати їх до більшого скупчення українців у Північній Америці, де є Центральна Українська Висока Школа в вільному світі, на яку еміграція Західної Європи, ані Англії, ані Полудневої Америки, ані Австралії поодинокі не можуть спромогтися («Церква і Життя», 25 березня 1979 року).

Це із статті офіційної особи — організаційного референта Національного Фонду СУОА. У цій цитаті висловлено все — ідея Націо-

нального Фонду як заперечення ідеї КУА, невіра в сили українців і голошення невіри, безперспективність українських поселців у Австралії.

Натрапивши на такий слід тільки п'ятирічної давности, воістину «Мороз розум будить» (Т. Шевченко).

На тій же сторінці «ЦіЖ» співзвучне оголошення з увагою, що «Оголошення оплачує основоположник Національного Фонду». Роздумуючи над цією увагою, правдоподібно редакційною, зринає в пам'яті вислів приреченого на спалення Яна Гуса, який, побачивши стареньку бабусю з в'язочкою хмизу, що несла його з великою побожністю на вогнище, прорік «Свята наївність!» Він не осудив її, та історія вже осудила тих, які спокусили ту стареньку чешку.

Не окремі сліди, а суцільну стежку становить звітування фінансового референта Богдана Гута. На цій стежці усе без прикрас. Та є один слід особливої ваги: Автор згаданої цитати — організаційний референт Національного Фонду СУОА — став меценатом КУА. Так чинять тільки мужні! І чесні з собою...



За епіграф до вступу ми взяли слова Петра Саварина. І не випадково.

Теперішній канцлер Альбертського університету не тільки описав постановня Торонтонської Катедри Українознавства, а й сам творив її, і своїми очима бачив «тяжкі уродини» Торонтонської Катедри Українознавства.

Повчальна історія постановня Торонтонської Катедри Українознавства своїми «тяжкими уродинами».

А історія Катедри Українознавства в Австралії — ровесниці Торонтонської? Якими словами окреслити її «уродини»?..

Ліна Костенко в одній із своїх поезій сказала, що треба бути живим, щоб стояти на смерті. А в Святому письмі написано, що як поразити пастиря, то стадо розбіжиться.

Глибока наука.

Спонуки до замахів на «Вільну Думку» (в картотеці сліди, як зникали передплатники), яка єднала прихильників реалізації ідеї КУА, не захитали стійкого її редактора

Володимира Шумського — мужньо вистояв, бо вірив, що Правда переможе. І Правда перемогла! А майбутній дослідник назве поимено тих «великих», які спокушували «малих» грішити супроти виходу української науки на свою орбіту в Австралії. Хто ж сприяв із перших — імена їх у цьому першому виданні.

* * *

Ідею Катедри Українознавства в Австралії реалізовано — Центр Українознавчих Студій імені Тараса Шевченка став дійсністю. Будівничі Української Науки в день відкриття цієї першої української наукової інституції імені національного Пророка українського народу, теж по-синівському, можуть сказати Його словами:

— Привітай же, моя ненько!
Моя Україно!

Привітай наші тринадцятирічні зусилля, завершені Перемогою!

* * *

Перша спроба історичного нарису зародження й реалізації ідеї КУА виходить у світ з нагоди відкриття Центру Українознавчих Студій в Австралії при університеті Макворі. У цьому першому виданні тільки загальні віхи, детальну історію реалізації ідеї КУА, а зокрема збірку документів цього періоду, що є найважливіше як першоджерельний матеріал, видать уже працівники Центру Українознавчих Студій, які опишуть усе «Од слова до слова» (Т. Шевченко). Це стосується також жертводавців, прізвища яких не подані в списках цього видання.

Відкриття Центру Українознавчих Студій ім. Т. Шевченка — це велика перемога українців в Австралії. Про неї треба думати повсякчасно — закріплювати її і розбудовувати: ми діти великого народу, то й мислити нам великими категоріями! Тож хай множитья сім'я будівничих української науки в Австралії. Побажємо на закінчення також, щоб до 1000-річчя Хрищення України збулося Шевченкове і в пляні творення Центру Українознавчих Студій: щоб своя правда була в своїй хаті, про що свого часу нам теж пригадував проф. Ярослав Рудницький.

І. Брозницький

Катедри Українознавства як Центр Українознавчих Студій в Австралії

Коли професор Ярослав Рудницький почав говорити про українознавчі студії в Австралії, він окреслив їх, з однієї дуже важливої причини, як «Катедру Українознавства». Він усвідомлював собі, що ні університетські чинники, ні стейтові чи федеральні міністерства освіти не є схильні впровадити українознавчі предмети у навчальну програму австралійських університетів. Знав він це як чільний діяч світової асоціації славистів, якому не раз приходилося прокладати шлях для української науки всупереч загально прийнятому на Заході переконанню, що славистика обмежується до навчання російських дисциплін...

Беручи приклад Гарварду, а ще більше Катедри Ісландських Студій, що була створена у Вінніпезі в 1949 р. одночасно з слов. відділом, який власне професор Рудницький очолював, він піддав ідею створення Фондації Українознавчих Студій в Австралії, яка в свою чергу, зібравши відповідний капітал, зможе фінансувати наукову установу при якомусь із австралійських університетів, незалежну від інших відділів. З суто практичних мотивів проф. Рудницький назвав таку майбутню установу «Катедрою Українознавства в Австралії» і ця назва дуже швидко набула собі право громадянства серед української спільноти і стала немов би гаслом своєрідного руху, що захопив широкі кола громадянства.

Коли справа «Катедри» стала вже бездискусійною і не було сумніву, що вона увінчається успіхом, навіть сам проф. Рудницький висловив думку, що ми фактично розв'язуємо проблему Центру Українознавчих Студій в Австралії, а не однієї «Катедри». Треба собі усвідомити, що на початках, може навіть з незалежних від ФУСА причин, це може бути не повна «Катедра» («Чер»), але згодом, так як це сталося в Гарварді, можливо буде потреба заснувати дві чи більше катедр у складі «Центру Українознавчих Студій».

Професор Рудницький вказав також на потребу поширення діяльності такого Центру Україно-



ВОЛОДИМИР ШУМСЬКИЙ — видавець і редактор першого українського часопису в Австралії «Вільна Думка», співосновник і директор ФУСА.



знавчих Студій на ділянки видавничу й інформації. Обмеження наших аспірацій до однієї лише «Катедри» виявилось недоцільним.

Все ж таки, беручи до уваги сам факт, що назва «Катедри Українознавства» стала неначе прапором цілої акції, яка тривала майже чотирнадцять років, ми не настоюємо на зміні назви, розуміючи, що сам зміст і значення тієї інституції, яку ми збудували, не завжди тій назві відповідає.

Передбачав також професор Я. Рудницький, що з хвилиною, коли буде створено першу «Катедру», інші університети в Австралії також почнуть старання розпочати студії українознавства, може початково у формі лекторатів, але ніякий університет, принаймні у початковій фазі, не буде проявляти ініціативи, щоб у свою навчальну програму включити українознавчі дисципліни.

Треба було «пробити скалу», треба було «просвітити» австралійські академічні кола й переконати їх, що існує українська наука, яка є незалежною від інших, що українською мовою розмовляє понад 50 мільйонів «східних слов'ян», що українці є другою по величині

слов'янською нацією...

Ми мали перед собою мету, мали чітко означений напрямок: здобути фонди, вистачаючи на фінансування Центру Українознавчих Студій.

Для самого процесу збірки фондів створено Фондацію Українознавчих Студій, створено Фонд Шевченка, створено Представництва ФУСА у різних стейтах, а де не можна було створити Представництва, там діяли осередки чи окремі уповноважені.

З тією ділянкою не було великих труднощів. Навіть коли частина нашого суспільства поставилася до самої ідеї творення Центру Українознавчих Студій вороже, коли велася кампанія проти «Катедри», знайшлося досить ентузіастів, патріотів, які своїм прикладом заохочували інших. Ми є вповні свідомі, що жертводавців на «Катедру» повинно бути багато більше громадян, ніж подано в цій книжці. Ми свідомі, що, коли б не було акції «проти», потрібну суму ми збрали б багато швидше. Але, незалежно від того, коли порівняємо відносні статистики, скажімо, Гарварду, то зі щирим вдовolenням можемо ствердити, що, відповідно до кількості, українська спільнота в Австралії виявилася більше жертвенною, ніж наша еміграція в США.

Одначе процес «будови катедри» не обмежувався тільки на самій збірці грошей. Була іще друга сторона медалі, про яку назагал ми мало думали, якої ми, як спільнота, може й не бачили. Треба було «прокласти дорогу» для української науки в австралійські університети. Декому може видаватись, що це була лише штучно нами ж видумана проблема, що «всі знають про велику українську націю»...

Звичайно, всі повинні знати про існування української нації, української науки, української культури й традицій, але, на жаль, жорстока дійсність вчить нас чогось іншого. Про Україну не знають всього того, що потрібно знати. В наукових колах Західного світу донедавна ще панувало переконання, підтримуване вороже до України наставленими чинниками, що Україна — це тільки «провінція»

Росії, що ніякої окремої української культури немає, або, що українці — це майже що не «видумка» німців, які оце вже дві світові війни провадили проти цивілізованого Заходу...

Треба було, отже, не лише зібрати фонди, а й «просвітити» австралійські академічні кола в ділянці слов'янознавства.

Зайнявся цією справою професор Рудницький, приїхавши вдруге до Австралії в грудні 1975 року.

Він тоді відвідав десять австралійських університетів і перевів розмови з австралійськими науковцями про можливості й потребу заснування Українознавчого Центру в Австралії. Професор Рудницький, широко відомий у науковому світі, міг краще ніж будь-хто інший виконати таке завдання. Виконав він його дійсно блискуче. Після його візит і перших знайомств нав'язалися постійні контакти з славістами в Австралії і обговорено конкретні плани влаштування семінарів-колективів з ділянки українознавства в різних австралійських університетах.

Проф. Рудницький запланував провести такі семінари в різних університетах ще перед відкриттям Катедри, щоб Фундація Українознавчих Студій мала змогу ознайомитися з умовами в різних університетах та перевести з ними переговори в справі заснування Центру Українознавчих Студій.

На нараді з дирекцією ФУСА — після відвідин трьох університетів у Сідней, трьох у Мельбурні, двох в Аделаїді й одного в Брізбені та Австралійського Національного Університету в Канберрі — професор Рудницький запропонував використати ювілей 60-ліття української державности для інавгурації курсів українознавства на університетському рівні в Австралії. Він мав надію, що на такий курс зможе взяти з собою молодих українських науковців-австралійців, які студіювали в Канаді, і таким чином дасть змогу їм практично ознайомитися з можливостями професійної наукової праці в ділянках українознавства.

Повернувшись до Канади, проф. Рудницький продовжував переговори з університетами про плановані семінари. В наслідок тих переговорів було узгоджено з проф. К. Дж. Гешом із університету Макворі і професором О'Нілем із Сід-

нейського університету, що в кінці січня 1978 року в цих університетах відбудуться семінари з українознавства.

Проф. Барнс з Аделаїдського університету і проф. Ніна Крістенсен з Мельбурнського університету також виявили бажання, щоб і в тих університетах перевести літні курси.

Таким чином — як в офіційній кореспонденції університетів, так і в планах вакаційних курсів — появився досі невживаний термін — «українознавство».

Був це дуже важливий етап на шляху до завершення нашої мети. Вже десять австралійських університетів знало про плани української спільноти — впровадити в австралійських університетах навчання українознавчих предметів.

Аналізуючи той пройдений шлях, ми, очевидно, можемо висловити думку, що ті семінари-колективи не завжди мали той рівень, який нам хотілося б досягнути. Учасниками семінарів були не лише студенти, а й дуже часто вже «дозрілі» (щоб не вживати окреслення «старші») громадяни, які не тільки цікавилися, а й зі щирого бажання приходили й слухали лекції.

Одначе ми не повинні так критично ставитися до тих перших «університетських» курсів українознавства. Ці колективи були наче першими ластівками, які сповіщали весну. В австралійських університетах з більшим чи меншим успіхом відбувалися українознавчі курси. Сталося це вперше в Австралії, бо дотепер було «слав'янознавство» у формі російської мови, літератури й історії. Важливим було також те, що ніяка інша спільнота не спромоглася на такий крок, отже українці стали прикладом для інших, як треба прокладати шлях для своєї науки.

Перший (інавгураційний) семінар українознавства відбувся 21 січня 1978 року в університеті Макворі. Започатковано його підписанням «Ерекційної Грамоти», яку від Академічного Керівництва підписав професор Ярослав Рудницький, від Фундації Українознавчих Студій — голова Дирекції п. Степан Балко, від Союзу Українських Організацій Австралії — інж. Юрій Денисенко і від Світового Українського Академічного Комітету — мгр Ольга Качан та д-р Ігор Гордіїв.

Цей документ напевно в майбутньому зацікавить дослідників. Не було це формальне започаткування праці чи наукової діяльності Катедри Українознавства, але був це перший крок української науки у викладахових залах австралійського університету.

В імені віцеканцлера й академічного колективу університету Макворі привітала це перше колективом проф. Марлена Норст зі Школи Модерних Мов.

Перші виклади мали проф. Ярослав Рудницький з університету Манітоби в Канаді і проф. Микола Степаненко з університету Центр.-Зах. Мічіген у США.

Продовження цього семінару відбувалося вже в Сіднейському університеті і провадила його мгр Ольга Качан, лектор цього університету. Викладали професори Яр. Рудницький і М. Степаненко, деякі студенти склали кінцеві іспити з зарахуванням їм відповідних кредитів.

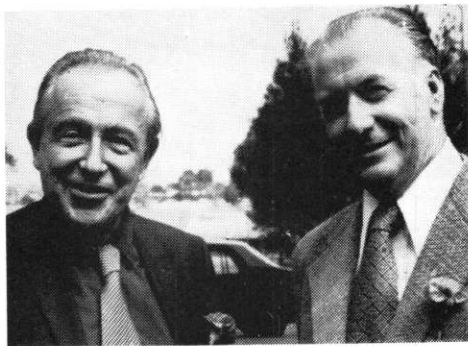
Як було вже раніш заплановано, обидва науковці-гості продовжували семінари в Мельбурні, Аделаїді і Канберрі.

У Мельбурні колективом відбувся в університеті Монаш, де привітав викладачів і студентів проф. Їжі Марван, керівник російського відділу, сам кваліфікований україніст.

В Аделаїді, в університеті Фліндерс, привітав викладачів і учасників семінару проф. П. Феннон, керівник Гуманістичного Відділу



інж. Юрій Денисенко
(голова СУОА)



проф. Ярослав Рудницький і
проф. Микола Степаненко

того ж університету, висловлюючи вдовolenня, що «новий» університет у Південній Австралії може приймати таких визначних гостей як професори Рудницький і Степаненко.

У Канберрі допоміг організувати семінар проф. Кирило Де Брей, керуючий російським відділом при департаменті французької мови...

Ця перша спроба впровадження українознавчих семінарів в Австралії увінчалася повним успіхом і тому, підсумувавши висліди проробленої праці, дирекція ФУСА вирішила продовжувати ці семінари кожного року, але влаштовувати їх тільки в одному якомусь університеті (а не їздити по цілій Австралії). Вирішено заохочувати студентів їздити на такі семінари до інших стейтів і в такий спосіб нав'язували ширші знайомства між зацікавленими студіювати українознавство.

Другий з черги семінар відбувся в січні-лютому 1979 року в Аделаїді. На керівника знову запрошено проф. Ярослава Рудницького, а на другого викладача — д-ра Анну Бойцун із США.



д-р Анна Бойцун

Їдучи до Австралії, проф. Рудницький затримався в Новій Зеландії, де зустрів місцеву сла-

вістку проф. Олександру Пугач-Кассельтон з університету Окленд. Проф. Пугач-Кассельтон виявила велике зацікавлення акцією за відкриття Катедри Українознавства в Австралії. І хоч сама не україністка, але добре володіє українською мовою й обіцяла в майбутньому свою підтримку КУА.

У порозумінні з громадянством Аделаїди і Аделаїдським університетом цей другий з черги семінар названо «Літніми Учительськими Курсами», бо призначено його було в першу чергу для вчителів Рідної школи.

На відкритті Літнього курсу 15 січня 1979 року було 37 учасників студентів і вільних слухачів. Вітали викладачів і студентів голова Стейтового Представництва ФУСА протопресвітер Нікодим Плічковський та голова Української Громади п. Зенон Ростек. Крім професора Рудницького і д-ра Анни Бойцун викладали на курсі д-р Володимир Чекалюк із Сіднею і проф. Юрій Смоліч з Аделаїди. Були також відчитані лекції, приготовлені проф. Володимиром Яневим, ректором Українського Вільного Університету, і проф. Кирилом Де Бреем з Австралійського Національного Університету. Крім місцевих студентів було четверо студентів із Сіднею.

Курс тривав від 15-го січня до 3-го лютого 1979 року. 25-го січня проф. Рудницький мав зустріч з міністром етнічних справ Південної Австралії Джоном Ч. Банноном та його співробітниками А. Гардіні і Дж. Джаннопулосом. На зустрічі порушено багато справ із багатокультурної політики Південної Австралії і ролі етнічних спільнот. Продискутовано можливості славістики в Аделаїдському університеті і славістичних студій в університеті Фліндерс. Проф. Рудницький пояснив головну ціль Фондації Українознавчих Студій в Австралії — заснувати в одному з австралійських університетів Катедру Українознавства.

Після закінчення курсу в Аделаїді проф. Рудницький і д-р Бойцун відвідали в товаристві п-і Ольги Качан Канберру, де зустрілися з проф. К. Де Бреем.

Побут проф. Рудницького і д-ра Анни Бойцун використано також у Сіднеї, де влаштовано «Симпозіум Української Культури» в Сіднейському університеті 10 лютого.

Третій семінар влаштовано в Мельбурнському університеті.

Керівником семінару був проф. Їржі Марван, а викладали разом з ним д-р Анна Бойцун і д-р Володимир Чекалюк.

Виклади відбувалися у вечірніх годинах від 9 до 23 січня 1980 року.

Студенти, які складали кінцеві іспити, одержали свідоцтва з відповідними кредитами. На семінарі були студенти і з-поза Вікторії.

Цей семінар можна назвати успішним, бо це також вперше в Мельбурнському університеті викладалися предмети з українознавства.

Дирекція ФУСА вирішила на керівника курсів українознавства у 1981 році запросити знову професора Миколу Степаненка, хоч у справах Катедри і Фондації приїхав того року також професор Рудницький.

Семінар відбувся в університеті Макворі і в програмі, яку випрацював професор Степаненко, крім стисло академічних тем, включено також виклади з ділянки життєвих проблем української спільноти в Австралії та в діаспорі. Викладали: проф. Рудницький, д-р Ігор Гордіїв, мгр Ольга Качан і кілька громадських діячів, які порушували специфічні громадські проблеми української діаспори.

Виклади відвідувало пересічно 30-50 студентів-слухачів, які проявляли чимале зацікавлення порушеними темами. Після викладів відбувалися цікаві й корисні дискусії.

Це також був великий успіх акції, спрямованої до встановлення українознавчих студій в Австралії. Треба сказати, що віцеканцлер університету Макворі проф. Вебб у розмові з проф. Рудницьким навіть погодився на побудування на території кампусу університету спеціального будинку для Центру Українознавчих студій. Серед членів дирекції ФУСА виникла думка, що університет Макворі може бути найкращим місцем для майбутньої Катедри-Центру Українознавства.

Тому й семінар на 1982 рік вирішено відбутися в університеті Макворі, щоб ближче нав'язати контакти з цим університетом. На пропозицію студентської молоді вирішено той семінар відбутися в часі «весняних» вакацій у кінці серпня і на початку вересня. На керівника курсу знову запрошено професора Миколу Степаненка, який запропо-

КОНВЕНЦІЯ

нував цей семінар відбути як «інтенсивний курс українознавства» на зразок літніх курсів, які щороку влаштовує Український Інститут Гарварду.

Цей курс був своєрідним підрахунком чотирьохрічного досвіду з минулого і вступом до нормального аудиторного навчання, яке незабаром мало б розпочатися власне в університеті Макворі, який давав нам найкращі умови й широкі можливості розгорнення українознавчих студій.

Інавгурація курсу була справжнім святом, участь в якому взяло чимало визначних осіб з австралійського наукового й українського громадського середовища. Присутнім був віцеканцлер університету Макворі професор Е. Вебб, його заступник професор Барклей і керівник «Школи Модерних Мов» цього університету проф. Геш. З Сіднейського університету був присутній проф. С. Сенета, а з університету НПВ проф. Чіжова. З університету Монаш у Мельбурні приїхав на цю урочистість проф. Іжі Марван.



проф. Євген Сенета

Українську організовану громадськість репрезентували інж. Юрій Денисенко, голова Союзу Українських Організацій Австралії, і п. Микола Свідерський, голова Об'єднання Українських Громад НПВ.

Від ФУСА були присутні голова дирекції д-р Ігор Гордіїв, голова Академічної Ради д-р Тома Бабій, Скарбник ФУСА п. Богдан Гут і невтомний пропагатор Катедри Українознавства п. Володимир Шумський, редактор і видавець тижневика «Вільна Думка».

На відкритті того «інтенсивного курсу» були також представники інших етнічних спільнот та різних державних установ.

Керувала цією інавгураційною се-

Від 15 квітня 1976 року відбувався в Сідней Четвертий Здвиг Українців Австралії. В рамках цього Здвигу, крім мистецької та товарисько-розважової програми, заплановано також ділову частину — конвенції різних організацій та рухів, а між ними й Конвенцію Фундації Українознавчих Студій в Австралії.

Дирекція ФУСА використала перебування в Сідней великого числа українців з інших стейтів, щоб ідею заснування при якомусь з австралійських університетів Центру Українознавчих Студій поширити й спопуляризувати.

Запрошено на Конвенцію наших українських науковців, зокрема викладачів університетів — лектора Ольгу Качан, д-ра Ігоря Гордієва, д-ра Петра Козла та лектора Володимира Мотику. Запрошено чільних громадських діячів, запрошено меценатів, добродіїв і жертводавців, членів Фундації.

сією п-і Ольга Качан, член Академічної Ради ФУСА, лектор Сіднейського університету.

Д-р Ігор Гордіїв представив присутнім віцеканцлера університету Макворі, який у свою чергу висловив вдовolenня, що, завдяки жертвенності українського суспільства, до Школи Модерних Мов університету Макворі долучиться також Центр Українознавчих Студій, отже буде додана ще одна мова — українська.

З виступу віцеканцлера стало ясно присутнім, що дирекція ФУСА вже закінчує переговори з університетом Макворі в справі встановлення тут Катедри Українознавства.

Перший виклад на цьому інтенсивному курсі українознавства мав професор Іжі Марван. В загальному курс, який складався з 11 сесій-викладів, відвідало, як це зазначив у своєму кінцевому звіті професор Микола Степаненко, 350 слухачів.

Крім професора Степаненка і професора Марвана на цьому курсі викладали: д-р Ольга Качан, д-р Володимир Чекалюк, пані Христя Місько (докторантка Квінслендського університету), пані Галя Кошарська та панове Василь Онуфрієнко і Євген Гаран.

А. Жуківський

Треба підкреслити, що з усіх переведених у тому тижні конвенцій, Конвенція ФУСА була найчисельнішою, притягнула найбільше уваги.

Як звітувала пізніше «Вільна Думка», в Конвенції ФУСА взяло участь 137 осіб.

На голову Конвенції запрошено відомого в Австралії громадського й політичного діяча п. Мирослава Шегедина з Мельбурну.

Першим доповідачем був д-р Євген Глива; він говорив про проф. Ярослава Рудницького як науковця і як людину.

Накресливши загально життєпис професора, доповідач зупинився на його вартостях як людини і при тому українського науковця. Згідно зі словами доповідача, проф. Рудницький — це людина у своїй праці послідовна та свідомо свого обов'язку й відповідальності перед нацією.

Доповідь д-ра Гливи, хоч говорив він про людину, яку всі присутні на конвенції зустрічали, викликала тим не менше велике зацікавлення, бо прелегент відкрив деякі невідомі ширшому загалові заслуги проф. Рудницького перед українською наукою. Присутні «побачили» не лише того, хто зацікавив австралійських українців справою Катедри Українознавства, але також українського науковця, який ніколи не спочиває на лаврах, а завжди старається використати своє знання, хист й енергію для добра української спільноти — для розвитку української науки.

Другий з черги доповідач, д-р Ігор Гордіїв, говорив про різні «фундації» Сіднейського університету (за матеріалами п-і Ольги Качан). ФУСА не буде чимось новим, невідомим. Уже від давніших часів філантропи чи організації уклали договори з університетом — для якої мети і в який спосіб мали б бути використані вплачені університетові фонди. Таке авторитетне вияснення було потрібне тому, що противники самої ідеї створення Катедри Українознавства поширювали всякі неймовірні чутки, які, звичайно, шкодили акції збірки фондів ФУСА.

Третій прелегент, п. Степан Балко, який сам немало напрацювався над укладанням статуту ФУСА, над

ї оформленням й інкорпорацією, говорив про «КУА з правно-легальної точки зору».

Стверджуючи, що від 16 грудня 1974 року ФУСА, згідно з австралійськими законами, стала інкорпорованою установою, прелегент поінформував присутніх на конвенції, що Фондація Українознавчих Студій являється рівночасно мужем довір'я Фондації ім. Тараса Шевченка, яку з днем 8 березня 1975 року визнано харитативною установою. Це означає, що пожертви на цю фундацію є звільнені від прибуткового податку.

Черговим доповідачем був п. Богдан Гут, незаступимий скарбник ФУСА. Тема його доповіді: «Катедра Українознавства — незнищима твердиня на службі народу».

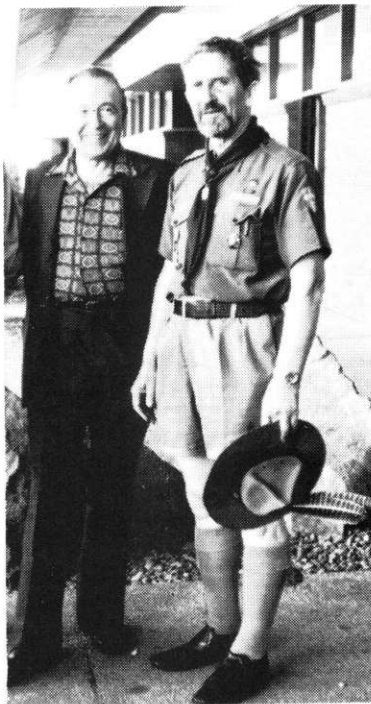
У цій доповіді було неможливо відмежуватись від емоцій, якими живуть «подвижники» ідеї КУА. Промовець торкнувся болючої проблеми акції на шкоду КУА, яку свідомо проводять деякі кола нашого суспільства. Він згадав також про те, що ісландці Манітоби склали 250.000 доларів на Катедру Ісландських Студій в Канаді.

— Правда, ми не державний наряд, — заявив доповідач, — що може одержати від свого уряду дотацію на Катедру.

Але проф. Рудницький передав на руки дирекції ФУСА 25 дуже рідкісних (сьогодні музейної вартості) банкнотів-карбованців УНР. Це гроші нашої держави, що постала 22 січня 1918 року, і ці реліквії української держави проф. Рудницький передав як частину вкладу (символічну) нашої держави на КУА. При тому він зворушеним голосом сказав: «Я закликаю всіх, хто ще має в собі оту іскру любови й віри у наше майбутнє — включіться в акцію збірки на КУА і тим допоможете здійснити це велике діло... Це буде духовий зв'язок з цілим українським народом»...

На черзі була доповідь інж. Івана Грушецького з Мельбурну — «Катедра Українознавства очима учасника Визвольних Змагань». На жаль, інж. Грушецький з огляду на стан здоров'я не міг приїхати і тому його доповідь (передану для конвенції) прочитав редактор Володимир Шумський.

Ця доповідь ветерана Визвольних Змагань зворушила слухачів. Подаючи тло, на якому розвивалася Українська Національна Революція



Проф. Яр. Рудницький
і майор А. Жуківський

1917 року, коли голова Центральної Ради проф. Михайло Грушевський мусів писати для народу брошуру «хто такі українці й чого вони хочуть», автор доказував, що найважливішим моментом боротьби за державність є національна свідомість. Свою доповідь він закінчив таким закликом: «Багато з нас, пенсіонерів, були вояками Січових Стрільців, Армії УНР, Української Галицької Армії, Вільного Козацтва, Дивізії УНА й УПА і всі ми з любов'ю до свого народу і України добровільно віддавали своє життя. То невже ж ми лише тоді були українськими патріотами, а тепер перестали ними бути? Ні, я вірю, що так не є! Я вірю, що почуття нашого патріотизму у нас ще не вигасло, що ми його радісно проявимо, ставши членами Фондації Катедри Українознавства і цим шляхетним вчинком здобудемо приємне почуття — добре виконаного свого національного обов'язку в боротьбі за волю нашої дорогої Батьківщини — України».

Не зміг приїхати на Конвенцію і протопресвітер Нікодим Плічковський з Аделаїди. Його доповідь «КУА — зброя за збереження нашої духовости» відчитав п. Степан Балко. Автор, даючи дефініцію української духовости, пояснив потребу її збереження і роль, яку в процесі збереження нашої духовости віді-

граватиме Катедра Українознавства — центр української науки. Катедра не служитиме ані груповим, ані загумінковим інтересам, а буде власністю цілої спільноти і буде служити цілій спільноті.

Про мобілізацію наших сил і можливостей щодо Катедри Українознавства говорив один з перших меценатів Катедри Григорій Бажул. Ляйтмотивом його доповіді було — «не зідхати й уболівати над майбутнім молоді, а діяти. Негайно діяти, зараз, сьогодні, бо завтра вже буде запізно»... Він підкреслив, що до нас, до третьої з черги «масової» української еміграції, **найчисельнішої**, історія в майбутньому представить свій рахунок до сплати...

Дуже знаменне було закінчення його доповіді: «Нарешті хотілося б коротко звернутись до нашої молоді, звернутись до неї з гарячим закликом — включитись у справу КУА... Ми, старші, в міру наших можливостей, допоможемо. Щастинам Боже у спільній співпраці».

Другий день конвенції розпочався доповіддю головуєчого п. Мирослава Шегедина. Тема доповіді: «ФУСА і КУА як громадсько-наукові установи». Пояснивши значення незалежної держави для розвитку нації, прелегент звернув увагу на те, що боротьба за державність повинна вестись на всіх фронтах, у всіх ділянках національного життя і спільними силами як патріотів в Україні, так і української політичної еміграції.

Важливу роль у боротьбі за українські ідеали відіграють наукові установи, які мають кращу можливість інформувати чужинецьке довкілля про Україну й українську правду.

В Австралії, ідея створення Катедри Українознавства, яка виконувала б дуже важливі з національної точки зору завдання, захопила групу ентузіастів і таким чином постала Фондація Українознавчих Студій.

Прелегент звернув окрему увагу на роль професора Ярослава Рудницького, якого «Боже Провидіння» присилає до Австралії, як учасника міжнародної наукової конференції»...

Своїм виступом перед громадянством, а зокрема перед студентською молоддю, професор Рудницький започаткував процес побудови Катедри Українознавства в Австралії. Сьогодні, коли вже маємо

ФУСА і маємо конкретні досягнення, зовсім оправданим було твердження проф. Рудницького, який заявив: «скорше чи пізніше, але Катедра Українознавства буде в Австралії існувати!».

На закінчення своєї доповіді прелегент заявив: «творення ФУСА і КУА не є утопією і українська спільнота в більшості підтримуватиме цю справу. Менша її частина, визнавши хибність свого опозиційного поступовання, приєднається до тривкої побудови основ ФУСА-КУА. Поза тим залишаться лише опортуністи, сервілісти та ненависники...».

Після Мирослава Шегедина про Катедру Українознавства і суспільно-громадський сектор говорив голова Союзу Українських Організацій Австралії Микола Свідерський. Прелегент заявив, що вважає тісну співпрацю громадського й наукового сектора необхідними й кінцевими для нормального розвитку українського життя. Наука не може бути абстрактом, також і Катедра Українознавства не може бути абстрактом. Це буде установа, що служитиме спільноті, отже в інтересі спільноти є збудувати й обладнати цю наукову інституцію всім потрібним для її успішного функціонування.

Свої погляди прелегент перевів у практику. Він став не лише членом Фондації, але також членом дирекції ФУСА і в недалекому майбутньому став меценатом Катедри Українознавства.

Іван Бронницький з Мельбурну, довголітній організатор і діяч українського шкільництва в Австралії, голова Шкільної Ради Вікторії, говорив на тему: «Катедра Українознавства і Рідне Шкільництво».

Ознайомлений з історією україн-

ського шкільництва в Австралії, доповідач говорив про нього без жодних прикрас. Він підкреслив, що коли в першому десятилітті завважувався постійний ріст шкіл та учнів, то в другій декаді проявився протилежний процес. Послаблення цього шкільного сектора наступило при поширенні програми навчання, коли ми від семилітньої перейшли до десятилітньої школи і навіть одержали спонзорвані урядом матуральні курси української мови.

Не зважаючи на зменшений чисельний стан, однак коли ми вже дійшли до закінчення середньо-шкільного рівня навчання українознавства, мусимо поважно задуматись над високошкільною програмою.

У цьому відношенні наших потреб не задовільнить «лекторат» при відділі російської чи іншої якоїсь мови, де студенти вивчатимуть «порівняльну філологію».

Нам треба пам'ятати, що українських студентів, зокрема студентів українознавства, наша українська наукова інституція має не лише навчити, а й виховати. Тому так важливо є мати Катедру чи Центр Студій Українознавства, що працюватиме у стислому контакті з українською спільнотою.

Останній прелегент, майор Анатолій Жуківський, відомий в Австралії як пластовий діяч і виховник, вибрав темою для своєї доповіді — «Катедра Українознавства і роль високоосвіченої молоді у громадському житті».

Згідно з твердженням доповідача, перша генерація українського поселення в Австралії діяла «революційним порядком». Нам бракувало досвідчених і вишколених фа-

хівців у багатьох ділянках життя. Цей брак професійної підготовки в першому чвертьстолітті ми заступали ентузіазмом, глибоким патріотизмом і може часто підсвідомим бажанням протидіяти процесам асиміляції. Ми безперечно мали успіхи, але ці успіхи не могли стати перманентними, бо на зміну першому поколінню поселенців приходило друге покоління, вже з фаховою-професійною підготовкою до життя. Ми подбали про те, щоб наші діти здобули високу освіту і разом з тим пересунулись у вищі сфери, які можуть впливати не лише на формування суспільної opinio, але навіть і державної політики.

Перед другим і наступними поколіннями української еміграції стоять багато важливіші завдання. У державному будівництві провід і планування належать не мільйонам, а підготованим професійно й ідейно одиницям. Та професійна верства людей з високою освітою перебирає відповідальність за долю цілої спільноти. Ми, як суспільство, подбали про те, щоб збільшити число високоосвічених членів нашої спільноти. Вони стануть у провіді організованого українського життя, замінюючи батьків, які, хоч часто не мали освітнього цензусу, але горіли революційним вогнем українського патріотизму.

У майбутньому високоосвіченій молодій генерації вже не вистачить знання української історії, літератури й культури на рівні народної чи навіть середньої школи. Для тієї генерації необхідною буде Катедра Українознавчих Студій, яка не допустить до того, щоб ця професійно підготовлена молодь потонула у чужому доквіллі.

Всі доповіді закінчувались діловою дискусією, що в свою чергу давала матеріал для резолюцій, які ухвалено після резюме редактора Володимира Шумського, що охопив головні думки прелегентів і підкреслив, що Конвенція виправдала діяльність ініціативної групи, яка створила Фондацію Українознавчих Студій в Австралії.

Із вісімнадцяти ухвалених конвенцією резолюцій треба підкреслити чотирнадцяту, яка звучала: «Катедра Українознавства в Австралії повинна (в майбутньому) вести студійно-викладавчу та заочне навчання, а також вести наукову, дослідчу й інформативну працю».



На громадській зустрічі з проф. Яр. Рудницьким у Сіднеї

АКАДЕМІЧНА РАДА ФУСА-КУА



проф. Яр. Рудницький з лектором
О. Качан та дост. Аль Грасбі

Ярослав Богдан РУДНИЦЬКИЙ — український культурно-науковий і громадсько-політичний діяч, ініціатор КУА й перший її меценат із-поза Австралії; нар. у Перемишлі 1910 р., закінчив Львівський університет магістеріями (1934 й 1936) та докторатом (1937). Основник і перший голова Відділу Слов'янознавства в Манітобському університеті в Вінніпезі (1949-1977), після спенсонування 'професор емерітус' цього ж університету й професор-гість у Оттавському та ін. університетах; член-основник багатьох наукових товариств, які очолював у різних роках: у 1984 р. Президент Міжнародної Академії Гуманістичних і Суспільних Наук Канади й Української Могилансько-Мазепинської Академії Наук у Вільному світі. Державно-політичну діяльність почав у 1963 р. як перший українець-член Королівської Комісії Б-Б в Оттаві (до 1971 р.); у висліді рекомендацій цієї Комісії канадський Уряд увів офіційну політику багатокультурності, potwierdжену опісля в 1982 р. конституційно. В рр. 1977-79 — дорадник в українських справах Конгресової бібліотеки в Вашингтоні, а в рр. 1980-82 Національної Бібліотеки в Оттаві. Від 1978 р. в екзильному Уряді УНРеспубліки, тепер його голова. Двічі був у складі канадської делегації на сесії ООН (Лондон 1972, Женева 1982). Учасник міжнародних конгресів багато разів підносив і обороняв українську справу перед чужинцями. За 50 років (1933-1983) опублікував понад дві тисячі статей, книжок, рецен-

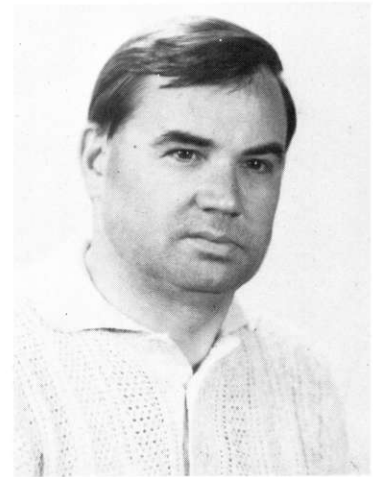
зій і ін. В рр. 1962-1982 випустив у світ 22 зошити першого «Українського етимологічного словника», що промостив українській мові шлях у міжнародний науковий вжиток. Від 1971 р. постійний співробітник «Вільної Думки» в Австралії.



ОЛЬГА СВИДЕРСЬКА-КАЧАН

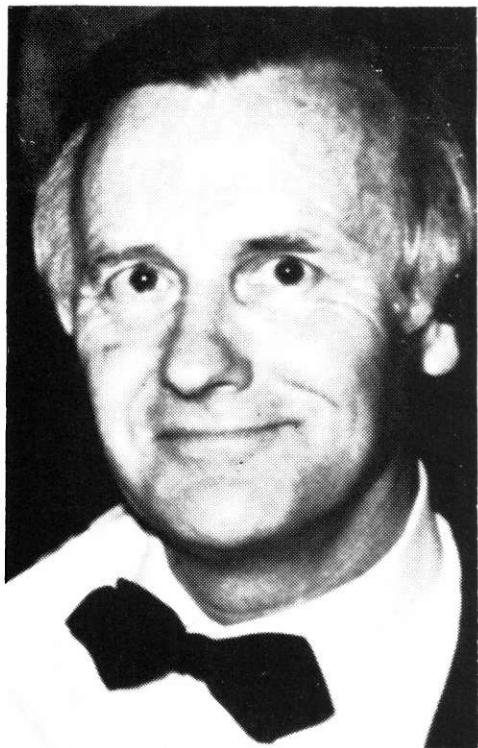
Уроджена в Почаєві на Волині. Лектор психології в Сіднейському університеті. Основноположник Академічної Ради ФУСА; зв'язкова з Сіднейським університетом (назначена проф. Яр. Рудницьким 1972 року). Зорганізувала першу зустріч Ініціативного Студентського Комітету КУА з віцеканцлером у березні 1973 року і відтак чергові зустрічі Академічної Ради з заступником віцеканцлера, проф. О'Нілем; переговорювала від імені ФУСА-КУА з директором Мовознавчого Центру Сіднейського університету. Проводила перший Літній курс Українознавства в Сіднейському університеті в 1978 році. 22-го січня 1979 р. підписала разом з д-ром І. Гордієвим за Світовий Академічний Комітет Вільних Українців «Грамоту Започаткування Діяльності Центру Українознавства в Австралії». В лютому 1979 року була присутня на переговорах проф. Рудницького з віцеканцлером Австралійського Національного університету в Канберрі та зорганізувала зустрічі з керівником Катедри Соціології проф. Зубжицьким, колишнім керівником Славістично-

го Департаменту проф. Де Бреем та іншими прихильниками тодішньої ідеї афіліації Української Катедри при АНУ в Канберрі. Викладала та була одним з керівників сесій на Четвертих Літніх Курсах Українознавства від 8-го до 23-го січня 1981 року в університеті Макворі. Була учасницею першої зустрічі з проф. Веббом, віцеканцлером університету Макворі 27.1. 1981 р. в присутності проф. О'Ніла, представників Школи Модерних Мов Макворі, проф. Яр. Рудницького та проф. Є. Сенети. Керувала програмою відкриття, викладала та була одним з керівників сесій П'ятого Інтенсивного Курсу Українознавства в університеті Макворі.



ІГОР ГОРДІЄВ народився в Полтаві в Україні 1933 року. Градуат Сіднейського університету, де він у 1957 р. дістав ступінь бакалавра з економічних наук. У 1975 р. він захистив в університеті НПВ докторську дисертацію на тему «Джерела фінансування капіталовкладань в радянській промисловості між 1960 і 1970 роками». Публікації пов'язані на теми з Радянською економією взагалі, а з українською зокрема. 3 лютого 1958 р. до серпня 1959 р. працював як науковий співробітник при федеральному Бюрі Статистики в Сідней, а з вересня 1959 р. до серпня 1960 р. — як допоміжний викладач у факультеті економічних наук при Сіднейському університеті. З кінця 1969 р. до кінця 1975 р. викладав як лектор в університеті НПВ. З початку 1976 р. працює старшим лектором економічних наук при університеті ім. Макворі. З 1964 р. — член НТША, а з 1972 р. — го-

лова управи осередку праці НТША в Сідней. З 1976 р. — член-фундатор ФУСА; з кінця 1980 р. — голова Академічної Ради ФУСА, а з жовтня 1981 р. — голова Дирекції ФУСА. З 1976 р. — член екуменічної Етнічної Ради НПВ; з серпня 1982 р. до серпня 1983 р. був вибраний одним із заступників голови цієї Ради.



(5.9.1932 — +24.3.1983)

Бл. п. Д-р ТОМА БАБІЙ народився 5-го вересня 1932 року в Україні. Під час воєнних років вчився в школах в Австрії — у Відні, Інсбруку і Брегенсі.

З родиною прибув до Мельбурну в квітні 1949 року. Працював в перехідному таборі в Бандіані, Вікторія, а пізніше в Олбурі, де закінчив середню школу (гай скул). Від 1955 до 1958 року мав посаду співробітника при науковому дослідному відділі (ЦСІРО) в Олбурі.

В 1958 році записався до Сіднейського університету. В 1964 році закінчив із званням бакалавра фізичних наук (Бачелор оф Саєнс). При університеті Нового Південного Велсу здобув у 1969 році звання магістра (МСц), а докторат на тему 'Studies of Methanol-Utilizing Microorganisms'.

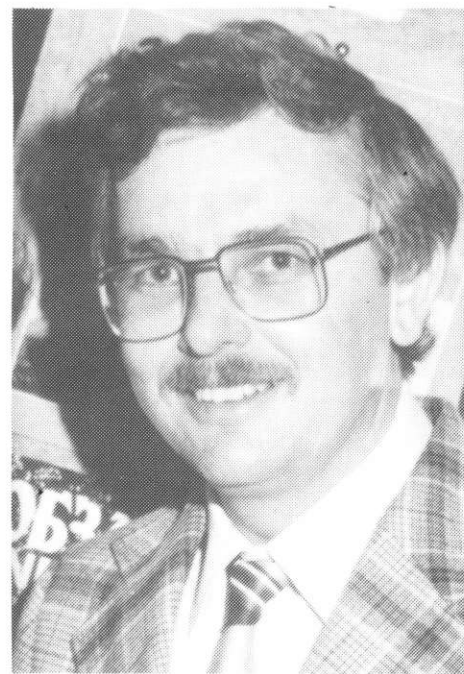
в факультеті Біотехнології досягнув в 1979 році. Останні наукові ступені здобув він працюючи як біохемік, перше в приватній фірмі, а від 1967 року як науковий співро-

бітник при факультеті Біотехнології університету НПВ. Лишився на цій посаді до смерті. Під час його академічного життя випустив чимало наукових праць.

Томо Ба́бій придбав широке признание у наукових колах всього світу його численними статтями в англомовних професійних журналах і виступами з рефератами на міжнародних конференціях. Доказом признання його наукового вкладу була номінація як Fellow of the Royal Australian Chemical Society.

Не зважаючи на наукові обов'язки при університеті НПВ, Томо Ба́бій присвячував час і працю в українському житті. Покійний був головою Товариства Українських Градуатів у Сідней, головою Академічної Ради Фундації Українознавчих Студій в Австралії, і був одним з основоположників Історико-Філософської Секції Сіднейського Осередку Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка в Австралії.

ВОЛОДИМИР МОТИКА народився у 1948 році в Західній Німеччині. Градуат університету НПВ, де він у 1971 р. дістав ступінь бакалавра комерції. У 1975 р. захистив в університеті НПВ магістерську дисертацію на тему ролі бухгалтерії в СРСР та Югославії. Публікації в ділянці бухгалтерії у Східній Європі взагалі й в СРСР зокрема. Редактор в ділянці бух-



галтерської освіти в СРСР у науковому журналі про радянську і

східно-європейську бухгалтерію, що видається в Англії. У 1970-73 роках — тьютор в ділянці бухгалтерської науки в університеті НПВ, а з 1974 року — лектор бухгалтерії у відділі комерції при Ньюкастельському університеті, а також член декількох професійних бухгалтерських товариств в Австралії, Новій Зеландії та США. Володимир Мотика є членом українського історичного товариства НТША та членом і секретарем українського радіокомітету у Ньюкастелі. Уряд НПВ поставив його на позицію голови Центру ресурсів для емігрантів у Ньюкастелі. Володимир — один із директорів та членів Академічної Ради ФУСА. Брав активну участь в переговорах між ФУСА та університетом ім. Макворі про встановлення українських студій при цьому університеті.

В українському організованому житті: бувший голова української студентської організації «Обнова» в Сідней, один з основоположників філії української кооперативи «Карпати» в Ньюкастелі (1976), бувший член управи Т-ва Українських Градуатів у Сідней, бувший бандурист й адміністративний голова (1971-1973) Капелі Бандуристів ім. Г. Хоткевича в Сідней, один з основоположників (1976) і голова Українського Культурно-Освітнього Т-ва в Ньюкастелі, один з основоположників (1978) і сучасний секретар Українського Комітету Радіопередавання в Ньюкастелі через Університетську Радіовисилню 2Нур-фм, один з основоположників (1983) і секретар Українського Комітету Суспільної Опіки Ньюкастелю й околиць Гантер.

МАРКО ПАВЛИШИН нар. 1955 р. в Брізбені. У Квінслендському університеті одержав диплом Бакаляра гуманістичних наук (1977). Після вищих студій в Марбургу (Німеччина) і в університеті ім. Монаша (Мельбурн) здобув звання магістра гуманістичних наук працею з германістики (1979). У 1983 р. в Монашському університеті захистив докторську дисертацію з порівняльної літератури і германістики на тему: «Топос невимовного. Поетична аргументація в творах Тіка, Новаліса і Гофмана». М. Павлишин був тьютором у від-

ділах германістики в Квінслендському та Аделаїдському університетах (1980 і 1982). Тепер працює викладачем української мови й літератури в Монашському університеті. Член Наукового Товариства ім. Шевченка, Австралійського Уні-



верситетського Товариства Мов і Літератур, Товариства Порівняльної Літератури Австралії й Океанії і Товариства Славистів Австралії і Нової Зеландії. Публікації про Г. Гессе, Е. Т. А. Гофмана і А. фон Шаміссо. Готуються до друку статті про Гессе, Т. Шевченка та О. Бердника. Ділянки наукової спеціалізації: європейська романтика, риторика, літературна утопія.



ВОЛОДИМИР ЧЕКАЛЮК

Місце і дата народження: Україна, 1912.

Університетська освіта: Курси для здобуття академічних і професійних ступенів: БА, ДіпЕд, МА.

Професійна праця: Рідні Школи в Європі — гімназія, Інститут Живих Мов, Середня Торговельна Школа; Рідні Школи в Австралії (українознавство) — Братська Школа, Лідкомб (педагогіка), Центральна Школа (Курс для вчителів); Літні Курси ФУСА в університе-

тах: Сідней, Макворі, Мельбурн, Аделаїда; Матрикуляційні курси з української мови.

Австралійські Школи: приватні і державні середні школи Департаменту Освіти НПВ, Сіднейський Технічний Коледж, Коледж Заочних Студій (Сідней), Ін-сервіс Курс для Департаменту Освіти НПВ, Коммонвелт Едьюкейшен Офіс (вчитель англійської мови для емігрантів), тьютор Мовних Курсів при Макворі університеті. Член комісії для силабусів й іспитів у Департ. Освіти.

Видавнича праця: Конспект методики для вчителів Рідних Шкіл; Конспект Психології для вчителів Рідних Шкіл; Історія Українського Правопису; Історія Української Абетки; Словник Австралізмів; Методика викладання Латинської Мови (англійською мовою).



ГАЛЯ КОШАРСЬКА

Галя Кошарська закінчила Монашський університет у 1965-му році, здобувши ступінь бакалавра з філософії та англійської мови й літератури, а також диплом з педагогіки. Наступні 6 років працювала у федеральному Департаменті освіти, наглядаючи над прогресом тутешніх студентів університету та студентів з інших країн, одночасно займаючись збиранням статистики з різних рівнів освіти.

З того часу викладала в Сідній Текнікал Коледж, на українських педагогічних курсах, на літніх курсах при Макворі університеті, а тепер викладає на українському матуральному курсі в Параматті.

Галя також довгий час була дикторкою при українському радіо. Вона є активним членом молодшої секції НТШ у Сідней.



ХРИСТЯ МІСЬКО: з дому — Сорока, народжена в Самборі (Україна). Університетську освіту почала в Національному Університеті в Канберрі, студіюючи історію, німецьку і японську мови. Закінчила університет в Нюкастлі, здобувши ступінь бакалавра (Б.А.) з гонорами 1-шої класи в ділянці історії. На підставі цього була нагороджена державною стипендією для продовження студій в напрямі здобуття ступеня доктора філософії. Тема тези для четвертого року (так зв. «гонорс») була: огляд розвитку руху опору в Україні.

Сучасна праця-зайняття: докторантка в Департаменті історії при Квінслендському університеті. Тема докторської дисертації: історія поселення українців в Австралії. Праця в цьому напрямі дещо гальмована родинними обов'язками (5 синів), але передбачується можливе остаточне закінчення тези в 1984 р.

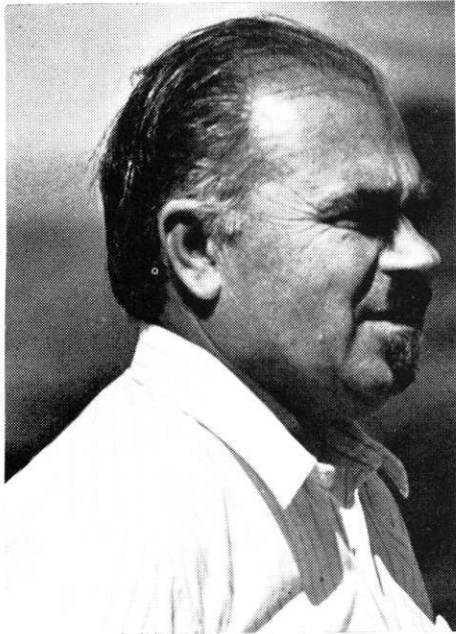
Видавнича діяльність: 1. Шукай-Вивчай (Мельбурн, 1982); 2. Недавно включилася до нової серії так зв. «Австралієн Етнік Герітідж Серіс», як автор книжки-тому про українців в Австралії під заголовком «Юкрейнієнс ін Австралія». Ця серія плянує охопити майже всі етнічні групи в Австралії.

Суспільно-громадська праця: працювала (залежно від місця осідку) як виховниця, учителька або член управи Громади. Брала участь в інтенсивному курсі українознавства ФУСА в 1982 році.

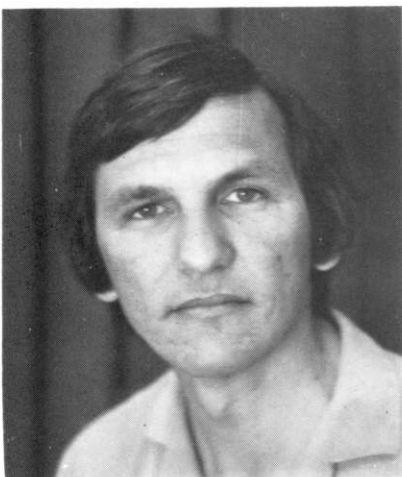
ЄВГЕН ГАРАН

Євген Гаран (народ. 1926 р.) — градуат Сіднейського університету, де він одержав диплом «Бачелор оф Артс». Педагогічну освіту закінчив у Сіднейському Вчительському Коледжі. Від 1960 р. викладає французьку, німецьку та індонезійські мови в середніх школах метрополії Сіднею. 1972 року дістає підвищення — посаду майстра факультету чужих мов, а 1977 року його переводять на роботу до Форт Стріт, до школи для здібних дітей.

Від самого початку Євген Гаран



навчає в Школі для етнічних мов у Парраматті, підготовлюючи учнів до матури з української мови.



Проф. д-р Микола СТЕПАНЕНКО

народився 1918 року на Полтавщині. Після переїзду за океан по 2-й світовій війні він студіював славистику в Сіракузькому університеті в США (магістерія у 1963 р.) та в Нью-Йоркському університеті, здобуваючи тут докторат із славистики в 1970 році. Свою наукову педагогічну працю в Америці проф. М. Степаненко почав у 1955 році як викладач української мови в Держ. Школі в Монторей у Каліфорнії. У 1961-63 рр. викладав у Сіракузькому університеті, опісля в Ратдерському унів. (1963-68), у Джордж Вашингтонському (1968-71). Останніх 10 років він працював як звичайний професор у Департаменті Модерних Мов Центр-Мічиганського університету. Проф. Степаненко також був звич. професором української літератури в УВУ в Мюнхені. З 1977 року проф. Степаненко включився в початкову працю КУА і спочатком 1978 року відбув низку викладів на Літніх й Інтенсивних курсах ФУСА.

Д-р Лев ГАВРИЛІВ закінчив середню школу у Воллонгонзі, а відтак перенісся до Сіднею, де закінчив медичну школу при Сіднейському університеті. У студентських роках належав до СУМ'у і Товариства Українських Студентів. Закінчивши медичні студії в 1983 році, спершу працював лікарем у шпиталях, а згодом відкрив власну практику в Лідкомбі. Тепер є членом Комітету Оборони Юрія Шухевича,

ОЛЕСЯ РОЗАЛІОН

Народилася 6 серпня 1946 року в Німеччині (Олеся Дацків). До Австралії прибула 1950 року. 1954 року вступила до Рідної школи ім. Лесі Українки в Нобл Парку — закінчила семирічну школу і дворічну Українознавства. Навчалася в танцювальній студії Ірини Залеської, була членом співочого квартету «Соловейки»: на протязі десяти років виступала на сцені перед українцями й австралійцями.



Від 1954 року пластунка, з 1961 року член СУМ (кілька років була виховницею). 1965 року вступила до Монашського університету в Мельбурні, закінчила Б.А. (гонорс), а 1973 року М.А. теж у Монаш університеті. 1971 року навчалася на однорічному курсі учительського коледжу й отримала диплом учителя середніх шкіл.

З 1975 року вчителює в Суботній Школі Модерних Мов у Мельбурні, викладаючи українську мову. З 1979 року почала працю над докторською дисертацією «Гомонімія в українській мові». З введенням матуральних курсів українознавства Олеся Розаліон є членом Екзаменаційного Постійного Комітету.

Одружена з Валентином Розаліон-Сошельським, мають дочку Наталію і сина Андрія.

в 1982 був головою Товариства Українських Градуатів у Сіднеї та почав у Макворі університеті вечірній курс східно-європейської історії.

Стейтові Представництва

ПРЕДСТАВНИЦТВО ФУСА У ВІКТОРІЇ

Осередок прихильників КУА постав у Вікторії ще перед тим, як ухвалено творити стейтові Представництва ФУСА, і першим головою Осередку був д-р Б. Умриш.

Приїзд до Мельбурну проф. Яр. Рудницького активізував працю Осередку. У грудні 1975 року проф. Яр. Рудницький відвідав мельбурнські університети: 17 грудня мав зустріч із головою департаменту славістики в Монаш університеті проф. Д. Б. Джонсоном, д-ром Р. Слопеком і д-р І. Зайдою — від Осередку були присутні д-р Б. Умриш, І. Брозницький і К. Карпенко. 18-го грудня проф. Яр. Рудницький у товаристві д-ра Б. Умриша мав нараду в Мельбурнському університеті, в якій брали участь декан проф. О. Гирки та професори д-р П. Кобберлес, Дж. Армстронг, Н. Грішін і О. Винокурова; 19 грудня — в Ля Троб університеті з членами Мовного Центру проф. МакКорміком, проф. Хуаном Санкіяном та іншими.

У кінці січня 1976 року голова Осередку д-р Б. Умриш брав участь у перших загальних зборах Членів ФУСА, що відбулися в Сідней. На пропозицію члена Осередку Мирослава Шегедина загальні збори ухвалили творити стейтові Представництва ФУСА. На основі цієї ухвали загальні збори прихильників КУА обрали перше Стейт. Пр-во ФУСА у Вікторії, яке очолив прот. Борис Сташин.

16 вересня 1978 року головою Представництва обрано Володимира Каспенковича, а 30 вересня 1979 року — Олексу Василька.

Від 16 вересня 1978 року архипресв. Б. Сташин — почесний член Представництва. Від 1982 р. о. Володимир Салига — другий почесний член.

За весь час членами Представництва ФУСА були: І. Брозницький, В. Буштедт, Наталка Верещака, С. Гриців, К. Карпенко, Р. Лазорко, С. Лисенко, В. Михайлів, С. Радіон, П. Сорока, Лариса Ставова, М. Шегедин, Б. Шемет, П. Шкурат.

Усі члени Представництва ФУСА докладали багато зусиль для реалізації ідеї КУА, зокрема — голови Представництва, а з-поміж них — найбільше Олекса Василько, який головує четвертий рік.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ФУСА В ПІВДЕННІЙ АВСТРАЛІЇ

Представництво ФУСА в Аделаїді постало з ініціативи отця протопресвітера Никодима Плічковського в кінці 1975 року. На той час у Південній Австралії було три члени ФУСА, які й оформились, а Дирекція ФУСА затвердила, як стейтове Представництво в Південній Австралії — протоп. Н. Плічковський — голова Представництва, К. Каздоба — заступник голови, В. Борисюк — секретар.

Думка оформитись у Представництво ФУСА зродилась із потреби підготувати зустріч громадянства з ініціатором ідеї КУА проф. Я. Рудницьким. Представництво організувало таку зустріч у прицерковній залі православної парафії УАПЦ Святої Покрови.

Зустріч була багатолюдна, дискусія жвава і чітко зрізничована щодо потреби реалізації ідеї КУА. З провідного аделаїдського активу беззастережно підтримував ідею КУА інж. С. Григорців.

Перша громадська нарада в справі заснування КУА не збільшила кількості прихильників у стейті, але була позитивною в плані роздуму громадянства над питанням «бути чи не бути». Ще більше загострилась увага громадянства по нараді, коли розпочалась інтенсивна дискусія в українських газетах. Від того часу і стало збільшуватись членство ФУСА в Південній Австралії.

1976 року до Представництва увійшли Д. Соловій і В. Полішко, які пізніше стали меценатами; В. Полішко з аделаїдською молоддю організував чудовий концерт, з якого поступило до Фондації на потребу КУА до 1500 доларів. Представництво ФУСА в своїй праці мало постійну підтримку Союзу Українських Комбатантів і Братства православної парафії УАПЦ Святої Покрови.

За час існування Представництва — від листопада 1975 року — незмінними його членами були протоп. Н. Плічковський (голова) і К. Каздоба; працювали в Представництві Л. Зозуля (за секретаря), В. Слободян, А. Онішко, О. Комар, Г. Борисюк, І. Грецьун (теперішній секретар). Члени Представництва бл. пам. В. Борисюк і Г. Карпенко-Шварко відійшли у Вічність.

Щороку Представництво прово-

дить річні загальні збори членів ФУСА і прихильників КУА. 1978 року проф. Я. Рудницький з проф. М. Степаненком перевели одноденний семінар у Фліндерському університеті, слухачів було до тридцяти осіб. Семінар зацікавив аделаїдців, і 1979 року переведено двотижневий семінар в Аделаїдському університеті.

Успішному переведенню семінара в Аделаїдському університеті сприяла дружня співпраця членів Представництва (о. протоп. Н. Плічковський, К. Каздоба, Л. Зозуля, В. Слободян, В. Полішко, А. Онішко) і велика матеріальна допомога мецената Генадія Борисюка та членів ФУСА Ярослава і Дарії Бурденюк.

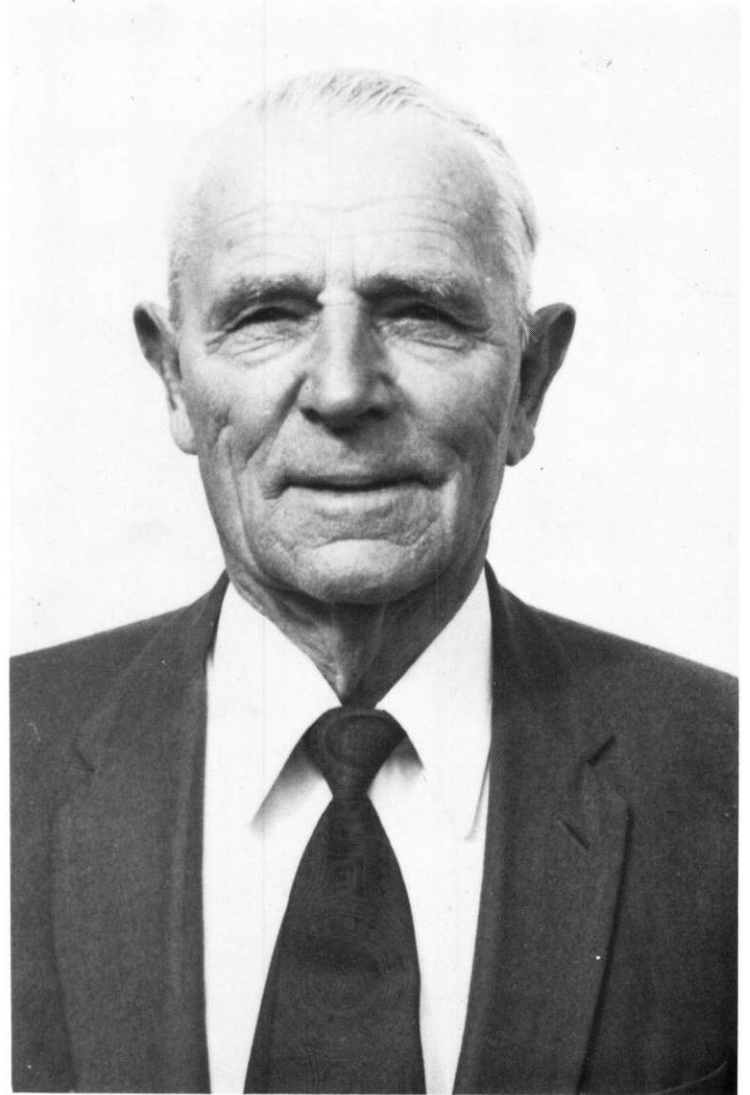
ПРЕДСТАВНИЦТВО ФУСА НА ЗАХІДНЮ АВСТРАЛІЮ

Стейтове представництво в Зах. Австралії заснувалось в кінці 1979 року під великим тиском протопр. о. Н. Плічковського, який засипав листами не тільки п. О. Редька (теперішнього голову представництва), а й інших, щоб заснувати його в Перті якнайскорше.

Щоб зрушити з мертвої точки переважливу справу КУА і щоб ніхто не міг показати пальцем на Перт, що там нічого не робиться, О. Редько домовився з ген.-хор. Я. Різником і Т. Бойком (на той час вони уже дали по 1000 доларів на КУА), а також з Юлією Липка незабаром було створене представництво з 4-ох осіб, головою якого став О. Редько. Отже таким чином у Перті «народилося» стейтове представництво ФУСА, «хрищенням батьком» якого є о. Н. Плічковський.

Про всі труднощі й тертя тут не місце тепер писати, бо вони були такі самі, як і скрізь, але одне треба відмітити, що в Перті навіть місцеве українське радіо відзивалося спочатку про КУА неприхильно. В таких умовах, все ж таки, удалося придбати 17 членів (з яких дехто уже відійшов у вічність) та за короткий час зібрати коло 5 тисяч доларів. Крім цього представництво виконувало своєчасно всі зарядження дирекції, в чому завжди активну участь брала пані Ю. Липка з уже тепер покійним своїм чоловіком Григорієм. Незадовго перед друком цієї книги дала свою згоду увійти до представництва ФУСА на Західню Австралію відома діячка в Перті пані Марія Менцінська.

МЕЦЕНАТИ-ФІЛАНТРОПИ



ЙОСИФ ДУРИЧ народився 18 серпня 1909 року в селі Страшевичах Старосамбірського повіту (Західна Україна), де і закінчив народню школу. Опісля працював сім років у кооперативі в тому селі. Тому що кооператива не мала доброго заробітку (в селі було аж 5 жидівських крамниць), змушений був покинути працю в кооперативі і зайнявся купівлею лісу в отця Пасічинського в Волікоблянській, де при допомозі свідомого українця Івана Мельника мав добрий заробіток. Як тільки заощадив трохи грошей, задумав відкрити залізну крамницю у Самборі. По кількох місяцях науки в sklepі п. Хом'яка та з його допомогою Й. Дурич мав у плані відкрити власне підприємство в Старому Самборі, але німецько-польська війна зруйнувала його плани і він утратив усю тяжко запрацьовану го-

тівку. 1941 року був вивезений на роботу до Німеччини, а тому що знав трохи німецьку мову — потрапив до школи в Кельні, де працював токарем до закінчення війни.

1948 року приїхав до Австралії, де дістав працю в Тасманії при будові моста, а після відбуття дворічного контракту поступив на працю до фабрики паперу «А.Н.Бор». Там уже були українці і часопис «Вільна Думка», якої зразу став передплатником і передплачує аж до сьогодні.

По 6 роках праці на цій фабриці заощадив дещо грошей і купив перший дім, потім ще добудував десяти і дванадцяти мешканеві доми і створив власне підприємство з повним удержанням для 25 осіб у Нью Тавні (Тасманія). В 1956 році залишив працю на фабриці і працює у своїх домах.

ІВАН ДЕНИС, народжений 28 вересня 1900 року в Жовкві на Львівщині в Західній Україні. Тут здобув початкову й середню освіту. Після закінчення гімназії, молодим хлопцем був покликаний до австрійського війська і після закінчення старшинського вишколу висланий на італійський фронт. Після Листопадового Зриву 1918 року зголошується до Української Галицької Армії, в лавах якої воює за Україну аж до 1921 року. Після знесення бойкоту польських високх шкіл в окупованій поляками Галичині, записується на правничий факультет Львівського університету, який закінчує магістерськими іспитами. Бажаючи працювати серед народу, переключається на вчителювання і працює аж до вересня 1939 року вчителем народніх шкіл на Равщині. Після окупації Галичини советами виїздить

на Лемківщину і тут вчителює до 1944 року, коли виїздить до Німеччини. Після війни опинився в таборі Переміщених Осіб в Карльсрує, де продовжував свою вчительську працю.

До Австралії приїхав у 1949 році, відбув контракт і згодом поселився на невеличкому хуторі біля Сіднею. Постійно, аж до 1960 року вчителював у Рідній Школі у Ферфілді.

З великим ентузіазмом підтримував ідею створення Центру Українознавчих Студій в Австралії і відразу став Меценатом-філантропом Катедри Українознавства, вплативши до дня друку цієї книги 14.700 доларів на ту ціль і далі продовжує вплачувати, а в своєму заповіті також записав певну суму на КУА.

Мгр Іван Денис увійде в історію українського поселення в Австралії як один із найбільших жертводавців на наші культурно-громадські, наукові, шкільні, суспільно-політичні, харитативні та видавничі потреби. Мабуть немає ні однієї загальноукраїнської установи чи організації, щедрим жертводавцем яких не був би мгр Іван Денис. І тому сміло можемо назвати його Великим Добродієм української спільноти в Австралії.



АННА ХАМУЛА, нар. 2 лютого 1915 року в селі Поляни, пов. Кросно, на Лемківщині. До Австралії приїхала 6 червня 1948 року і після відбуття контракту поселилася на постійно в Сіднеї.



ІВАН АНДРІЙОВИЧ СТАНИЦЬКИЙ народився 27 січня 1908 року в Україні, в родині козацького походження. Освіта — середня незакінчена. В Україні працював у металургійній, металообробній та в інших галузях промисловості. В 1943 році був евакуйований німецькою фірмою «Фрідріх Крупп» на роботу до Німеччини. У Німеччині працював на металообробних фабриках Фрідріха Круппа до кінця війни. У роках 1946-47 учився у Середній Сільсько-Господарській Школі в Байройті при УТГІ (Український Технічно-Господарський Інститут). Прибув з Німеччини до Австралії 14-го травня 1948 року американським кораблем «Дженерал Стурджіс». Після відбуття контрактної праці в лісі Імбіл (Квінсленд), поселився у Брізбені, де включився в розбудову церковно-громадського життя. Був довголітнім головою Контрольної Комісії парафії УАПЦ. В теперішній час скарбник парафії та член церковного та громадського хорів. Пожертвами спричинився до розвитку українського життя у прибраній батьківщині — Австралії. Декілька сот книжок пожертвував до громадської, церковної, шкільної, пластової і сумівської книгозбірень та декілька англomовних книжок з українознавства до університетської бібліотеки Квінсленду та до стейтової бібліотеки.

Нагороди за жертвенність: 1) Грамота від Архiepісkопа УАПЦ Варлаама; 2) Грамота подяки від УММАН (Української Могилянської-Мазепинської Академії Наук); 3) Золота медалія Т. Шевченка від СВУ (Союзу Визволення України).

Іван Станицький — основоположник ФУСА-КУА.

РАДІОН ШОКА — основоположник ФУСА-КУА та один із найбільших її меценатів. Народився 23.11.1915 в селі Кунілі, Здолбунівського повіту на Волині, в заможній селянській родині Андрія та Олександр Шок. З огляду на хворобливість в шкільному віці закінчив тільки 2 роки. Найбільше бурхливими роками в житті були роки 17-25, коли навчався кошикарства, рік учився малювання у Почаєві, пробував добровільцем зголоситися до війська. Активно співпрацював у Просвітянській хаті (хор, аматорський гурток, спортова дружина й бібліотека). Належав до Фронту Національної Єдності, за участь в якому багато мав клопоту з поліцією. У вересні 1939 року утік до лісу, щоб не потрапити до Берези Картузької. Коли 22-го грудня прийшов додому, то нікого й нічого дома не знайшов, тоді через Львів подався пішки на захід. Ночуючи одну ніч у стіжковій соломі мало не замерз, та добрі люди ранком знайшли і вирятували. 2.1.40 р. приїхав до Кракова, звідти 22.1.40 р. виїхав до Німеччини на працю. Спочатку потрапив до табору ч. 23 у Ватенштедті, а піз-



ніше працював у консервній фабриці в Брауншвайгу. Будучи моло-

дим, все мріяв про військо, отожд в таборі записався до УНАКОР — Український Національний Козачий Рух. Належав до хору та організував аматорський гурток. По закінченні війни у таборі відразу вступив до церковного хору, як рівно ж належав до світського та до театру. В першій п'єсі, яку ставив театр, грав (як йому опісля казали) досить успішно Омелька з «Мартина Борулі». З театром їздив багато по різних таборах. Якось так в житті складалося, що 22-23-те були визначними датами в його житті. Тож після першої невдалої спроби 22.12.1947 виїхав до Австралії 22.1.1948 р. Два роки відробляв контракт у Вікторії, а 1951 р. приїхав до Сіднею, де відразу пішов до церковного хору, хору Мистецького Товариства та хору «Боян». В театрі теж старався не пасти задніх. Ще й сьогодні з нудьги не хворіє, а бере активну участь у громадському й церковному житті.



Бл. п. Василь Миронович ХАРЧЕНКО народився 14.7.1918 року в с. Лука-Барська, Барський район, Вінницька обл., Україна. Відійшов у вічність від недуги серця 10-го травня 1983 року, залишивши горем прибиту дружину Христину,



яка в пам'ять свого мужа жертвує щотижня \$10 на фонд КУА. В околиці Канберри-Квінбієну покійний залишив сина Віктора, а в Україні сестер — Марію й Харитину. Останньо покійний Василь Миронович проживав з дружиною у Бінлей (Квінсленд).



полк. Семен та бл. п. Ольга Левченко

Полковник СЕМЕН ЛЕВЧЕНКО, як старшина царської армії, з головою був пірнув у вир української революції, вступивши до війська УНР. Учасник Першого Зимового Походу. Доля кидала його по всій Європі, а останньо він оселився в Англії. Ще до війни одружився з панною Ольгою, яка була йому вірним товаришем аж до передчасної смерті. Полковник Левченко всім серцем і всією душою переживав поразку української революції і свої переживання вилив у книзі поезій «Обірвані Струни». Полковник Левченко написав велику і захоплюючу та одноразово глибоко повчальну повість — «За Волю й Державу». Як щирый патріот, полк. Левченко відразу збагнув значення Катедри Українознавства в Австралії для збереження української еміграції і став щедрим меценатом КУА.

СТЕПАН СТЕЛЬМАХ нар. 22 вересня 1914 року в селі Черкаси, Львівського повіту, в Західній Ук-



раїні. Там закінчив школу і працював з батьком на господарстві. Відслужив військову повинність у польській армії, з якою брав участь у війні. Після закінчення війни емігрував до Австралії.

ВОЛОДИМИР ЗАВАДСЬКИЙ народився 15.7.1904 року в містечку Милановичі на Волині в родині мисливця і пасічника. Закінчив 7 клас. У 1914 році родина Завадських евакувалась до Харкова, втікаючи перед наступаючими німецько-австрійськими військами. З приходом большевиків родина Завадських у 1921 році нелегально, з різними пригодами, повернулася на західну частину Волині, яка знайшлася під пануванням Польщі. Під час другої світової війни Володимир Завадський в 1944 році утік перед большевиками до Німеччини, звідкіля після війни емігрував до Австралії. Тут перші три роки працював на фермі в НПВел-



сі. Тяжкою працею заощадивши 1500 фунтів, виїхав до Західної Австралії, де купив собі чималу ферму, позичивши в банку 2000 ф. Сплативши «борг», Володимир Завадський став одним із найбільших меценатів Катедри Українознавства в Австралії.

ВОЛОДИМИР СОРОКА, нар. 14 квітня 1914 року в селі Вільшаниця Велика, Золочівського Повіту. в



Західній Україні. В Золочеві закінчив середню школу.

ВІТАЛІЙ ТУРЧИК

Народився і виростав на Володимирщині (Зах. Волинь). Закінчив українську гімназію в Луцьку, а високошкільні студії на політехніці в Данцігу (відділ хемії). Був одним з основоположників Українського Пласту на Волині. Перший курінний і засновник 83-го Куреня Пластунів ім. Симона Петлюри в Луцьку. Будучи гімназистом, редагував стінну газету «Промінь» і журнал «Юнак». Переслідуваний польською поліцією за культурно-освітню і національну діяльність на Володимирщині. Коли большевики захопили в 1939 році Західню Волинь, виїхав на Захід і продовжував виховницьку діяльність, будучи провідником «Виховної Спільноти Ук-



Віталій Турчик
Пластовий діяч в Україні
і в Австралії

раїнської Молоді» у Варшаві. Після закінчення війни працював у таборах українських біженців при організації церковного життя і у відновленому Пласті. В 1948 році емігрував до Австралії і відбував свій контракт в Канберрі, де організував Українську Громаду й був її першим головою. В Австралії брав активну участь в діяльності Пласту, Церковної Громади та Наукового Товариства ім. Т. Шевченка.



Микола ЄВСЕВСЬКИЙ народився в Пінську 1928 року. Українську гімназію закінчив у Шляйсгаймі в 1950 році. Під час війни вступив до українських юнаків. У таборах виступав у театрі й в танцювальних групах. Був українським чемпіоном у легкій атлетиці — у скоках і бігах на коротку віддасть. Після приїзду до Австралії в 1954 році вступив до Оперної школи в Мельбурні. Виступав чотири роки в різних ролях оперних постановок. Переїхавши до Сіднею в 1961 році зорганізував українську розвагову групу співу й танку, мав безліч виступів в австралійських клубах.



АНАНІЙ ПІВЕНЬ — член і основоположник Української Громади в Брізбені, б. голова Батьківського Комітету Рідної Школи.

ЗАХАР БУТИЛЕВИЧ народився 27 березня 1915 року в селі Бужок, Золочівського повіту в Західній



Україні. До Австралії приїхав у 1949 році і після відбуття контракту поселився у Сіднеї.



†ОМЕЛЯН КОЛОДНИЦЬКИЙ народився 27.5.1903 року в Коломиї. Студії закінчив на Політехніці у Львові. До Австралії приїхав в 1948 році. Тут нострифікував диплом і в 1951 році був прийнятий до Королівського Австралійського Хемічного Інституту. До 1969 року працював у хемічній лабораторії в Західній Австралії. Помер 2 грудня 1982 року.





**Богдан і Софія Гуті з синами,
невістками і внуками**

БОГДАН ГУТ народився 26.11.1915 року у Відні, де батько був капеляном австрійської армії. Закінчив клясичну державну українську гімназію в Перемишлі 1936 року, директором якої в цей час був д-р Ст. Шах. В 1938 році закінчив торговельний курс для абсольвентів під керівництвом проф. Корінця у Львові. В 1939 році працював у Повітовім Союзі Кооператив в Олешницях біля Любачева. При кінці 1939 року виїхав на Холмщину, де учителював в селі Жолобку над Бугом. В 1940 році одружився і провадив підприємство разом з дружиною. До Німеччини приїхав з родиною в 1944 році. В 1947 році перебував у таборі Цуфенгавзен біля Штутгарду. Тут працював і був головою Санітарно-Харитативної Служби на Вінтерберг-Ю-Баден аж до виїзду до Австралії 1949 року. В Австралії спочатку працював у Вотерборді на Варрагамба Дем. Відтак змінив працю, переїхав до Ліверпулю і в 1959 році був головою Громади Кабраматта. В тих часах був збірщиком на українську католицьку церкву в Лідкомбі на округу Ліверпуль. В 1962 році став головою Осередку СУМ'у ім. Т. Чупринки в Сіднеї і з перервами був ним вісім років. В 1974-75 роках був скарбником «Акції Діяти Негайно», а в 1976 році — першим заступником голови СУОА і організаційним керманичем громадської централі. Був він також головним збірщиком на будову Дому Української Моло-

ді в Лідкомбі, яку завершено в 1966-67 роках. Від 1968 року був завідувачем УКТКлюбу в Домі Молоді. Від 1975-80 рр. був секретарем Об'єднання Українських Громад НПВ. Від 1975 року — незмінний скарбник ФУСА-КУА.

СОФІЯ ГУТ (з дому Нагніт) народилася 14.6.1913 р. в селі Костарівці біля Сянока. Гімназію закінчила в 1933 році в Сяноці. Опісля виїхала до Самбора, де працювала в підприємстві волічки. В 1936 році відкрила разом з братом Миколою фабрику содової води й лімонади в Сяноці. По двох роках виїхала до Ярослава, де відкрила крамницю з мануфактурою. Тут доповнила своє знання і в 1940 році закінчила торговельний курс для абсольвентів, який очолював професор Леонід Бачинський. В цьому році одружилася. В часі війни провадила знову фабрику содової води й лімонади.

До Німеччини Богдан і Софія Гуті прибули в 1944 році з двома синками. Жили найперше в містечку Цель-Амвізенталь, де народився їх третій син. Опісля опинилися в таборі Цуфенгавзен біля Штутгарду. Тут Софія вступила до організації ОУЖ, яку в 1947 р. очолювала паніматка Варварів.

До Австралії Б. і С. Гуті приїхали в 1949 році. Спершу Софія опинилася в таборі Ковра, опісля у Скайвілі біля Річмонду. Тут родина Гутів збільшилася на ще одного сина, яка в 1951 році переїхала жити до Ліверпулю. В 1960

році Софія була головою Відділу Союзу Українок у Кабраматті, а в 1970 році, з переїздом до Лідкомбу, заснувала новий Відділ Союзу Українок — ім. О. Басараб у Лідкомбі, будучи два роки його головою, а відтак увесь час членом управи.



Свєн ГУТ народився 4.4.1945 року в містечку Цель-Амвізенталь у Німеччині. До Австралії приїхав з батьками в 1949 році. Початкову науку отримав в католицькій школі у Ліверпулі, а українську закінчив у Кабраматті. Член молодечої організації СУМ. Гімназію закінчив у 1961 році, а університетські студії — в НПВ університеті в 1965 році, здобувши звання «інженера-хеміка». Тепер працює у своїй компанії. Від 1979 року належить до дирекції ФУСА і є англomовним секретарем.



ГРИГОРІЙ БАЖУЛ З ДРУЖИНОЮ ЛЮДМИЛОЮ

Найперші меценати Катедри Українознавства в Австралії. Григорій працював у Ташкенті (Сибір) та в Північному Кавказі (подалі від України через неблагонадійність) агрономом-завідувачем державних сортового випробування зернових культур на селекційних станціях. В Австралії — основоположник гри на бандурі та з дружиною разом — перші меценати Рідного шкільництва. Григорій Бажул — основоположник Фондації Українознавчих Студій в Австралії та перший секретар її дирекції.

У всіх статтях у часописах він підкреслює, що перед українською діаспорою у вільному світі стоять величезні політичні завдання: інформувати західний світ про наш народ, про переслідування в Україні — як у минулому, так і під сучасну пору, — пробивати стіну мовчанки, якою західна преса замкнула нашу правду про Україну, протидіяти всім очорнюванням нас, видавати репрезентативні праці про наші вікові визвольні ідеї та намагання їх здійснити.



БЕЗКОРОВАЙНИЙ МИХАЙЛО і МАРІЯ

СТЕПАН РАДІОН

Степан Радіон нар. 24 липня 1912 року в с. Сильному Луцького повіту на Волині. Автор двох збірок новель і оповідань: «Новий похід» (Аделаїда, 1954) і «Микола Береза» (Мельбурн, 1956) та шістьох наукових праць з бібліографії та ономастики: «Біо-бібліографія Карбоване друком» за редакцією д-ра М. Бойка (1975), «Бібліографія і збірка друкованих праць» (1978), «Нарис історії НТШ Австралії» (1976), «Бібліографія друкованих праць» (1980), «Словник українських прізвищ в Австралії» (1981), «Словник українських дипломників в Австралії» (1983).

Обширні біо-бібліографічні гасла про Ст. Радіона подані в таких англійських енциклопедичних словниках: «Мен оф Ечівмент» (Кембрідж, 1981), «Дікшенрі оф Інтер-



нейшенел Біографі» (Кемб., 1982), «Гу із Гу ін тзе Коммонвелс» (Кемб., 1982), «Інтернейшенел Гу'з Гу оф Інтелектуелс» (Кемб., 1982), «Амерікен Бібліографікел Інстітют — Інтернейшенел Бук оф Гонорс» (Райлі, США, 1983).

Ст. Радіон друкувався в багатьох українських часописах і журналах у вільному світі: до кінця 1982 року появилось друком його 277 рецензій, 397 статей і 12 перекладів новель і оповідань з англ. мови.

Ст. Радіон є почесним членом філії УГВ в Нобел Парку. За довголітню працю і жертвенність був нагороджений чотирьома Грамотами. Також одержав Грамоту за жертвенну працю на ниві волиніяни, а від УММАН одержав Грамоту за наукову працю з ономастики — україніки австраліяни.



МИКОЛА СВИДЕРСЬКИЙ народився в містечку Почаїв, Кременецького повіту (тепер Тернопільська область) на Волині. Середню освіту розпочав у місті Кременці, а закінчив у Варшаві. Був членом Української Студентської Громади та співорганізатором Української Танцювальної Групи. За німецької окупації провадив танкову групу при референтурі Допомогового Комітету Української Молоді, очолюваної Віталієм Турчиком, тепер мешканцем Канберри. Опинившись після війни в Німеччині був співорганізатором української громади, організатором танцювального ансамблю та СУМолоді. До Австралії прибув 1949-го року. Довідавшись про заміри Володимира Шумського видавати український часопис, став його співробітником, зокрема для здобуття відповідних фондів. Належав до основоположників українських громад, організації бувших військовиків, українського Пласту, українського театру, першого танцювального гуртка (дістав три перші нагороди під час різних міжнародних виступів), українського рідного шкільництва, Товариства Волянців. На громадській ниві від самого початку був членом стейтової і місцевих громад, переважно культосвітнім референтом, як рівно ж і головою Управи Об'єднання Українських Громад НПВ (три каденції) та СУОА (одну каденцію). Рівночасно у Пласті виконував обов'язки гніздового, кошового, станичного та крайового комендан-

та, організував і очолював пластові табори у Брізбені, був комендантом новацьких таборів у Мельбурні, як рівно ж генеральним обозним ЮПЗ у 1957-му році. Учителював у Рідних школах у Сефтоні, Лідкомбі та в Кабраматті 18 років. Викладав українську культуру на Курсах Українознавства. Від 1966 року до сьогодні є координатором українського радіомовлення в Сідней. Є одним з основоположників ФУСА.

ГАЛИНА СВИДЕРСЬКА (з дому Мінчук) народилася в місті Кременець (тепер Тернопільська область) на Волині. Тут закінчила середню освіту і навчалась у Педагогічному інституті. У 1942 році виїхала до Варшави, де одружилась з Миколою Свідерським. У 1943 році виїхала з чоловіком на Бойківщину, де вчителювала і разом з чоловіком провадила сільський аматорський театр. Через воєнні події змушена була виїхати до Відня, а відтак до Німеччини. Після закінчення війни перебувала разом з чоловіком на французькій зоні Західної Німеччини. Тут працювала в УНРРА, спочатку перекладачем у медичному відділі, пізніше керівником відділу суспільної опіки. Заснувала в Бібераху відділ Союзу Українок і навчала в таборній школі. У квітні 1949 року прибула до Австралії, поселилась у Сідней. Тут включилась у працю Союзу Українок (була довголітнім секретарем

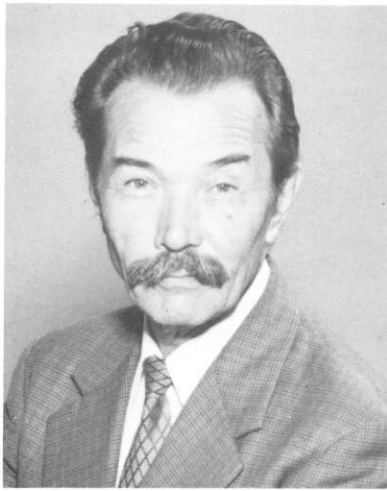
Стейтової управи) і вчительську працю. Учителювала без перерви 21 рік у Рідних школах НПВ і 10 років в Школі Українознавства. Була також довголітнім секретарем Шкільної Ради НПВ. Від листопада 1976 року працює редактором Українського радіо.

ІВАН БРОЗНИЦЬКИЙ

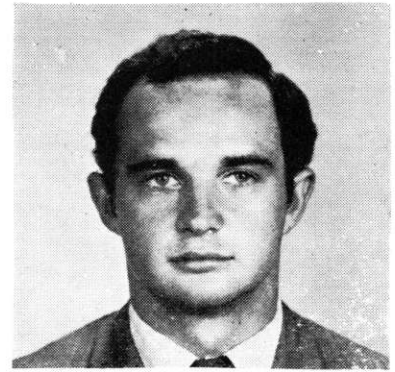
Народився 6 вересня 1909 року в селі Рудці Смотрицького району на Поділлі. 1928 року в Кам'янець-Подільському Інституті Народної Освіти склав іспит на право вчителювання й виїхав на Донеччину. Вчителював на Луганщині (Македонівка, Юр'ївка, Вільхівка), продовжуючи навчання у Всеукраїнському Заочному Інституті Народної Освіти (ВЗІНО).



20 липня 1930 року був арештований у Дунаївцях на Поділлі й засуджений Колегією ОГПУ за статтею 54 п. 11 на сім років у концентраційний табір. Ув'язнення відбував у Темніковських таборах (Явас) і Біломорсько-Балтійському (Вигострівське відділення). По звільненні перебував за межами України. При кінці жовтня 1942 року на Північному Кавказі потрапив до німецького полону, звідки після втечі, пройшовши від верхів'я Терека до Дніпра коло Запоріжжя, по тринадцятих роках вернувся в Україну. До Австралії прибув у вересні 1952 року; бере участь у громадському житті, працює безперервно в системі Рідного шкільництва.



Мистець СТЕПАН ХВИЛЯ з дружиною СТЕФАНІЄЮ — основоположник та член дирекції ФУСА.



ОЛЕКСАНДЕР БУРЯК

Олександр Буряк нар. 4.7.1947 р. в Австрії. До Австралії прибув з батьками (Василем і Катериною) та братом (Володимиром) у травні 1949 року. Закінчив середню австралійську та українську школу ім. кн. Ольги в Лідкомбі. Був активним сумівцем, а тепер — член Співки Визволення України. В сучасну пору бере активну участь як у громадському, так і політичному житті української спільноти. Член дирекції ФУСА.



ГАЛИНА ДАНЬКО, народжена в Квил Лейк у провінції Саскачеван (Канада).



ІВАН БОРИС ДАНЬКО, народжений у Вінніпезі, Манітоба — Канада.



Йосиф і Анна Луців



Д-р ІВАН ЛАЛАК з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ

ЙОСИФ ЛУЦІВ покинув рідні землі 16-літнім юнаком в 1941 році, опинившись в Німеччині на примусовій праці. В 1947 році виїхав до Англії, шукаючи кращих умов життя у вільному світі. Був членом Союзу Українців Британії, як рівно ж брав участь у заснуванні цієї громадської установи. В 1952 році прибув до Австралії, а в 1953 році брав участь в заснуванні Української Громади в Меррілендсі і є її членом від самих початків. Щоб ділитись судьбою життя, одружився з Анною в 1959 році.



Євген і Катерина ЗАЄЦЬ

Обоє народжені на Волині в селянських родинях і там же кінчали народню школу.

Євген Заєць — бувший вояк Української Повстанської Армії, а коли опинився поза межами України, то завжди бере живу участь у суспільно-національному житті.

На початку поселення в Австра-



лії був членом Української Громади в Аделаїді та організаційним референтом СУМ'у. Є довголітнім активним членом Української Громади в Лідкомбі, а дружина Катерина є членкою Союзу Українок ім. Олени Пчілки в Меррілендсі. Основоположники ФУСА та меценати КУА. Під сучасну пору Євген Заєць є також членом Дирекції ФУСА.

ВОЛОДИМИР САВЧАК

Володимир Савчак, народжений в Бережанах. В тому місті закінчив середню освіту. Малярство студіював у Мистецькій Академії у Вільні. По студіях був учителем рисунків у бережанській гімназії, а по війні переїхав до Австралії. В тому часі Австралія відбувала свій ювілей і влаштувала виставку мистців, яка об'їздила всі стейти. За участь його картин у тій виставці одержав почесну грамоту від міністра імміграції. Вкоротці одержав працю вчителя у технічній вищій школі в Ланцестоні в Тасманії. Від 1950 р. є офіційним членом Мистців Австралії і членом Арт Галерії в Сіднеї. Майже кожного року брав участь у збірних виставках Галерії Мистців Вікторії в Мельбурні. В тій галерії мав 6 індивідуальних виставок, крім того дві в Аліс Спрінгс, одну в Серфис Парадайз і одну в Сіднеї. В 1972 р. на збірній виставці Мистців «Синіх Гір» біля Сіднею одержав нагороду найкращого місцевого маляра.



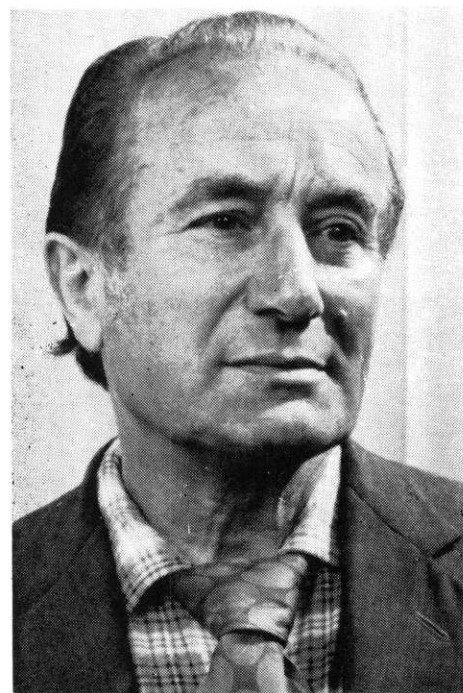
ТЕОДОСІЯ ЦУНЬОВСЬКА

(Зося Голопуз), народжена в с. Блищівка Тернопільської обл. Весною 1929 р. з батьками переїхала до с. Мирнолюбівки, батьківщини свого тата. Навчання почала в Павлограді, а закінчила середню школу в Панютино, близько Лозової. Опісля закінчила торговельне училище в Харкові. В 1937 р. батько був арештований та й зник без сліду. Під час війни — примусовий виїзд на роботу до Німеччини. Працювала в авіаційній фабриці у м. Кассель. В 1945 перейшла до табору ДП у Матемберзі. Одружилася 3.6.1945 р. В українському таборі брала ак-



тивну участь у хорах (світському й церковному) та драматичній секції Союзу Українок. Працювала сестрою в таб. лікарні. По приїзді до Австралії в 1948 р. є активною учасницею церковного хору, ансамблю «Суцвіття», членом Суспільної Опіки та гуртка книголюбів.

ІВАН ЦУНЬОВСЬКИЙ нар. 11 червня 1915 року в Городку Ягайлонському на Львівщині в Західній Україні. До Австралії приїхав з родиною 24 січня 1949 року і після відбуття контракту переїхав на постійне життя до Сіднею.



Володимир Савчак

Поза межами Австралії мав індивідуальні виставки в Англії, Франції, Америці й Канаді та у світовій виставці в Торонто.

Володимир Савчак — основоположник і директор ФУСА від 1974 до 1981 рр.



ТАДЕЙ ДУМА

— громадський працівник у Сідней.



АННА І СТЕПАН ДОБРОВНИЙ

Степан Добровний народився 24 грудня 1919 року в селі Маковисько, повіт Ярослав, там отримав початкову освіту. Державний Будівельний Інститут закінчив у Кракові, а Українську Торговельну Школу в Ярославі. Був в'язнем гестапо як наслідок проголошення Акту 30-го червня 1941. Служив добровольцем в дивізії «Галичина», І.УД.УНА. Був учасником бою під Бродами і Фельдбахом (Австрія). По закінченні війни поселився в Австрії, одружився в 1947 році з Анною Кумп, уродженою 29-го березня 1928 року в Несельталі (Кочевіє, Югославія). На початку 1950 року прибули до Австралії і поселилися в Сідней. Тут С. Добровний



включився в різні ділянки громадського і комбатантського життя. Улюблені ділянки праці: військовий інструктор, а в громадському житті книговод-секретар. Відбув одну каденцію 1979/80 на становищі секретаря ФУСА.

ПЕТРО ШКИКАВИЙ нар. 1921 року в селі Орів Дрогобицького повіту в Західній Україні, де й закінчив початкову освіту. В 1942 році був вивезений до Німеччини і тут в 1945 році одружився з **Аннсю Ніною Соколовою**, нар. 1925 року на Волині. До Австралії приїхали в 1948 році. Петро відбував свій контракт при будові греблі Варагамба, а дружина на текстильній фабриці у Сант Меріс. Після закінчення контракту родина по-

селюється в Кембрідж Парку і включається в українське церковне і громадське життя. Подружжя Шкикавих є відоме, як щедрі жертводавці на українські церковні, громадські й наукові інституції та культурно-освітні й молодіжні організації. Вони є будівниками й фундаторами Українського Народного Дому у Сант Меріс, Церкви Св. Андрія, Манастиря Сестер Василянок у Лідкомбі і Дому Української Молоді.



Василь і Ліда ДОМОВИЧІ

Василь Домович народився 24.6.1922 в селі Корналовичі в Західній Україні. В 1941 році потрапив до Німеччини. Після закінчення курсів електрозварювання працював в одній із фабрик міста Гамбург аж до закінчення війни. Одружився з Лідою Бондар із Харківщини, село Високопільля, нар. 15.12.1921. До Австралії приїхали в листопаді 1948 року та замешкали в Меррі-

лендсі. По прибутті до нової країни поселення і відробленні контракту В. Домович старався про підвищення своєї кваліфікації при Сіднейському Коледжі, який закінчив у 1962 році. В Австралії В. і Л. Домовичі відразу включилися до активної суспільно-громадської праці. Василь Домович в 1955 р. був обраний скарбником Громади, а пізніше кілька разів був переобраний головою Громади.

АЛЛА ДУБИК (з дому Саблін-Давидченко) народилася в Харкові. Разом з батьками, малою дитиною, опинилась в Німеччині, куди закинула їх воєнна хуртовина. Від 1949 року в Австралії, де закінчила середню і фахову освіту. Юначкою вступила до Пласту і була його активною членкою, доки на це дозволяли родинні обставини. Довго-



літня учасниця Українського Народного Балету в Сідней. Активно допомагає в адміністрації Центру Українознавчих Студій при університеті Макворі.

Д-р ГЛІБ-ОРЕСТ ДУБИК (зубний лікар) народився 26 червня 1926 р. у Вашківцях над Черемошем на Буковині. Дитинство провів у Карпатській Україні, де здобув і початкову освіту. Після трагедії Карпатської України в 1939 році опиняється в Чехії, куди переїхала на якийсь час родина. Середню освіту продовжує в українській гімназії в Ярославі і Українській Реальній Гімназії в Моджанах. В 1944 році зголошується добровольцем до Ук-



раїнської Національної Армії (під командою ген. Павла Шандрука). Після закінчення війни здобуває свідоцтво зрілості на матуральних курсах в Карсфельді в Баварії. До Австралії прибув у 1948 році, від-

ГУРІЙ ГОРДІЄВ народився 22.10.1911. Середню школу закінчив у 1929 р., а після дворічної перерви (працював, заробляючи на т.з. «робочий стаж») в 1931 році поступив до університету, який закінчив у 1936 р. з дипломом інженера-гідрогеолога й інженерної геології. До війни працював на різних інженерно-геологічних роботах. В 1940 р. з родиною переїхав до м. Мінська, де працював у Геологічному Управлінні Білорусії. До Австралії прибув у березні 1951 р.



По короткому часі улаштувався в Департаменті Доріг, де працював за фахом 24 роки. Останньо займав посаду старшого наукового робітника. До часу відходу на пенсію був дійсним членом ряду наукових організацій.



був контракт і поселився в Сідней, де допомагав родині влаштуватись. У 1957 році одружився з Аллою Саблін-Давидченко. Записується на дентистику в Сіднейському університеті, який закінчує у 1963 році дипломом лікаря-дентиста і відкриває свою приватну практику. Від 1936 року був членом Українського Пласту. В Австралії належав до ініціативної групи заснування Українського Лікарського Товариства і є постійним незмінним секретарем УЛТА. Належить до засновників Фондації Українознавчих Студій в Австралії і кількакратно був членом Дирекції ФУСА.



ЛЮБОВ ГОРДІЄВА (Юхимець) народилася 22.6.1907 р. в Полтаві, де закінчила середню школу та почала студіювати в Полтавському Сільсько-господарчому Інституті. В силу обставин змушена була покинути інститут та переїхати до Середньої Азії. Тут поступила на курси Метеорологів-Синоптиків, які закінчила в м. Ташкенті. За цим фахом і працювала до початку другої світової війни. До Австралії прибула в березні 1951 р. з трьома доларами в кишені на нову господарку. У громадському житті завжди приймала активну участь, будучи секретаркою Суспільної Опіки, членом Об'єднання Українських Жінок, пресовим референтом в Управі Союзу Українок НПВ і США, редагувала жіночу сторінку в часописі «Вільна Думка», була автором статті у пропам'ятній книзі «Українці в Австралії» під назвою «Союз Українок в Австралії від 1948 до 1964 рр.», редагувала та видавала журнал США «Наше слово» в 1965-67 роках. Дописувала до жіночих журналів Америки й Канади.



КОЦЮМБАС +ЯРОСЛАВ і СОФІЯ

Петро та Катерина АТАМАНЮКИ

Петро Атаманюк народжений 1921 року в Західній Україні. З юнацьких літ активний учасник суспільно-громадських організацій. У час 2-ої світової війни вступає в ряди Першої Української Дивізії та бере участь в боях в Україні, Австрії й Югославії. Під кінець війни потрапляє до англійського полону. В таборі військовополонених (Ріміні, Італія) перебуває три роки. В 1947 році був перевезений до Англії, де в час спортової олімпіади всі полонені дістали амністію. Відразу ж включається в суспільно-громадське життя, стає членом СУМ та СУБ, а 1953 року переїжджає до Австралії — Сідней, де також є активним членом СУМ'у, станиці Дивізії і її управи.



ГАЛЯ БАРАН (нар. Дубик) народилася в Міттенвальді, Німеччині. Закінчила університет НПВ в Сідней, де здобула учительський диплом. Працювала викладачем історії та англійської мови й літератури в середній школі, а опісля була шкільним радником. Наразі є мамою двох малих дітей.

МИХАЙЛО БАРАН народився у Вайсенбургу в Німеччині. Закінчив інженерські студії університету НПВ в Сідней. Від 1978 р. є членом комітету залізної будови при Організації Встановлення Норм в Австралії. Від 1980 р. є головою управи НПВ Австралійського Інституту Залізної Будови.



Петро та Катерина Атаманюки
громадські працівники
в Сідней

Катерина Атаманюк народилася 1923 року в східній Україні, є членом Союзу Українок, хору «Сурма» та провадить драмгурток при СУМ'і ім. ген. хар. Тараса Чупринки, а як декламатор приймає участь у національних святах й академіях.

П. і К. Атаманюки — фундатори Дому Української Молоді, оселі «Говерля» та храму - пам'ятника 1000-ліття хрищення Руси-України. Питання збереження мови, історії та культури українського народу вважають одним з найважливіших завдань і тому стали меценатами Катедри Українознавства в Австралії.

Д-р Євген БАРАНОВСЬКИЙ народився 11 лютого 1914 року в Бучачі, де й закінчив гімназію в 1936 році. Студіював ветеринарні науки спершу у Варшаві, опісля у Львові, Липську (Німеччина), Відні (Австрія) та Ганновері, де й закінчив докторською працею. В Австра-



лії один із перших дістав ліцензію на вільну практику після успішних іспитів у Сіднейському університеті в 1952 році. Дійсний член Асоціації Ветеринарних Науковців в Австралії, а також науковий референт Українського Лікарського Товариства в Австралії (УЛТА).



Дружина Надія БАРАНОВСЬКА (Марків) закінчила економію у віденському університеті, а в Австралії отримала диплом «гонорс» французької мови в воллонгонзькому університеті.



Антоніна ВІЙТОВИЧ і Тамара ГРИНЕВИЧ спільно-громадські працівниці в Сіднеї.



ВІРА АНДРИЦ народжена 9-го січня 1921 року в селі Босько, повіт Сянік, на Лемківщині.



ІВАН АНДРИЦ народжений 28 серпня 1925 року в селі Іванків, Андрушівського району а Житомирщині.



МИКОЛА БРЕЦКО — довголітній секретар Української Громади Бас Гіл, Сефтон і Честер Гіл, жертвний працівник у багатьох організаціях.



ГРЕЩУК Теодор і Параскевія з синами. Жертвні громадяни в Ліверпулі біля Сіднею.

ІВАН ДАНИЛОВИЧ БАЙБАРА, нар. 25.9.1907 року в місцевості Су-ха Маячка (Кобеляцький пов. на Полтавщині), де закінчив початкову школу, а семирічку в містечку Білики в 1923 році. У 1927 р. працював у Донбасі, а на початку 1928 року переїхав до Кривого Рогу, де, працюючи, відвідував вечірні курси для підготовки до Дніпропетровського Гірничого Інституту, який згодом закінчив як фахівець по експлуатуванні вугільної промисловості та ще додатково як військовий фахівець по артилерії. В 1938-1940 рр. студював у Дніпропетровському відділі Українського Заочного Індустріального Інституту, а після його закінчення отримав працю інженера-конструктора в Дніпропетровському Науково-Дослідному Фізико-Технічному Інституті, де працював також начальником



Іван Данилович Байбара

конструкторського відділу аж до вересня 1941 року. У міжчасі отримав іще одне звання — інженера-механіка, захистивши свій диплом з оцінкою «відмінно, з відзначенням оригінальності конструкції». Після окупації Дніпропетровська німецькою армією, працював начальником технічного відділу ДЗМУ аж до евакуації до Німеччини, де весь час працював інженером-

конструктором у металургійному заводі біля Браншвайгу. Після капітуляції був викладачем у місцевій таборовій українській гімназії. До Австралії приїхав із родиною 24.10.1949 р. і працював на фабриці в Лідкомбі 11 років токарем по металу, а відтак офіційно дістав звання інженера-будівельника мостів для головних автомобільних доріг НПВ. І так був на цій праці, з невеличкими змінами, аж до відходу на відпочинок. А на українському громадському відтинку: був секретарем Т-ва Інженерів (від 6.5.1959 до 21.5.1960), а його членом за увесь час існування Т-ва. Був також членом Т-ва СУНР від 1973 до 1977 року. Хвороба змусила його залишити активну працю в громадських управах, однак залишився й надалі щедрим жертводавцем на різні українські цілі.



**Павло і Єва Бурковські з доньками
Христиною і Галею**

Родина БУРКОВСЬКИХ

Павло Бурковський народився 12 грудня 1921 року в Рівному на Волині. В 1942 році, після арешту гестапом, вивезений на примусові роботи до Німеччини.

Єва Бурковська, з дому Максим, народжена 10 липня 1925 року в селі Завадка Морохівська на Лемківщині. Вивезена на роботу до Німеччини в 1942 році.

Вони познайомилися, перебуваючи в таборі після війни, і в 1950 році одружилися, а рік пізніше емігрували до Австралії, де поселилися на постійно в Сіднеї.

Три доньки — Лідія (нар. 10 серпня 1952 року), Галина (нар. 7 листопада 1959 року) і Христіна (нар. 18 грудня 1961 року) — виховані в українському патріотичному дусі, закінчали Школу Українознавства.

Лідія (вже одружена) є вчителькою. Галина і Христіна, обидві пластунки, співають в церковному хорі й за прикладом батьків беруть активну участь у громадському організованому житті.



ІВАН ДІБРІВНИЙ, сусп.-громадський діяч, кілька разів голова УГ Сефтон, Бас Гіл, Честер Гіл та довголітній член її управи, прес. референт ОУГ НПВ двох каденцій, проток. секретар однієї каденції СУОА, дописувач до нашої преси і хронікар «Вільної Думки», основоположник ФУСА і член її дирекції протягом її існування.



Олекса ГАВРИЛІВ нар. 18.3.1919 року в селі Лисовичі Стрийського району, Івано-Франківської області в Україні.

Ірина ГАВРИЛІВ (з дому Баран) нар. 1.5.1924 р. в селі Капустино Шполянського району, Черкаської області, Україна.



Йосип і Анастасія ВАСИЛЮКИ з внуками.



Йосип та Ірина ВАТИЛЮКИ

Йосип Ватилук народився у Львові. В 1948 р. емігрує до Австралії, де й замешкує (м. Сідней) до цього часу.

Ірина Ватилук (з дому Соколовська) народжена у Львові, де й закінчила гімназію. 1939 року всту-

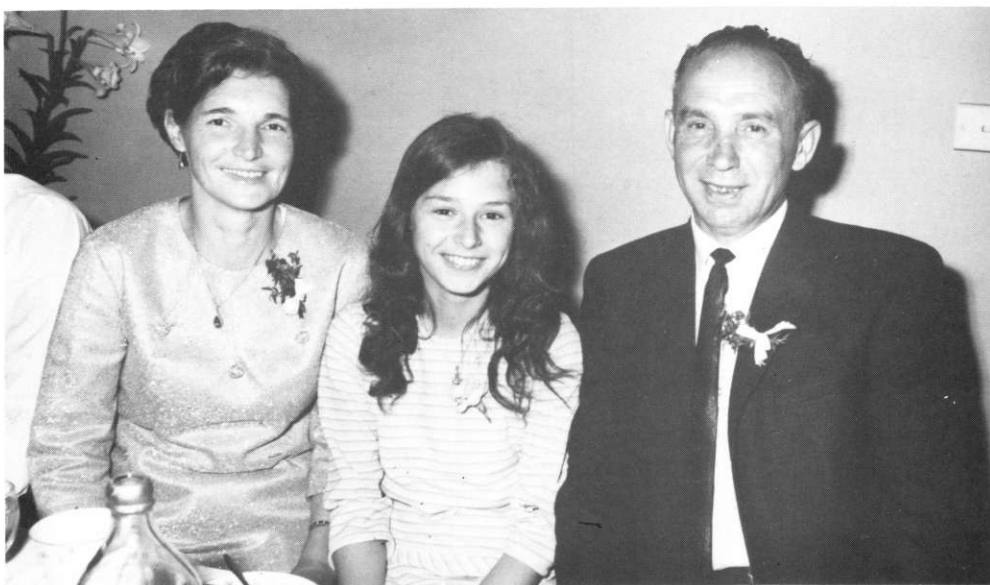
пила в Оперний Театр у Львові як солістка оперного балету. 1945 р. виступала як солістка хору «Україна» під диригуванням Цепенди в штутгартській опері. 1947 р. їздила на турне по Баварії. В 1948 році приїхала до Австралії й поселилася в Сідней.

ЮРІЙ БОРЕЦЬ народився в Динові (Зах. Україна) 1922 року. Закінчив торговельну школу в Динові і провадив власне підприємство. Згодом переїхав до Перемишля, де продовжував свою працю. З вибухом війни став членом Української Повстанської Армії. В 1947 році перейшов рейдом до Німеччини. До Австралії приїхав з дружиною Танею в 1950 році та замешкав у Пенріті (НПВ). Тут знову продовжував своє знання і до спілки заложив підприємство «Баро-Тімбер». Весь час працював на громадській ниві, був членом СУМ'у і довгий час був членом дирекції. За його старанням побудовано величавий Дім Української Молоді в Лідкомбі. Він провадить велике власне підприємство, а його будівля «Київ» належить до найбільших домів у Пенріті. Під сучасну пору займається писанням своїх спогадів — пише вже третю книжку під назвою «Між найкращими».



ТАНЯ БОРЕЦЬ (з дому Лібер)

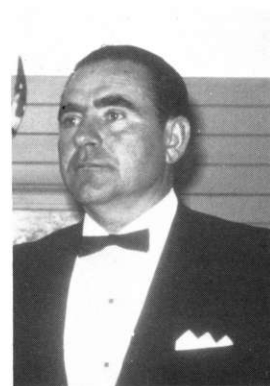
народилася 17.11.1925 року в селі Камінка Лісна біля Рави Руської. Весь час ходила до школи і в 1942 році забрали її до Німеччини. Перебувала в таборі у Байройті, де закінчила середню освіту. Одружившись з Юрієм (1949 р.) та приїхавши до Австралії (1950 р.), активно включилася в суспільно-громадське життя. Учителювала в Рідній Школі в Ст. Мерріс та весь час була виховницею О-ку СУМ в Сідней. Також стала активним членом Союзу Українок, п'ять років була головою Відділу СУ ім. О. Басараб, членом Стейтової Управи, а тепер працює в Крайовій Управі Союзу Українок у відділі зовнішніх зв'язків, в управі Відділу ім. О. Басараб та виховницею в СУМ'і.



ГРИВНАК Григорій і Анна з дочкою Марією.
Громадські працівники в Гренвілі (б. Сіднею)



†РОГОЖИНСЬКИЙ ЙОСИФ з дружиною **АННОЮ** — щирі українці й одні з початківців заснування і провадження фірми будівельних матеріалів «Баро Тімбер» в



околиці Ст. Меріс (НПВ). Рогожинський Йосиф народився 5.11.1923 року, відійшов у Вічність 23.9.1980 року.

ЮРІЙ САНДУЛЯК, член Громади Сефтон, Бас Гіл, Честер Гіл — відомий різьбар по дереві українського стилю. Його праці прикрашають Центральну Рідну Школу, українську католицьку церкву та громадську домівку в Лідкомбі, а також ряд приватних мешкань.



ФЕДІР СИМОНЕНКО народився 15.1.1916 в селі Шолоховці на Дніпропетровщині в родині заможного селянина. В 1931 р. батьків розкуркулили та, як клясово ворожий елемент, батько був засуджений до 10 років примусових робіт і засланий до Сибіру. Мати залишилася без притулку, без харчів й одягу, з 8-ма малими дітьми. На весні 1932 р. троє братів померло з голоду в один день. За порадою матері, щоб рятуватися від голодної смерті, Ф. Симоненко пішов «у світ». Через майже порожні й ви-



Володимир СУХОВЕРСЬКИЙ

Довголітній працівник на громадсько-культурній ниві в НПВелсі. Щедрий жертводавець на українські потреби.



мерлі села домандрував до радгоспу, де отримав працю, за яку давали пів кілограма кукурудзяного хліба на день та 2 рази кукурудзяної юшки. У перші дні війни був мобілізований до війська, а в 1942 р. потрапив до німецького полону. В 1943 р. перевезений до табору військовополонених в Дахау, а звідти — до Мільдорфу, де й працював до закінчення війни. До Австралії приїхав у 1949 році й замешкав у Гоульбурні аж до цього часу. Постійно передплачує українські часописи, а також є фінансатором Дому Української Молоді.



Йосип і Ольга ПЛОСКОДНЯК
Жертвні громадяни в Сіднеї



ІВАН СІРИЙ, нар. 10 грудня 1926 року. Вояк Першої Дивізії Української Національної Армії. До Австралії прибув з Англії.



КАТЕРИНА ВАСИЛІВ народилася на Холмщині, до Австралії приїхала в 1949 році. У 50-тих роках була вчителькою Рідних шкіл у Кабраматті й Меррилендсі. Від самих початків — член парафії УАПЦ у Гренвілі та член Української Громади Кабраматта-Ферфілд.



Марія КУЧЕК (з дому Кошелюк) нар. в селі Кривоверби на Холмщині. По закінченні польської народної школи (українських там не було) вступила до Української Гімназії ім. Короля Данила у Володові. По однорічній навчанні німецька влада закрила гімназію, на її місце зорганізовано Українську Торговельну Школу з 3-річним навчанням, яку вона закінчила. В 1947 році, коли поляки вивозили українське населення на Східні Пруси, родину Кошелюк заарештовано, а Марія більше року перебувала під слідством (справа політична) і щойно в 1948 році її звільнено. Опинившись в Ольштинському воявістві, працювала як книговод.

В 1960 році повернулася до Кривоверби та по кількох роках виїхала до Австралії, де вийшла заміж за Едварда Кучека.



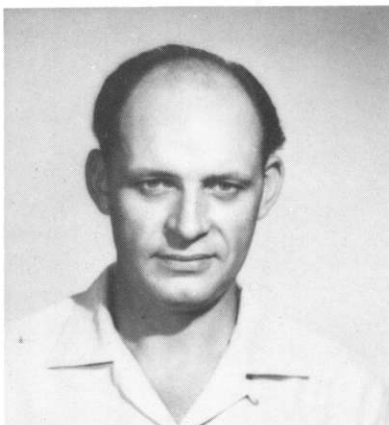
† **ЕДВАРД ЮЗЕФ КУЧЕК** народився 5.5.1919 р. у Кракові в родині урядовця. В ранньому віці залишився сиротою. Ще підлітком працював в готелі заробляв гроші на прожиття та здобув фах електрика. Примусово був вивезений до Німеччини. В 1944 р. потрапив до концентраційного табору в Дахав. По війні був комендантом табору ДіПі. В 1950 р. приїхав до Австралії. В 1968 р. одружився з Марією Кошелюк, народженою 1.7.1925 р. в с. Кривоверба. Бл. пам. Едвард любив книжку й музику, був щирим жертводавцем на українські громадські й культурні цілі. Помер 1.5.1982 року.



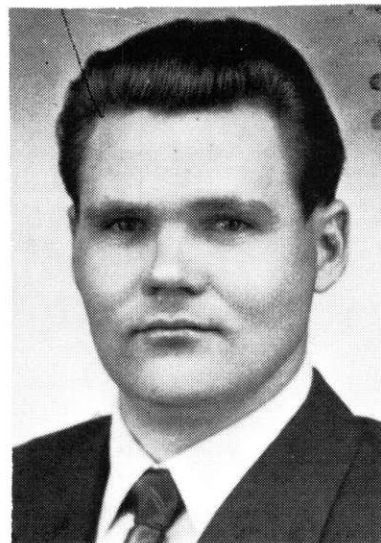
КОШИК Володимир і Марія
щедрі жертводавці в Сідней



ЯКІВ СТЕЦЮК, нар. 8 жовтня 1903 року в Дубні на Волині. Бувший вояк Української Повстанської Армії.



ПЕТРО МОРОЗ, народжений 7 липня 1923 року в Копичинцях, пов. Тернопіль в Західній Україні. До Австралії приїхав у 1950 році.



МИХАЙЛО ДІДУХ народився 30.9.1923 року на Волині. Під час останньої війни доля занесла його до Німеччини, де й пробув до 1948 року. До Австралії приїхав 1948 року; підтримує усі загальноукраїнські акції, щедрий жертводавець на їхні потреби.



РОМАН ДРАГАН, громадсько-культурний діяч, член НТШ, кол. голова Стейтової Ради НПВ, співробітник українських часописів.



бл. п. **Лідія ЛАЗОРСЬКА**

Дружина видатного письменника Миколи Лазорського, в пам'ять якого пожертвувала на КУА тисячу доларів.



Д-р Іван ЗАВАДА — громадсько-політичний діяч у Сіднеї, закінчив правничі студії в Українському Вільному Університеті у Мюнхені.

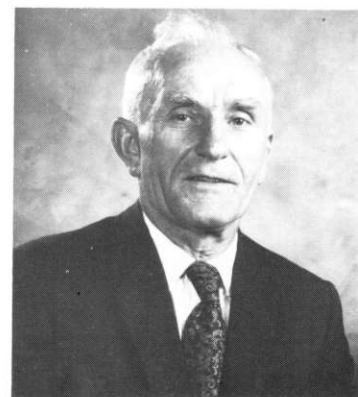


ІВАН ІЛЬКІВ, нар. 22 квітня 1922 року в Західній Україні. Середню освіту здобув у Коломиї, а професійну (лісництво) в Болехові. Военна хуртовина загнала його до Німеччини і після війни він опинився в Бритійській Зоні, де в кінці 1945 року одружився з Ольгою Гарасименко. Був співорганізатором двох українських таборів — Мінстер і Гайденав та співосновником української гімназії ім. Тараса Г. Шевченка в Гайденаві, де викладав природу-ботаніку. В 1949 році емігрував з родиною до Австралії і після відбуття контракту поселився в Меррілендс біля Сіднею. Активний в церковних і громадських організаціях, присвятив свою енергію, знання і організаційний хист укра-

їнській кооперації. Дорадник дирекції ФУСА у фінансових справах, був членом її статуткової комісії.

ОЛЬГА ІЛЬКІВ (з дому Гарасименко) народжена на Житомирщині. Після прибуття до Австралії займалася вихованням дітей, але ніколи не занедбувала громадської праці. 16 років була головою Відділу Союзу Українок у Меррілендсі та була головою Комітету Року Дитини. Під сучасну пору є головою Стейтової Управи Союзу Українок і містоголовою Крайової Управи цієї організації, містоголовою Комітету відзначення 50-ліття штучного голоду в Україні та членом Комітету «Декади охорони Української Родини».

ВАСИЛЬ МОРОЗ народився 4.11. 1912 в Стебнику Дрогобичівського повіту, де й дістав початкову освіту. Середню освіту отримав у Дрогобичі, а в 1931 році закінчив Торговельну Школу в Стрию. Від 1933 до 1936 рр. був політичним в'язнем у Бригідках, Дрогобичі й Самборі. В 1938 р. щасливо перейшов до Карпатської України, де включився в ряди «Карпатської Січі» і в боях у Хусті був тяжко поранений. В травні 1939 р. дістався до Відня, а звідти до Берліну. В 1942 р. одружився, а в лютому 1945 р. з родиною виїхав до Баварії. В 1949 р. прибув до Австралії та поселився в Оранджі. Протягом 3-ох років був головою Української Громади. Організував і на протязі 10 років провадив українські радіопередавання з місцевої радіостанції 2НЗ, як рівно ж часто й багато матеріялу на українські теми друкував у місцевому англомовному щоденнику «Сентрал Вестерн Дей-



лі». В 1978 р. «Спілкою Визволення України» був нагороджений медалю Тараса Шевченка за віддану працю для добра українського народу.



ЛИЛИК ІВАН, народжений 1 липня 1920 року в Тростянці, повіт Снятин в Західній Україні. До Австралії приїхав у 1949 році і тут включився в українське громадське життя.



Антоніна Яківна ІГНАТЮК-ДАЮК народилася в м. Бабин-Корець на Волині (Зах. Україна), де закінчила 7 клас публічної школи. З приходом советів продовжувала навчання в десятирічці, а за німецької окупації поступила на педагогічні курси в Рівному. Була вчителькою в с. Крилів та навчала студентів на матуральних курсах. Під кінець 1943 року була арештована німцями, але чудом опинилася на волі в Німеччині. По війні одружилась і в 1949 році прибула з родиною до Сіднею, де від початку бере активну участь у громадському й церковному житті: була вчителькою Рідної школи в Блектавні, членом управи ТС УНР та співає у церковних хорах, «Бояні» та в ансамблі «Суцвіття». Фінансово підтримує всі загальноукраїнські акції.

ГРИГОРІЙ КОГУТ народжений 2 жовтня 1920 року в Костяшині, Сокальського повіту, в Західній Україні. Тут закінчив народню школу. Вивезений на працю до Німеччини, після 2-ої світової війни опинився в таборах переміщених осіб, звідки виїмігрував до Австралії і тут включився у громадське українське життя.



ЕМІЛІЯ КОГУТ народжена 2 квітня 1921 року в Янові Любельському, де закінчила початкову освіту.

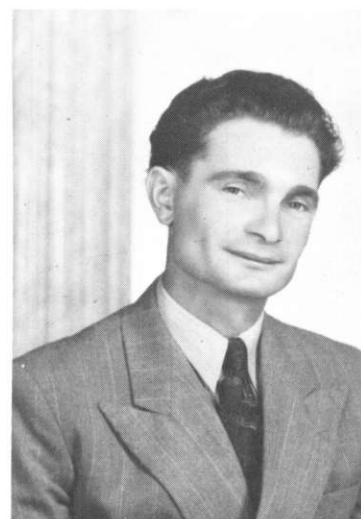
†АННА ДЕМ'ЯНЕНКО народилася 12-го серпня 1896 року в містечку Браїлів Вінницької області. Була учасником визвольної боротьби 1918-1920 років. Від 1920 до 1945 року проживала в Польщі, останнім часом з чоловіком суддею В. Дем'яненком у м. Каліші. В січні 1945 року переїхала до Німеччини, де мешкала в таборі переміщених осіб у Майнц Кастелі. У вересні 1949 року з чоловіком прибула до Австралії та поселилася в Сіднеї. Увесь час, де б вона не жила, до-



ки дозволяло їй здоров'я, брала активну участь у громадських, мистецьких та церковних організаціях, як свідомо, жертвовна українська патріотка. 30-го листопада 1978 року, після довгої недуги, відійшла у вічність. Похована на українській ділянці кладовища Руквуд.



ІВАН ЗРАІТЕЛЬ народився 30 грудня 1923 року в селі Артишів пов. Городок Ягайлонський в Західній Україні.



ЙОСИП ГУТНИК народжений 19 березня 1923 року в селі Мельніська пов. Жидачів у Західній Україні. До Австралії приїхав у 1948 р.



КУЛИК Микола і Люба



Степан КИТ народився на Полтавщині в заможній селянській родині. Учився в Харківському Турбогенераторному Інституті. Емігрувавши до Німеччини, працював у кухні, а приїхавши в червні 1948 року до Австралії — спочатку був кухарем, а згодом шефом кухні в гостелі.



Бл. п. ІВАН КУЧЕР народився 13.11.1916 року в селі Блудові на Волині, а помер 22.10.1982 року в Ньюкастелі. Коли Червона Армія зайняла Зах. Україну, він утік до Німеччини. В Берліні співпрацював з українськими націоналістами під проводом полк. А. Мельника. Прибувши до Австралії, працював у важкій індустрії. Був зразковим парафіянином і жертвним громадянином — був першим меценатом Катедри Українознавства на території Ньюкастелю.

АНАТОЛЬ КОРДОВСЬКИЙ народився 1917 року. Активний громадський діяч в роках 1945-1949 в Німеччині (розбудова громадського і культурного життя в українських таборах та організаціях прихильників ДЦ УНР і творення УНРади). З 1950 р. мешкає в Австралії. Активно діяв в українському житті в Сідней та в Австралії. В роках 1953-54 був головою Стейтової Ради Українських Громад НПВ (тепер Управа ОУГ НПВ), — коли було організовано тритисячну демонстрацію українців Сіднею в пам'ять 20-х роковин жертв голоду в Україні в 1933-34 рр., організованого советсь-



кою Москвою. Співорганізатор Товариства Сприяння УНРаді в Австралії в 1958 році. Був головою ТС УНРади в Сідней в роках 1961-62. Був членом і заст. голови Представництва ДЦ УНР на Австралію в роках 1959-64. Подавав до різних українських часописів статті та дописи на актуальні теми, зокрема до «Вільної Думки». Пильно слідкує і приймає участь в українському многогранному житті в Австралії.



ІВАН КОЗАР народжений 7 квітня 1920 року в селі Лімна, біля Перемишля, в Західній Україні.



МИХАЙЛО ПЕЛЕХ — довголітній голова Української Громади Сефтон, Бас Гіл і Честер Гіл, активний працівник у різних громадсько-політичних організаціях.



МОРОЗ Олексій й Катерина народились в Київській області. В 1950-их роках поселились в Австралії. Олексій — довголітній працівник в СУМ'ї і Лізі Визволення України. Останньо — голова ЛВУ в Сідней та завідувач Українського Культурно-Товариського Клубу в Лідкомбі.

Катерина Мороз працює серед жіноцтва, будучи головою Відділу Союзу Українок ім. О. Басараб, та в суспільній опіці.

Обидвоє належать до парафії УАПЦеркви свт. Афанасія у Гренвілі і завжди живуть в українському середовищі. Вони також є меценатами Дому Української Молоді в Лідкомбі та фундаторами оселі «Говерля».



Меланія і Василь МАРУШЕЧКО.

Обидвоє походять з Західньої України, Меланія з Перемищини, а Василь з Ярославщини. Позналилися й побралися вони в Австрії, куди закинула їх воєнна хуртовина. Там також народилася їм донечка Соня. 5 жовтня 1949 року панство Марушечки приїхали до Австралії, де відразу включилися в активне українське громадське й церковне життя. В Австралії народилися їм ще два сини — Василько й Петрусь та три внуки — Володимир, Тарас і Левко (син Василько помер). П-во Марушечки — відомі громадські працівники та щедрі жертводавці на різні українські цілі. Вони також є фундаторами УКЦеркви та Манастиря в Лідкомбі, УКЦеркви в Канберрі, Громадського Дому в Кабраматті, Нар. Дому в Лідкомбі, Дому Української Молоді в Лідкомбі, Дому на оселі СУМ'у «Говерля».

В Громаді Кабраматта-Ферфілд В. Марушечко майже постійний член управи й різних комітетів, а також був головою Громади та ініціатором і реалізатором будови Громадського Дому. Від 1974 р. — постійний член управи ОУГ НПВ. Був збірщиком на церкву св. Андрія в Лідкомбі та є членом Братства й виконавцем різних майстерних робіт для УКЦ в Лідкомбі, Квінбїєні й Воллонгонзі. Як член О-ку СУМ'у чимало спричинився до великої таборової будови на сумівській оселі «Говерля». За свою довголітню громадську й церков-

ну працю Василь Марушечко був нагороджений найвищим відзначенням СУОА.

Меланія є активною членкою й співосновницею Союзу Українок та членкою УГ в Кабраматті й Сестрицтва при церкві св. Андрія в Лідкомбі.



ПОСМЕРТНИЙ МЕЦЕНАТ

бл. п. Василько Марушечко

Щоб увіковічити свого сина бл. п. Василька, батьки Меланія і Василь Марушечко (відомі суспільно-гро-

ЙОСИФ ПРЕНДЕЦЬКИЙ народився 15.6.1924 року на Дубенщині (Волинь). 1942 року був забраний на роботу до Німеччини в місті Кельн. В 1948 році з дружиною емігрував до Австралії, поселившись в околицях Ферфілду-Сіднею, де включився в українське життя: в 1952 році стає співосновником Української Громади Кабраматта та бере в ній активну участь, а згодом стає керівником струнної оркестри при Рідній школі ім. Т. Шевченка в Кабраматті. В 1974 році стає співосновником Фундації Українознавчих Студій в Австралії, кілька років був її пред-



ставником на Ньюкастль, а останні два роки — член дирекції ФУСА.

мадські працівники в Сіднеї) вплачували на його ім'я ТИСЯЧУ ДОЛЯРІВ на Катедру Українознавства в Австралії.

Василько від дитинства любив науку — як в австралійській, так і в українській школі. До австралійської початкової та до середньої (гай скул) ходив у Кабраматті. Українську початкову Рідну школу закінчив у Кабраматті, а на українознавство їздив до Лідкомбу (мав бажання бути українським учителем).

Був зразковим сумівцем. Літні сумівські табори почав від дитинства зі своєю старшою сестричкою Сонею (та з мамою, яка помагала працювати в кухні) і цих таборів не пропустив ні одного року. Тому і був похоронений з усіма сумівськими почестями, а церква на його похороні ледве вмщала вірних. В пам'яті своєї родини, приятелів та всіх, хто знав його, він залишився як щирий молодий українець.

ЯРОСЛАВ ОРИШКЕВИЧ, уродженець Львова, де здобув початкову й середню освіту. Вищі студії закінчив на політехніці в Данцігу, здобувши науковий ступінь «диплом інженера». Працював деякий час на науководослідчій роботі при політехніці, але в наслідок війни мусів покинути Данціг й емігрувати — спершу до Німеччини (Мюнхен), а відтак до Австралії. В Австралії поселився в Сідней й працював аж до відходу на пенсію як інженер-хемік при Сіднейському Вотерборді (Уряд водопостачання). Щедрий жертводавець на українсь-



кі потреби, став одним із перших меценатів Катедри Українознавства.



МЕДИНСЬКА Марія



Д-р Богдан ШЕХОВИЧ народився 13 червня 1921 року в Перемишлі, де й закінчив середню освіту. Медичні студії, які розпочав у Берліні в 1940 році, перервав арешт гестапом, яке запроторило його до концентраційного табору. Медичні студії закінчив після війни в Ерлянгені в 1948 році, а докторат медицини одержує після оборони дисертації в 1950 році. До Австралії прибув у 1951 році і тут, після нострифікації, від 1957 року працює професійно як лікар. Прибувши до Австралії, включився у громадське життя, працював у Пласті, українському спортовому товаристві «Сокіл», кооперативі «Дніпро» і Українській Громаді. Ініціатор і перший (довголітній) голова Українського Лікарського То-



МЕДИНСЬКИЙ Михайло



вариства в Австралії. В 1977 році стає одним з основоположників Світової Федерації Українських Лікарських Товариств і заступником голови цієї організації.

Д-р Ірина ШЕХОВИЧ-ФЕДУСЕВИЧ народилася 23 серпня 1925 року у Львові, де й закінчила середню освіту (свідectво зрілості отримала у Першій Українській Академічній Гімназії). Університетські студії почала в 1943 році у Відні, а закінчила 2 липня 1950 року в Ерлянгені, де одержала диплом лікаря дентистики. Приїхавши до Австралії в 1951 році, включається у громадське життя і довгі роки працює у Пластприяті в Сідней. Від 1981 року належить до провідної групи Комітету Оборони Людських та Національних Прав в Україні.



Антсен ВОЛОШИНОВИЧ



ВАЛЕНТИНА КРАВЧЕНКО, приїхавши до Австралії (Сіднею) в 1949 році, зразу ж включилася в українське культурно-мистецьке життя, з успіхом виступаючи на наших сценах як декламаторка, або виконуючи різні ролі у драматичних п'єсах. Брала активну участь в організації Союзу Українок Австралії та деякий час учительвала в Рідній Школі. Велика прихильниця української книжки й взагалі друкованого рідного слова — була співосновником Клубу Книголюбів у Сіднеї.



РОМАН СТЕТКЕВИЧ нар. 26 березня 1916 року в Станиславові (Івано-Франківськ), де закінчив середню освіту. Від 1936 до 1939 року студював у Познані на Вищій Торговельній Школі. Від 1946 до 1949 року в університеті Ерланген у Німеччині студював Національну Економію і здобув диплом. У Познані належав до Студентської Громади і Корпорації Чорноморе. До Австралії приїхав у 1950 році. Працював професійно у Стейтовому Міністерстві Освіти (Департамент Вищої й Технічної Освіти). Довгі роки належав до Співочого Товариства «Боян» і постійно був активним членом Української Громади. Є звичайним членом НТШ і Товариства Українських Інженерів.



ПЕТРО КРАВЧЕНКО нар. 21 червня 1921 року в Києві. 1939 року закінчив Київську Художню Школу ім. Т. Г. Шевченка. В часі війни перебував у німецькому полоні. Після війни в Німеччині працював художником-декоратором. Приїхав до Австралії в 1949 році і після відбуття контракту продовжував свою професійну освіту й закінчив Інститут Комерційного Мистецтва. Включився в українське громадське життя, оформляв сцени до вистав і концертів, виставляв свої картини на виставках. Належить до Союзу Українських Образотворчих Мистців Австралії і є секретарем цієї організації. Професійно працює в телевізійній студії.



УЛЯНА ПОДРИГУЛЯ народилася в селі Боголюби Луцького повіту на Волині. З ранньої молодости цікавилася і брала активну участь у культурно-освітній діяльності Волині, зокрема належала до драматичних гуртків та народних хорів. До Австралії прибула з родиною в кінці 1949 року і відразу включилася у церковне й громадське життя. Довгі роки співала в церковних і світських хорах та брала участь у діяльності драматичних колективів.

ТЕОДОСІЙ НЕЙ (Нелукавий), народжений 1913 року в селі Калагарівці над Збручем. Розпочав навчання в українській гімназії в Тернополі. Після її розв'язання польською владою закінчив середню освіту в Малій Семінарії, заснованій Митрополитом Андреем Шептицьким. Медичні студії роз-



почав у Грацу (Австрія), але перервав їх у наслідок вибуху війни. Після війни закінчив медицину в Гіссені (Західня Німеччина). Там також одружився і виїхав до Австралії. Після закінчення контракту почав працювати як науковець-дослідник в ділянці генетики в Австралійській Науковій Дослідчій Організації.



Іван МИРОН
член Спів. Т-ва «Боян»



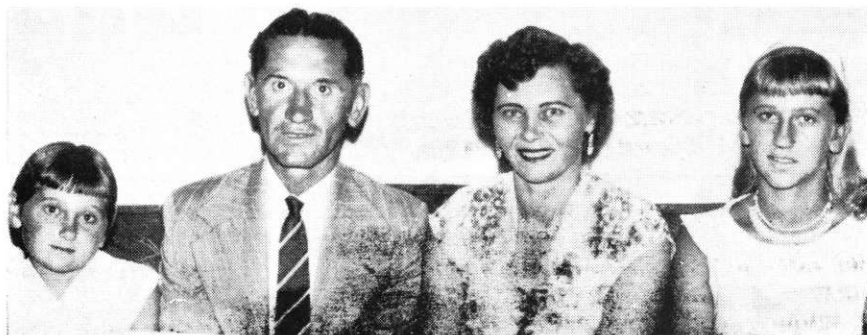
Павло ЧУДАКЕВИЧ



Лідія ЧУДАКЕВИЧ

Павло ЧУДАКЕВИЧ народився в Збаражському повіті. Провідний член Української Громади та Співочого Т-ва «Боян» у Сідней.

† **ВІКТОР ЧОР** народився 1 грудня 1919 р. в Ростові-на-Дону. Ще малим хлопчиком виїхав з родиною до Коломиї, де і закінчив гімназію. Воєнна хуртовина закинула його до Ганноверу (Німеччина) і там в університеті студіював хемію. До Австралії приїхав у 1949 р. і відразу приступив до активної праці АБН і СУМ в Сідней. Був головою Осередку, а потім головою Крайової Управи СУМ, головою Відділу ЛВУ у Сідней, керівним членом ОУНр й активним членом Комітету Оборони Переслідуваних в Україні. В. Чор був людиною кришталю характеру і вели-



Родина ШПИТКА ІВАН і ЛЮБА
з доньками Марією і Ольгою.



ким патріотом. Зарання смерть забрала його з рядів борців за волю України. Помер по довгій і тяжкій недужі 25 квітня 1975 р.



РЕДАКТОРИ УКРАЇНСЬКОГО РАДІОПЕРЕДАВАННЯ В СІДНЕЇ

Редактори українських радіогодин в Сідней НПВ (зліва на право): Галина Свідерська, Ольга Грабовська-Чокула (редактор дитячих

програм в англійській мові), Наталія Тиравська, Микола Свідерський (координатор) та Марійка Галабурда-Чигрин. Українські передавання

почалися в 1976 році на державній радіовисильні 2ЕА Спеціальної Служби Етнічного Радіомовлення в Австралії.



Управа Укр. Громади Сефтон, Бас' Гіл, Честер Гіл. Стоять (зліва): Павло Бурковський, Олег Островський, Василь Янів, Петро Козел, Микола Брецько. Сидять: Юрій Кузик, Дора Гарасимів, Михайло Пелех (голова), Антоніна Фільварків, Петро Кабан.

УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДА СЕФТОН, БАС ГІЛ, ЧЕСТЕР ГІЛ, на передмісті Сіднею, була заснована в другій половині 1952 року й існує на кооперативному статуті. Вона є однією з добре зорганізованих Громад і фінансово добре забезпечена, а її членство бере активну участь в різних ділянках зорганізованого українського життя в стейті Нового Південного Велсу. Ця Громада стала однією з перших меценатів Фундації Українознавчих студій в Австралії, вплативши уже понад чотири тисячі доларів, та має в плані й в майбутньому підтримувати Центр Українознавчих Студій фінансово. Таким чином Українська Громада Сефтон, Бас Гіл і Честер Гіл увійде в історію українського поселення в Австралії як одна з найбільш заслужених українській справі наших установ на австралійському континенті.



УГ КАБРАМАТТА-ФЕРФІЛД

Українська Громада Кабраматта-Ферфілд постала в наслідок злуки двох Укр. Громад. УГ Кабраматта заснована 14.9.1952 року, а УГ Ферфілд — 25.6.1953. Українська Громада Кабраматта-Ферфілд діє на харитативному статуті. Своєю діяльністю охоплює українських поселенців, замешкалих у південно-західній частині Сіднейської Метрополії. Посідає власний Громадський Дім у Кабраматті, приміщеннями якого користувалися Українські Католицька й Православна Церкви на недільні Сл. Божі, Рідна Школа ім. Т. Шевченка, Союз Українок ім. Н. Кобринської, Український Танцювальний Ансамбль, Шаховий Клуб, Спортивно-Руханкове Товариство «СО-КІЛ», а останньо — клуб «КИЇВ». Громада, крім помочі членам і загиблим в Європі, посилено жертвує на громадсько-суспільні та церковно-наукові цілі й об'єкти. Вплатила уже \$1.170 на conto КУА, яку буде дальше спомогати.



УПРАВА УГ КАБРАМАТТА-ФЕРФІЛД. Сидять (зліва): М. Гураль, В. Демків, М. Ковальчук (голова), А. Гінчак, Й. Прендецький, Василь Марушечко; другий ряд: Л. Нечипорук, О. Чорний, М. Грещук, Г. Лісвець, Р. Дяків, М. Бандура; 3-й ряд: В. Жабич, П. Намурен.



СОЮЗ УКРАЇНОК НПВ

Стейтова Управа 1983 року. Перший ряд (сидять зліва): Т. Борець, Л. Корженівська, О. Любчик, Н. Балик, О. Ільків (голова), Д. Володимирів (скарбник), С. Якубовська. Другий ряд: І. Ватилук, Л. Гордіїв, Н. Теодорович, Н. Огриновська, Л. Дем'яненко, З. Вовк, К. Заєць, А. Касанчук, А. Лютак, М. Нортінгтон, А. Завада, І. Кошарська, Є. Гривка і В. Нечипорук.

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ

Відділ Союзу Українок ім. О. Басараб у Лідкомбі був заснований 5 квітня 1970 року. Першою головою була Софія Гут, яка організувала старших членок і секцію молодих. Після 2-річної каденції головуство Відділу перебрала Тетяна Борець на 5 років, а відтак — Катерина Мороз, яка провадить Відділ до сьогодні. Членство зросло до 102 ос. Відділ, який має приміщення в Домі Молоді, співпрацює з молодечею організацією СУМ, Лігою Визволення України та Українським Культ.-Тов. Клубом. Щороку Відділ влаштовує «Свято Жінки-Героїні» та «Веселі вечори». Крім цих імпрез влаштовував покази історичної та модерної ноші, про хліби України та силами молодих союзниць «Свято Івана Купала». На зовнішньому відтинку Відділ двічі влаштував зустрічі з представниками австралійських жінок та бере участь у карнавалах. Крім цього Відділ виготовлював летючки та брав участь у демонстраціях проти хору Червоної армії, в обороні В. Мороза, Ю. Шухевича та в річницю Голоду. Члени Відділу щороку їздять із щед-

рівкою, допомагаючи політв'язням, контестанткам та жертвує на пресові фонди наших часописів. Відділ спонзує стипендістку в Польщі та висилає посилки потребуючим у Польщі й Бразилії. З-поміж

наших організацій Відділ став одним з перших меценатом КУА, меценатом Оборони України і добродієм Дому Української Молоді й дому «Говерля» на площі СУМ'у.



УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК — ВІДДІЛ ім. О. БАСАРАБ

1-ий ряд (зліва): Л. Кулик, Т. Герасимюк, Н. Нищук, голова К. Мороз, Т. Борець, Ів. Кошарська, С. Гут. 2-й ряд: М. Михно, М. Кузик, Ст. Островська, М. Гузійчук, М. Процюк, О. Плоскодняк. 3-й ряд: Л. Луцька, А. Тимуш, Ст. Тур, Г. Данько, А. Новицька.



УПРАВА СІДНЕЙСЬКОГО ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Відділ СУА ім. кн. Ольги. Перший ряд (сидять зліва): Л. Корженівська, Н. Івасик, Л. Саракула (голова). Другий ряд: А. Чаплинська, Ір. Ватилук, М. Суховерська, Н. Лясківська, Л. Прушинська, В. Вітебська



УПРАВА ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК ім. Н КОБРИНСЬКОЇ в КАБРАМАТТІ (рік 1983)

Зліва сидять: М. Васишин, С. Якубовська — заступниця голови, В. Нечипорук — голова, Е. Дзендровська — член Контр. Комісії. Стоять: М. Марушечко — скарбник, А. Кріслата, К. Олексин, М. Москаль — секретар, П. Грищук. Відсутні: А. Гінчак, В. Крицун, Ю. Семців, К. Станкевич.

У березні 1950-го року в Сідней створилася ініціативна група жінок на чолі з І. Пеленською. Членами ініціативної групи були: А. Голобродська, Є. Яськевич, Н. Кармазин, І. Мамчак, Л. Зарицька, О. Маренін, Л. Корженівська, Е. Дяків, Д. Станько, Г. Малецька і В. Кравченко. 11-го березня 1950 року створився перший Відділ у Сідней ім. княгині Ольги, а очолила його бл. п. Е. Яськевич. Відтак головами були: Іванна Мамчук (5 років), Людмила Саракула (1 р.), Сяся Микитович (1 р.), Христя Менцінська (1 р.), Євгенія Козьолковська (4 р.), Людмила Саракула (4 р.), Людмила Мішалов (1 р.), Галя Квасниця (2 р.) й останні 8 років Людмила Саракула. Від самого початку метою організації в першу чергу було виховання молодого покоління. Членки Відділу також давали доповіді на літературні й мистецькі теми та навіязали контакти з чужинецькими та австралійськими жіночими організаціями. Крім цього Сіднейський Відділ бере участь у спільних акціях, імпрезах та концертах в рамках Стейтової чи Крайової Управ Союзу Українок або інших українських установ. Відділ улаштував ювілеї з нагоди 10-, 20-, 25- та 30-ліття свого існування.



ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК ім. Наталії Кобринської в Кабраматті оснований був в 1952 році. Першою головою Відділу була усіма шанована Анна Гінчак. Відділ спочатку працював гарно, але по кількох роках існування різні організаційні та еміграційні обставини від'ємно вплинули на дальший його розвиток і Відділ перестав діяти. Щойно в 1960 році Відділ відновлює свою діяльність, головою тоді була Софія Гут. Пізніше Відділ очолювали Марія Москаль, Стефанія Якубовська, Євстахія Дзендровська, Анна Гінчак, Марія Васишин (10 років) а останньо — енергійна Вероніка Нечипорук. Відділ начисляє 38 членок, багато з них уже є пенсіонерками, але віддано й жертовно працюють в системі українського організованого руху.

Відділ Союзу Українок ім. Ольги Кобилянської в Сефтоні був заснований 8-го жовтня 1960 року організаційними референтками Стейт-ової Управи С.У. Г. Свідерською і О. Маренін. На основоположних зборах вибрано головою Г. Свідерську. До першої управи ввійшли: А. Фільварків, К. Мицьо, Д. Гарасимів, бл. п. М. Брецько, М. Мацюк, П. Щепна, А. Приказа. Після Г. Сві-

Школи в Сефтоні та місцевою Громадою, Відділ влаштовував річечно цілий ряд імпрез. Відділ належить до Австралійського Об'єднання Жіночих Організацій і тому також бере участь у всіх імпрезах, влаштованих з його рамени. У 1978-му році наймолодша членка Відділу Ганя Фільварків (тепер пані Яценко) була контестанткою на Короліву Добродійности у «Квест оф Ней-



Стоять: Е. Гривка, А. Дєркач, А. Касанчук, М. Брецько.
Зліва сидять: К. Мицьо, Д. Гарасимів, А. Фільварків, Н. Кужіль.

дерської головою були: А. Фільварків (10 років), Н. Кужіль, Е. Гривка, А. Касанчук, М. Кука. До управи належали в різних роках: Н. Кужіль, І. Кошарська, Е. Гривка, П. Щепна, бл. п. І. Янів, А. Касанчук, А. Фільварків-Яценко, О. Лєсняк, М. Кузик, Т. Жєстовська, Е. Бурковська, М. Кука, Г. Керницька, Е. Трєтяк. Невіджалованою втратою для Відділу був відхід у вічність бл. п. М. Брецько і бл. п. І. Янів. На сьогодні Відділ начислює 30 членок. На протязі свого 23-річного існування Відділ зробив багато корисної праці. Ще за існування власної домівки, у співпраці з батьківським комітетом Рідної

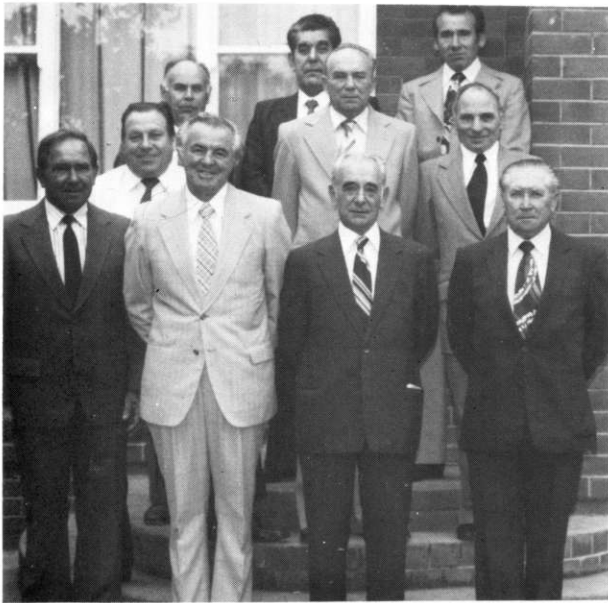
шенс». Для ознайомлення австралійців з українською культурою і побутом, Відділ влаштовує в австралійських бібліотеках і школах виставки нашого народного мистецтва, покази українського печива та писання писанок, які втішаються великим успіхом. В червні 1983-го року Відділ узяв участь у великій міжнародній виставці в Сіднейському Тавн Голі, влаштованій Австралійською організацією допомоги для дітей-калік зі співпрацею Етнічної Ради, на якій здобув відзначення. Відділ старається допомогти фінансово всім добродійним чи науковим установам.



Дирекція ко-оп. Наша Майбутність.
Стоять (зліва): Василь Домович, Петро Бєвз, Іван Квасниця. Сидять: Степан Смеречук, Іван Ільків.



Мирослав-Йосафат СЕНДЗІК народився 10 березня 1925 року в селі Стібно, пов. Перемишль, де його батько був священиком. Середню освіту здобув у Ярославі. Був вояком 1-шої Дивізії Української Національної Армії. До Австралії прибув 29 листопада 1949 року. Контракт при будові шляхів відбув у Центральному Квінсленді, після чого перенісся жити до Брізбену, де включився у церковне і громадське українське життя.



Члени управи Української Громади Меррілендс, Гренвіл, Гілфорд. Перший ряд зліва: Іван Квашнишя (секретар), Іван Ільків, Василь Домович (голова), Іван Матвісик (скарбник); другий ряд: Йсип Луців, Григорій Гривнак, Володимир Фігурка; третій ряд: Василь Ней, Петро Бевз, Юрій Петрів.



АНДРІЙ САВЧИН
подвійний меценат у Квінсленді



КАРПАТИ, Українська Кредитова Спілка в Сідней. Сидять (зліва): Юрій Сивак, Роман Менцінський, Іван Ільків (голова (дирекції)), Віра Боднарук, Василь Гладкий (управитель); стоять: Ждан Коломиець, Ростик Теодорович, Мирон Івасик, Славко Шиян, Євген Полохач.



Ярослав ПРОКОПІВ
народився 30.9.1923 р.
в селі Ліски
(Західня Україна)



ДМИТРО ЯНЧУК нар. 8 листопада 1915 року в селі Перестя Любомельського повіту на Волині (Західня Україна). До Австралії приїхав у 1949 році і після відбуття контракту оселився в Меррілендс біля Сіднею.



АННА ЯНЧУК нар. 4 грудня 1922 року в селі Лука біля Калуша в Західній Україні.



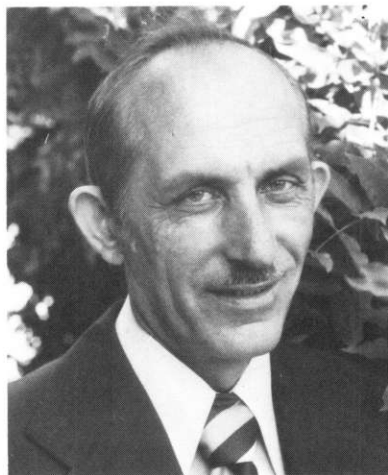
†ВАСИЛЬ СТРУХМАНЧУК нар. 8 вересня 1915 року в селі Денисів, Тернопільського повіту в Західній Україні. Помер 12.7.1980 р.



СТЕПАН ЛИСЕНКО

Степан Лисенко (нар. 24.10.1924 в селі Стебник біля Станиславова) — від 1976 року голова Української Громади Вікторії, один з найактивніших сусп.-громадських і політичних діячів. Освіту здобував в Україні і Німеччині — градуант технічної школи в Годенау, Зах. Німеччина. З юних літ учасник українського рев. підпілля, член Організацій Українського Визвольного Фронту. Дружинник-сеньйор, виховник II ступеня, Почесний Член Спільки Української Молоді, відзначений XI Конгресом СУМ'у гідністю Суспільника 3-го ступеня. Від студентських часів включився в сусп.-політичну діяльність. В 1947 році — учасник I Орг. Конференції СУМ'у англ. зони. В 1948 — голова О-ку СУМ'у в Годенау. Після відроблення 2-річного контракту в 1951 році стає членом УГВ, а в 1954-55 — обраний головою Філії УГВ в Маффрі. В 1956-57 — спів-організатор та член управи Відділу АБН Вікторії. В 1957-58 — член управи УГВ. В 1959-61 — голова О-ку СУМ'у в Мельбурні. В 1960-61 — член Контр. Комісії УГВ. В 1962-66 — учитель і кер. Рідної школи в Ніддрі та член УЦШР. Від 1964 до 1976 рр. займав різні функції: реф. молоді в управі УГВ і голови О-ку СУМ'у в Мельбурні, реф. молоді в управі СУОА, культ.-осв. реф. УГВ, кер. Р. школи в Саншайні, орг. реф. УГВ, секрета-

ря УГВ, голови Спорт. Т-ва «Леви», заступника голови УГВ, члена дирекції кооперативи «Дністер». Від 1976 по сьогодні — голова УГВ. В 1983 — член Комітету Освіти, Мистецтва і Мов та Комісії Етнічних Справ стейт. уряду Вікторії. Був також членом екзекутиви Ради Українських Кооператив Австралії, делегатом і членом статуткової Комісії I Світ. Конференції Українських Кооператив, учасником X Конгресу СУМ'у, учасником 1-ої Світ. Конференції ОУВФ та делегатом СУОА на II СКВУ в Торонті, як рівно ж учасником численних з'їздів та конференцій багатьох українських організацій та інституцій в Австралії.



ВАСИЛЬ ФОКШАН, нар. 11 листопада 1913 р. в селі Стецева Снятинського повіту. До школи ходив у Стецеві й Снятині. Під час 2-ої світової війни був у Відні, а пізніше в таборі «Нова Говерля» біля містечка Ноймаркт. Працював у таборовій адміністрації до кінця 1948 р. Тут одружився з Стефанією Шуст в 1945 р. і в грудні 1948 р. виїхав до Австралії. Контракт відробив в цегольні. З появою першого числа «Вільної Думки» став її кольпортером, а згодом почав старання про заснування української книгарні, яку веде й досі. Брав активну участь у громадському житті. Був кілька разів членом Контрольної Комісії УГВ та дві каденції її головою.



Д-р ТАРАС ЯСКЕВИЧ нар. в Станиславові (Зах. Україна), де закінчив Рідну Школу та українську гімназію. Студював в Європі: у Відні (1943-44), Дармштадті (1946-47) і Геттінгені (1947-48), де написав наукову працю в ділянці рака. Вищі студії в Австралії: в Аделаїді (1949-55) та Мельбурні (1964-66). Написав наукову працю в ділянці рака шкіри (в професора К. Дж. Кмена). Як хемік-дослідник зробив 14 винаходів у ділянці: 1. Органічні естри фосфорової кислоти; 2. Синтези нових більників для вовни, бавовни й синтетичних матеріалів; 3. Автоматичне відділювання фосфатної скали від вапняку; 4. Синтеза нових органічних сполук сірки й целюлози, сірки й мочовика (юреа); 5. Вжиток нових продуктів, що постають при фабрикації медичної олії. За винаходи й наукові кваліфікації був вибраний членом (дотепер одинокий з українців) Королівського Австралійського Хемічного Інституту.

Громадська праця: 1. організаційний референт Українського Академічного Т-ва в Півд. Австралії (1949-1955), 2. референт зовнішніх зв'язків УГПА (1952-55), 3. референт зовн. зв'язків УГВ (1956-60), 4. керманіч зовн. зв'язків СУОА протягом кількох каденцій.

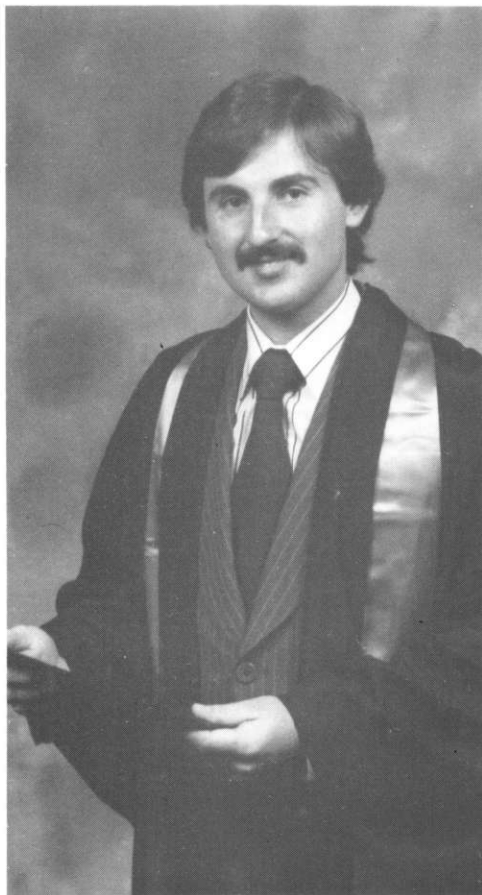
Кореспондент українських часописів в Австралії, Англії, Аргентині, Німеччині, США. Його статті з українсько-польською проблематикою були надруковані в польській пресі в Австралії, Канаді й Англії. Також дописує до австралійської преси. Про переслідування українських церков та боротьбу українців за відновлення державности промовляв по-австралійському у радіо. Є членом екзекутиви Демократичної Лейбор Партії та Ліги Австралійської Свободи.



Олекса ВАСИЛЬКО
голова Представництва ФУСА
на Вікторію

ЮРІЙ ПІНЧИК

Юрій Пінчик нар. 22.1.1954 р. у Мельбурні. В 1967 р. закінчив 7 клас Рідної школи в Томастовні, в 1969 році — дворічний Курс Українознавства в Ессендоні, а в 1971 р. — Українську Педагогічну школу. Закінчив Технологічний Інститут у Престоні і в 1976 році отримав дип-



лом інженера-електрика. Змалку був вівтарним прислужником у Св. Покровському Катедральному Соборі в Ессендоні. Був членом Театру ім. М. Лисенка та драматичного ансамблю «Світанок».



ВАСИЛЬ МИХАЙЛІВ народився 29.4.1918 року в селі Горбачі, пов. Львів. Освіта: 7-річна сільська школа. Дружина Поля з Полтавщини, р-н Чорнухи. До Австралії прибули 1949 року. Василь — член Української Громади Вікторії (від початку її заснування), жертводавець-добродій на Народній Дім, а у філії УГВ в Ньюпорті — член Управи від самого її початку та від кількох років член Контр. Комісії. Член СУМ'у, хору «Черемош» та Катедрального Хору. Збірщик на церкву. Співосновник кооперативи «Дністра» (спочатку був касиром). Прихильник Організації Визвольного Фронту. Передплачує «Вільну Думку», «Шлях Перемоги», «Церкву і Життя» та «Наш Фронт». Фінансовий референт ФУСА на Вікторію.



ли працювати до німецьких селян. Після приходу альянтів — перебував у таборі ДіПі в Мільгаймі, поблизу швейцарського кордону.

Будучи в таборі ДіПі, Петро одружився і в 1949 році виїхав з дружиною до Австралії. В Австралії весь час живе і працює в Ньюпорті. Тут бере активну участь в громадському та церковному житті. В Ньюпорті працював як голова філії УГВ 4 роки, а 7 років брав участь в управі філії як секретар та виконував інші обов'язки.



ТИХОНЬКИЙ Степан і Марія
щедрі жертводавці в Сідней



†архидиякон **А. ДЗІВАК**



**Д-Р ТЕОДОСІЙ ЛЯХОВИЧ
З ДРУЖИНОЮ ВЯЧЕСЛАВОЮ**
великі прихильники КУА

Бл. п. Теодосій Ляхович народився 12.5.1903 року в родинній посілості біля Львова. Академічну гімназію закінчив у Львові, а на студії германістики переїхав до Грацу і там закінчив університет, бо в тому часі українці бойкотували польські університети. В 1926 р. Т. Ляхович записався на історичний факультет Львівського університету, який закінчив дипломом магістра філософії. Свою вчительську працю розпочав в українській приватній гімназії в Чорткові, з якої однак в 1933 році його звільнено. Згодом одержав працю вчителя німецької мови в Польщі, потім у

Німеччині аж до приїзду до Австралії в 1950 році, де вів культурно-освітню працю в громадському і церковному житті. Постійно працював в українській школі та 18 років в австралійській. Увесь час займався науковою працею, а в Мельбурнському університеті захистив диплом доктора. Як історик написав багато наукових статей, зокрема до збірника «Українці в Австралії» та до Енциклопедії Українознавства. Був основоположником Осередку НТШ у Вікторії, а після смерті д-ра І. Рибчина — головою Крайової Управи НТШ. Помер 2 травня 1975 року.



ВОЛОДИМИР ЧЕМНИЙ, народжений 16.2.1923 в селі Коропець, Бучацького повіту, де й отримав початкову освіту. В час війни був поранений на східному фронті. По закінченні війни з Українською Дивізією потрапив до Італії, а пізніше переїхав до Англії. Від початку заснування балету «Орлик» брав у ньому активну участь, як рівно ж сумлінно співпрацював у СУМ'ї, СУБ'ї та Комбатантах. Технічну освіту отримав після закінчення війни. По приїзді до Австралії в 1956 р. включився в активне суспільно-громадське життя. На протязі довгих років був скарбником, а пізніше головою Кооперативи «Львів» у Ст. Меріс.

АНТІН ДАНИЛЮК

Антін Данилюк народився 20 грудня 1921 року в селі Шпрахи Луцького повіту на Волині. Під час большевицької окупації 1939 року перейшов на Підляшшя, а звідтіля до Німеччини. Проживав у Саксонії, в Берліні, а на початку 1941 року у Відні. Належав до ОУН, брав участь в українському житті. З початком війни повернувся в Україну, пройшовши рідною землею аж до Охтирки. У кінці 1941 року був арештований гестапо, а по звільненні працював у автоко-



лоні. Вирвавшись із оточення в Східній Пруссії, по скінченні війни оселився в ДП таборі в Любеку. 1946 року одружився з Ядвігою Касперевич. У липні 1949 року прибув до Австралії й оселився у Вікторії. Активний в громадському, а особливо в церковному житті УАПЦ.



ЯНЧУК Василь і Анна
Жертовні громадяни в Сіднеї



ПЕТРО ЧОКУЛА — адвокат та експерт книговод, нар. 1954 року в Сідней, де закінчив Українську Рідну Школу і належав до Пласту. В 1977 році закінчив юридичні студії в Сіднейському університеті, здобуваючи бакалаврат «артс» (філософії) і права (БА/ЛЛБ), а в 1981 році в університеті НПВ здобув ступінь магістра комерційних наук (М.комм.). Цікавився народною музикою, зокрема бандурою, став членом-основником ансамблю ім. Гната Хоткевича в Сідней. Робив сам бандури. Є членом Товариства Градуатів.

ОЛЯ ЧОКУЛА - Грабовська нар. 1955 року в Сідней. Закінчила Українську Рідну Школу в Сефтоні, Курс Українознавства і Педагогічну Школу в Сідней. Учителює в Центральній Рідній Школі, була заступницею керівника Школи. Належала до Пласту, співала в «Юному Бояні». Закінчила Сіднейський університет і отримала бакалаврат «Артс» та диплом вчителювання і працює професійно як учителька середньої школи. Активна громадська діячка і рівночасно диктор в українській радіoproграмі в Сідней.

ГОРДІЙ БОСИЙ

Народився 4-го січня 1901 року в селі Журавниках Горохівського повіту на Волині. В 1918 році брав участь в організуванні Українського Вільного Козацтва. Брав участь у боях із большевиками до 1919 року.

З 1920 року веде культурно-організаційну працю на Волині і нелегально організує УВК. Був ув'язнений поляками. В Луцькому процесі в 1939 році був засуджений на 15 років тюрми за організування УНІКОР.

Під час 2-ої світової війни разом з українськими націоналістами вивільняється на волю і пробивається до Німеччини, де знову нав'язує зв'язки з от. Волошином і організовує Українське Вільне Козацтво. Німці арештують його. Звільнений із табору з родиною переїжджає в 1950 році до Австралії. Сприяє культурно-освітній праці, бере діяльну участь у церковному житті, своїми грошовими датками і працею допомагає творити нове життя в Австралії.



ПОНА ОСИП і Євгенія
подвійні меценати у Вікторії



Гордій Босий з унуками
Андрієм й Оленкою

КОСТЬ КАРПЕНКО

Народився в селі Степанівці Приозівського району Запорізької області. По закінченні народної школи працював у власному господарстві. 1929 року влада конфіскувала всю маєтність і був змушений покинути рідне село. В 1929-31 роках учився на бухгалтерських курсах, а по закінченні школи працював на посаді бухгалтера в системі державного сільського господарства. До Німеччини прибув як військовополонений. В Австралії живе з 1951 року постійно в Мельбурні. До переходу на пенсію працював на електривні. За час пе-



ребування в Мельбурні брав участь у церковному та громадському житті: 16 р. — член Епархіальної Ради, 32 р. — член Української Громади, 19 р. — безперервно в управі УГВ, з них 13 р. — член контрольної комісії, 6 р. — фінансовий референт УГВ. Є почесним членом Громади, фундатором Церкви, Народного Дому і Енциклопедії Українознавства.



† Проф. ОСИП ПЕТРІВСЬКИЙ

народився 10.10.1908 р. в селі Буньковичі біля Хирова. Середню освіту закінчив в Буньковичах, а високі студії — у Краківському університеті на факультеті мистецтва.

Після одержання диплому О. Петрівський був викладачем при тому ж університеті. По короткому часі поляки зажадали від нього перенести метрику на латинський обряд. Не думаючи довго, О. П. зрезигнував з посади і вернувся в рідні сторони, де почав організовувати по селах Рідні Школи, кооперативи, молочарні й молодечі організації — «Соколи» і «Каменярі» та проводив різні курси й драмгуртки, щоб освідомити українське селянство в konieczності боротися за волю України.

На діяльність О. П. звернула увагу польська влада й почалися арешти. Коли Закарпатська Україна почала боротьбу за незалежність, туди був висланий й О. П. За деякий час його зловила мадярська поліція і передала польській поліції, яка, без суду, заслала до концтабору Берези Картуської, де карався до приходу большевиків.

За советів О. Петрівський одержав посаду районного інспектора шкіл. Однак відданість Богові і рідному народові незабаром навела переслідування й большевиків, які напередодні війни з німцями засудили були його на смерть, але присуду вже не встигли виконати.

За німецької окупації О. П. працював учителем і керівником Рільничої школи в Стрільбичах біля Старого Самбора, одружився з Ма-

рійкою Жевко, але з черговою навалюю большевиків з дружиною і маленькою донечкою Оксаною мусів залишити Рідні Землі і виїхати на захід. В дорозі коло Ужгороду народився їм син Юрій Августин.

З приходом американців О. Петрівський з родиною опинився в Баварії, а з заснуванням у Бамбергу в таборі ДіПі середньої школи став її учителем та розпочав курси народнього мистецтва (різьби тощо).

У квітні 1949 року проф. Петрівський з родиною приїхав до Австралії, де змушений був працювати чорним робітником у Канберрі, а родину перевезли до табору у Коврі. В 1950 році вдається йому перевезти родину до Квінбієну, де зразу взявся за організування громадського й церковного життя. Разом із дружиною зорганізували Союз Українок та Українську Громаду. У той час праця на громадській і церковній ниві йшла повним ходом. І саме тут чимала заслуга Покійного.

В 1958 році О. П. стає основником клітини Співки Української Молоді та Головним Виховником і за цей великий вклад праці Крайова Управа СУМ нагородила його почесним членством. Одночасно з заснуванням клітини СУМ О. П. і його дружина перебрали навчання в Рідній Школі. В цьому ж самому часі О. П. зорганізував був при УГ драматичний гурток і став його керівником, режисером та декоратором. Крім цього Покійний написав драму, яка вийшла з друку у В-ві Денисюка під псевдонімом О. Хир-Полянський. Мистецька творчість О. П. також не вгавала до кінця його життя: експонати По-

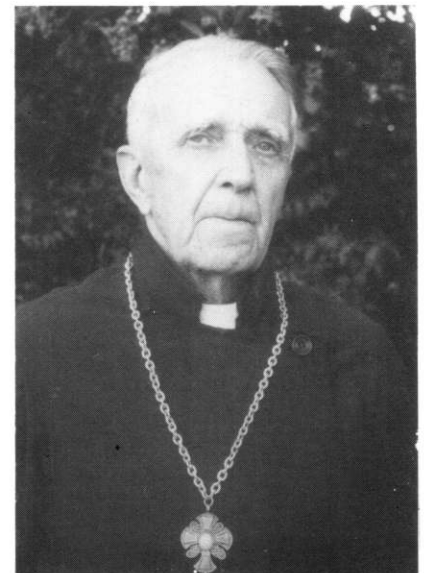
кійного знаходяться по цілому світі, а на терені Квінбієну чимало українських хат пишається його творчістю.

Отець АНАТОЛІЙ МИХАЙЛОВИЧ СТРИШИНСЬКИЙ

народився 7 квітня 1899 року в священничій родині на Полтавщині. Закінчив Полтавське духовне училище й дві класи Духовної семінарії та прискорений курс Віленської військової школи. Учасник 1-ої світової війни і Визвольної боротьби в Україні в ранзі поручника.

25 квітня 1925 року був рукоположений на диякона Архiepiscopом Харківським Олександром Ярощенком. 16 червня 1942 року рукоположений на священника Митрополитом Харківським Феофілом Булдовським.

Від 20 червня 1942 року по 20 березня 1943 року був настоятелем парафії в селі Демидівці і благочинником Решетилівського району на Полтавщині. В наступні роки — тимчасові служіння в різних містах і державах. Від 31 березня 1947 року по 24 квітня 1949 року настоятель парафії в Гайдельбергу (Німеччина). Від 7 серпня 1949 року священослужитель у сіднейських православних парафіях як настоя-



тель або другий священник (Сідней, Ньюкастель, Редферн, Блектаун). Від 8 травня 1960 року настоятель Свято Миколаївської парафії УПЦА в Кабраматті.



ЛЮБОМИР ТЕМНИК нар. 8 жовтня 1923 року в селі Бережниця, Самбірського повіту, в Західній Україні.

Любомир і Анна Темник

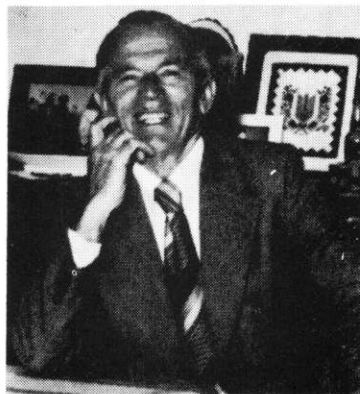
Вивезені до Німеччини на примусові роботи в 1941 році. Після закінчення війни опинилися в Гайдельбергу, де 14 жовтня 1945 року побралися. До Австралії прибули вже в синопком Богданом 24 жовтня 1939 року і замешкали в Сант Меріс, звідки згодом перенеслися на постійно до Пенріту. Відразу після прибуття до Австралії включилися у громадське й церковне життя.



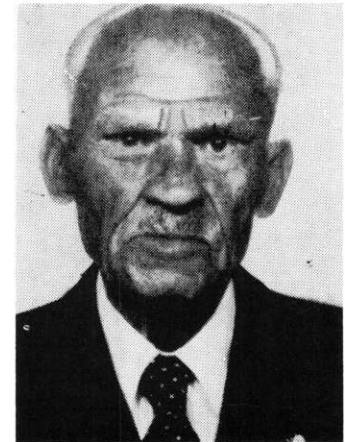
АННА ТЕМНИК (з роду Кокоцька) народилася 9 вересня 1920 року в селі Кобильниця Волоська, повіт Яворів, у Західній Україні.



ЮРІЙ ТРЕТЯК нар. 18.10.1945 р. в Німеччині. До Австралії приїхав у 1950 році.



ВОЛОДИМИР ШПАРГАЛА, нар. 1 січня 1913 року в селі Тлусте, пов. Заліщики, на Тернопільщині, в Західній Україні. До Австралії приїхав 1 січня 1950 року.



† **ЮСТИН ПАВЛУХ** народився 11 червня 1886 р. в Кізлові. Ще молодим хлопцем залишає село і їде до Львова. 1914 року був покликаний до австрійської армії і чотири роки воював на сербському й італійському фронтах. По розвалі Австрії вступив у ряди Української Галицької Армії, брав участь у Листопадовому зриві і як булавний — у Визвольній Боротбі. Перехворівши двічі тиф і поранення, попав у польський полон. Повернувшись з Тухолі до Львова — працював у Рідній Школі аж до 1939 р., а потім у Бюрі Здоров'я. В 1944 р. залишив рідну землю і з родиною помандрував у світ. Мандрівка закінчилася 1949 року в Сіднеї. Від 1951 р. аж майже до останніх своїх днів бл. п. Ю. Павлук був паламарем-захристиянином-дяком в Українській Католицькій Церкві. Був членом Союзу Українських Комбатантів. Екзильний Уряд УНР з нагоди 40-ої річниці проголошення Української Державности нагородив його Воєнним Хрестом. Помер 29 червня 1979 року, проживши активно 93 роки.



ЕЛИСАВЕТА ТРЕТЯК, нар. 10 вересня 1925 року. **ВАСИЛЬ ТРЕТЯК**, нар. 4 вересня 1923 року. До Австралії приїхали в 1950 р.



о. ВАСИЛЬ ПОДРИГУЛЯ

Протоіерей УАПЦ Василь Подригуля нар. 1912 року в Боголюбах Луцького повіту на Волині. Після закінчення Першої Української (Покровської) школи вчився в луцькій українській гімназії ім. Лесі Українки. Виростаючи в національно-свідомій родині, змалку вже включився в українське національне життя. Коли в 1939 році совети окупували Волинь — переїхав на Холмщину, де став одним із перших організаторів українського шкільництва. В 1949 році емігрував з родиною до Австралії і поселився в Сідней, де також відразу включився в організоване українського життя, працюючи в культурно-освітній ділянці, зокрема в театральному мистецтві.

ОЛЕКСІЙ ЧЕРКАСЬКИЙ

Народився 29 жовтня 1916 року в селі Піддубцях Луцького повіту на Волині. За фахом інженер-агроном — 1939 року закінчив вищу сільсько-господарську школу (Варшава). Працював у державних сільсько-господарських установах Польщі, України, Чехо-Словаччини, Австрії. До Австралії прибув 1949 року й оселився у Вікторії; працював робітником. 1957 року в Мельбурнському університеті визнано диплом інженера О. Черкаського на рівні диплома Мельбурнського університету «Бачельор оф Агрікальчер Саянс» й О. Черкаський став працювати в Науковому Дослідному інституті садівництва як агроном-дослідник. По реорганізації інституту, останніх десять років керував селекційним відділом, в якому виводять нові сорти персиків. Перед відходом на пенсію інж. О. Черкаський визначив на селекційній ділянці з-поміж 25-ти тисяч гібридних сіянців персика понад двісті для дальшого обстеження, як майбутніх нових сортів, і має надію, що серед них буде вибрано кілька нових високої якості, що матимуть українські найменування. Як науковець брав участь у стейтових, всеавстралійських та міжнародних конгресах са-



дівництва, був запрошений особисто на Міжнародний конгрес садівництва у Варшаві. 1978 року відвідав кілька університетів і дослідних інститутів садівництва в США та Канаді. Відповідні публікації про досліди були в фахових журналах США й Австралії.

Інж. О. Черкаський активний у загальногромадському та церковному житті.

Микола й Параскевія ЯЦИШИН

Микола Яцишин народжений 1922 р. в селі Раделичі, Миколаївського р-ну на Львівщині. Дружина Параскевія 1925 р. народження походить з тієї ж самої місцевості. До Австралії прибули в 1949 р. й поселилися у Квінбіні, де замешкують і до цього часу. А їхні діти (Олеся, Катруся, Уляна й Тарас) добре знають українську мову не тільки в розмові, а й на письмі.



Дем'ян і Розалія ЯКИМОВИ

Дем'ян Якимів народжений 2.5. 1913 в селі Дорожів Самбірського повіту. В 1939 році в час польсько-німецької війни перебував в концентраційному таборі Бухенвальд. Розалія Якимов народжена 12.1.

1919 р. в селі Татари Самбірського повіту.

На початку 1950 року приїхали до Австралії і поселилися у Квінбіні, де активно допомагали будувати громадське та церковне життя.



ШЕГЕДИН МИРОСЛАВ, учитель сер. школи, нар. 4.12.1913 р. в с. Денисів, пов. Тернопіль, Україна, в нац.-свідомій селянській родині. Освіту — поч., сер. і вищу — набув у Денисові, Тернополі, Крем'янці й Львові. Почав працювати в кооперації — ПСК Тернопіль — Складниця в Яструбові, а відтак учителював у Денисові й Тернополі. В юнацьких роках належав до Гуртка Націоналістичної Молоді, а відтак увесь час у рядах ОУН. Був двічі арештований. Брав активну участь у приголошенні Акту 30-го червня 1941 р. на Тернопільщині й Бережанщині, а пізніше в організуванні Української Нар. Самооборони (УНС). В 1942 р. одружився зі Станиславою — з дому Тишецька — учит. музики, нар. 3.9.1916 р. в Скалаті, Україна, яка набула заг. і музичну освіту в Тернополі й Львові. З молодих літ постійно діяла в націоналістичних колах. У 1944 р. переселяються на коротко до Старого Самбора, а в дальшому до Відня і Ляндсбеку в Австрії. Студіював в Інсбруці, де став м-головою студ. організації, а разом з тим проводив акцію проти насильної репатріації. З переїздом на франц. зону Німеччини, став м-гол. Зонального Представництва, а пізніше головою ЗПУЕ та м-головою ЦПУЕ. В тому часі досягнуто урядового визнання української на-



Мирослав і Станислава Шегедин

ціональності, двох наших церков та представ. Пласту. У співпраці з Предст. ЗУАДК проведено переселенчий плян, а залишенців включено в німецьку економіку. Також допомагав у відновленні СУМ і СВУ. Під кінець 1950 р. емігрував з родиною до Австралії та поселився в Мельбурні. Зразу ж став головою КК ОУА та організував Рідні школи у Вікторії. Поклав основи для СУМ, СВУ та Міжнар. Делегатури АБН. Оснував і став першим головою СУОА, де провів консолідацію українських пол. сил на сусп.-громад. секторі. При цьому ініціював Місяць Української Культури, видання Пропам'ятної книги поселення, Забезпеч. Т-ва при СУОА. Оснував і став головою Ук-

раїнської Дел. АБН, що була фін. базою Місії АБН на Формозі. Організував й очолив Українську Антибольш. Лігу (УАЛ), при чому створив і був видавцем ж. «Наш Фронт». Проводив панелі в обороні українського народу й культури. Організував віче за створення Патріярхату УКЦ та вислав меморіал до Папи Павла VI. Був основником кооп. «Дністер». Став співосновником і м.-г. КК І СКВУ. Також брав участь у творенні ФУСА-КУА. Наділений поч. член. СУМ — член. СУОА — медаллю-грамотою ім. Т. Шевченка СВУ. Разом з дружиною заступали завжди ідею відродження Української Держави без жодних містичних і культособових забарвлень.



КАТЕРИНА ЩИРБА, народжена 25.9.1922 р. в с. Жукотин, повіт Турка в Західній Україні. 1942 р. виїхала до Німеччини. 1948 р. одружилася, а 1950 р. приїхала до Австралії і в цій прибраній батьківщині уложила собі родинне життя.



ТЕОДОР ЩИРБА, народжений 2.5.1915 р. в м. Яворів Західної України. До Австралії приїхав у 1950 р. Є жертводавцем часопису «Вільна Думка», фундатором Дому Молоді та членом Культурно-Товариського Клубу в Лідкомбі.

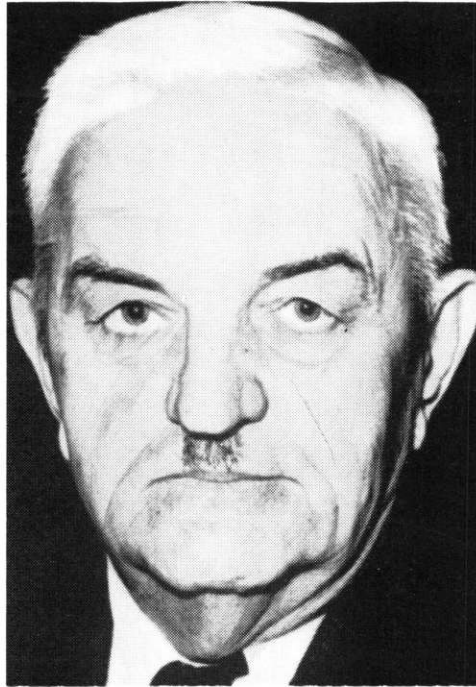
МИХАЙЛО МАЛАНЧИН народився 29.10.1919 року в селі Нижнів Тлумацького р-ну Івано-Франківської обл. (Зах. Україна). В рідному селі закінчив початкову школу. В часі війни опинився в Німеччині.



По війні в 1949 році прибув до Австралії, до Мельбурну. Від початку приїзду до Австралії включився в українське громадське і церковне життя.

†ВОЛОДИМИР БОРИСЮК народився 1.3.1899 року в селі Критишин на Поліссі в родині селянина. З наближенням німців родина Борисюків була евакуйована до м. Уфа (коло Уралу), де Володимир продовжував свою освіту в гімназії. По закінченні науки дістав працю службовця на залізниці. Був мобілізований до армії, спершу до білої, а пізніше до червоної. По демобілізації вкінці 1921 року майже 4 роки проживав у Києві, аж поки йому дозволено повернутися до батьківської хати, що була тепер на території Польщі. Під польською займанщиною займався торгівлею, а з приходом німців допомагав українському підпіллю і через те мав великі прикrostі від німецького СД та гестапо, від побоїв яких утратив передні зуби. В 1944 році родина В. Борисюка (він, дружина Марія, два сини і дочка) виїхала до Німеччини, а в 1949 році до Австралії, поселившись в Аделаїді. Тяжкою працею всієї родини заробивши певну суму грошей, в 1954 році В. Борисюк з синами Леонідом і Генадієм заклали будівельну фірму і почали будувати дома. В. С. Борисюк був щедрим жертводавцем на церковні й громадські потреби, а останній час брав дуже активну участь у закладенні Катебри Українознавства в Австралії і був секретарем Стейтового Представництва Фундації Українознавчих Студій в Австра-

ВОЛОДИМИР Е. МАНДИЧЕВСЬКИЙ народився 19.4.1910 року в Україні. До Австралії приїхав у 1949 році, поселився в Перті. Правничі студії закінчив у Львівському університеті (1932), за польської окупації працював судовим асесором, а за німецької — публічним нотарем. Після війни працював у Зах. Німеччині в ІРО та був легальним дорадником Центрального Комітету Українських Втікачів. В Австралії спочатку був інструктором англійської мови в імігрантських таборах, перекладачем у департаменті імміграції й етнічних справ англійської, української, російської, польської і німецької мов та урядником у різних урядових департаментах. Протягом 1958-81 займав цілий ряд почесних становищ в австралійських організаціях,



лії (ФУСА). Він перший в Півд. Австралії пожертвував \$1000 на КУА та приєднав для неї 6 інших меценатів. На цій роботі він просто горів і тяжко переживав байдужість українського громадянства до справи українознавчих студій. В. Борисюк був членом Союзу Українських Комбатантів, членом Параф. Ради св. Покровської парафії, передплачував 4 українські часописи та купував поважні книги.



а в українському житті виконував у минулому й виконує такі громадські функції: 1. голови Т-ва СПР. ДЦ УНР і реф. преси й інф. Пр-ва ВО ДЦ (1976-79); 2. ген. судді УВК (1972-79); 3. голови Контр. Комісії УГ в Нортгемі, УСТ-ва «Київ» у Перті, УКПарафії та СУМ в Перті.

ІВАН ГУРА

Народився 23 серпня 1914 року в селі Байраку (сучасне місто Горлівка) Донецької області. До Австралії прибув 30 грудня 1949 року, відробив дворічний контракт і продовжував працювати робітником. Від 22 лютого 1955 року до переходу на пенсію 1 жовтня 1979 року працював за своєю професією як науковець у Мельбурнській Науково-Дослідницькій лабораторії газової промисловості.



Інженер Іван Васильович Гура є довічним членом Королівсько-Австралійського хемічного інституту. Активний в українському церковному та громадському житті.

ОЛЕКСАНДЕР РЕДЬКО, голова стейтового представництва ФУСА в Перті, народився 3.2.1910 року в селі на Київщині. Після довгого митарства по Україні з великим трудом удалося йому закінчити школу в Дніпропетровському в 1938 році. Під кінець німецької окупації утік від німецького гестапо. В Чехії йому не пощастило — гестапо заарештувало і він опинився в концтаборі «Бухенвальд». Прибувши до Австралії, бере активну участь в громадсько-полі-



тичному (член ТС УНР) та церковному житті (довголітній голова або секретар парафіяльної Ради УАПЦ в Перті).



МИХАЙЛО Й ЛІДА СКИБИ

Михайло й Ліда Скиби народжені в Україні. В Австралії від 1957 р. Михайло Скиба довголітній член Парафіяльної Ради Св. Успенської парафії УАПЦ у Мельбурні. Голова Будівельного Комітету парафії УА-

ПЦ. Майстер Іконостаса Св. Успенської церкви в Балаклаві (Мельбурн). Його дружина Ліда Скиба членка Сестрицтва і хору Св. Успенської парафії УАПЦ у Балаклаві (Мельбурн).



Ілько і Софія Кревнюх

ІЛЬКО КРЕВНЮХ народився в селі Лани, Львівської області в Україні, син господаря. Народну освіту закінчив у рідному селі. 17-літнім юнаком виїхав на еміграцію. Під час війни працював на фабриці в Кельні (Німеччина). Після війни перебував в українському таборі Корнберґ, де закінчив середню освіту. Належав до молодечих організацій СУМ'у і Пласту, а також був членом хору. 1949 року виїхав до Австралії. Рік працював у тартаку в Зах. Австралії, а другий рік у сталевій фабриці в Порт Кемблі (НПВ). 1951-го року переїхав до Південної Австралії і тут побудував хату, одружився і придбав двох

синів. В Аделаїді допомагав при будові Українського Дому, належав до хору і Батьківського Комітету. Останні роки займається садівництвом і пасічництвом.

СОФІЯ КРЕВНЮХ (Сосонка) народилась в селі Сільце, Ів.-Франківської області в Україні, дочка господаря, народну освіту здобула в рідному селі. В 1941 році виїхала до Німеччини, працювала на німецькому господарстві. Після війни була в українському таборі в Етлінгені. До Австралії прибула 1950 року. Спочатку працювала на фермі в Коврі (НПВ), пізніше переїхала до Півд. Австралії і там в 1953 році вийшла заміж.

МИХАЙЛО ГОЯН народився в Західній Україні. В час війни попав до Німеччини. По капітуляції Німеччини в 1948 році переїхав до Англії, де і одружився з панною Марією. Маючи середню освіту і природні здібності, Михайло удосконалював себе в музиці і мистецтві, одночасно працюючи на фабриці. В 1970 році панство Гоян з дітьми (син і дві дочки) переїздить до Австралії, де з часом придбали мотель. Але праця для заробітків не задовольняла духовних потреб Михайла і в 1980 році він продає свою посілість і оселяється на постійно в Аделаїді та закладає дві спілки: українську мистецьку і українську фільмово-звукову. Всі троє дітей Михайла і Марії Гоян мають закінчену музичну освіту, працюють за фахом та допомагають батькам у мистецькій роботі. За його ініціативою і старанням Спілка видала прекрасну медалью до 1000-ліття хрищення Руси-України. Одночасно Михайло збирає матеріали для видання звукового фільму про українців у діаспорі.

А. СТАНКЕВИЧ — іподиякон, громадський та церковний працівник в Аделаїді, декламатор.

ІВАН КИРЛИК

Народився 25 червня 1923 року в місті Великому Березному Закарпатської області. До Австралії прибув 1949 року й оселився в Мельбурні. Активний член Української Громади Вікторії: був членом Управи УГВ кількох каденцій, очолював Управу УГВ, працював у



системі Рідного шкільництва, кілька років був членом Шкільної Ради Вікторії.

Протопресвітер Нікодим ПЛІЧКОВСЬКИЙ народився 4.3.1905 року на Запоріжжі в родині козацького роду із запорожців. По закінченні школи в 1917 році вступив до другої класи гімназії в Катеринославі (тепер Дніпропетровськ). В 1922 році гімназію перетворили на трьохрічні вищі педагогічні курси, які й закінчив в 1929 році і почав учителювати в початкових школах Донбасу. Тричі вступав і вчився в Інституті Народної Освіти (пізніше Педагогічний Інститут) і кожного разу з інститутів виключали за «класово-вороже соціальне походження». Коли батька розкуркулили в 1929 році, а брата вислали в концтабір у Котласі, для Н. П. не було місця в Україні. Хоч кожного року міняв місце свого вчителювання, все ж «всевидуюче» око знаходило його і починало цькувати. Тоді йому порадили переїхати в Росію і не признаватися до своєї національності. В 1935 році переїхав до Ленінграду і став працювати на заводі. В 1936 р. вдалося одержати посаду викладача математики в Педшколі. Працюючи, вчився в Ленінградському університеті на фізикоматематичному факультеті, який закінчив в 1938 році. Тоді ж одружився і став працювати викладачем математики в Індустріальному інституті в Ленінграді.

З початком війни 1941 року був мобілізований і вже в серпні був на фронті, з якого не відходив (за винятком короткотермінового перебування в шпиталі після поранення) аж до липня 1942 року, коли вдруге поранений дістався до полону. Заходами дружини, яка залишилася в окупованій зоні, де вони жили ще перед війною, Н. П. був звільнений з полону і разом з дружиною направлений на роботу до Німеччини, де працювали обоє в лабораторії. По капітуляції Німеччини перебували в таборах ДіПі, де весь час Н. П. був в управі української частини табору. В 1945 році народилася дочка. Так їх троє перебували в таборах ДіПі аж до 1949 року.

В 1949 році на Різдво Христове родина Плічковських прибула до Мельбурну, а з табору Бонегіля Н. П. був направлений на роботу до Аделаїди на фабрику Голдена, де послали його до школи електро-



СП ФУСА В АДЕЛАЇДІ

Зліва: інж. Іван Грецькун, протопр. Н. Плічковський, Кузьма Каздоба

зварювачів. 10 років працював Н. П. по різних фабриках, одночасно відвідуючи вечірні курси Технологічного Інституту.

По приїзді до Аделаїди відразу включився в церковно-релігійне життя. В 1960 році на прохання Духовного Проводу УАПЦ і вірних св. Покровської парафії прийняв сан священника УАПЦеркви і настоятеля св. Покровської парафії УАПЦ в Аделаїді.

Поряд із душпастирськими обов'язками бере участь в громадському житті. Є членом УГПА, членом місцевого осередку НТШ, довгі роки був членом Товариства Сприяння УНРаді, членом наукових техніків Австралії, є членом «Крі-

ейшен Сосаєті» (Товариство прихильників творіння світу Богом) і незмінним головою СП ФУСА в Аделаїді від 1975 року. Був ініціатором творення Стейтових Представництв ФУСА.

Одночасно веде журналістичну роботу, дописуючи до різних часописів і журналів. Написав велику повість про махновський рух на Запоріжжі, яка чекає видавця. На прохання Братства ім. Симона в Парижі написав працю до 1000-ліття хрищення України і 1000-ліття Української Православної Церкви, яка буде видана, а також на прохання Консисторії УАПЦ опрацьовує книжечку до Історії Української Православної Церкви.



Володимир та Тетяна ПОЛІШКО

Володимир Полішко народився в Києві. Закінчив середню освіту. Вчився в Гідромеліоративному Інституті на механічному факульте-



ті. В Австралії працював технічним креслярем, беручи окремі предмети в Інституті Технології. Працює заступником інженера на державній залізниці в Аделаїді.



ВІРА і ГРИГОРІЙ БИРЧАК



МАРІЯ і ЙОСИП СТРІЛЬЧУК



МИКОЛА ВАСИЛЬЧУК

Микола Васильчук нар. 5.9.1915 року в селі Темерівці Станиславівського повіту. Закінчив 4 кл. нар. школи. Належав до юного доросту, відтак до «Соколів», 4 роки був бібліотекарем «Просвіти». В 1941 р. вивезений на тяжку працю до Німеччини. В 1949 р. з дружиною і малою дочкою прибув до Австралії, де в 1950 р. народився синок. Приналежний до УКЦ, є довголітнім членом і будівничим УГВ та членом кооперативи «Дністер».

ОЛЬГА ВАСИЛЬЧУК-МАЛЬЧЕВСЬКА

Нар. 12.5.1925 р. в селі Стрільці Грубешівського повіту. В 1942 р. забрана на працю до Німеччини. В 1945 році одружилася з Миколою Васильчуком, а в 1949 р. разом з родиною приїхала до Вікторії в Австралії, де поселились на постійно.



ІВАН ЮЩУК — шведського походження — на прізвище Гільох. Зміна прізвища зайшла по першій світовій війні. Народився на Поліссі біля Берестя. По закінченні народної школи вступив до української гімназії ім. Лесі Українки в Луцьку, але через зміну місця замешкання родини незабаром був перенесений до Берестя. З початком війни працював у каменоломі в Німеччині. Втік з каменолому, на перший день Різдва Христового 1941 року вернувся назад на Полісся і так до початку травня 1944 року пов'язав свою долю з поліським людям.

З початком травня 1944 року у зв'язку з пораненням і смертю німецького старшини (вчинок советських партизан) попав у руки німецької жандармерії і з трьома іншими був поставлений перед церквою під розстріл. З приїздом високого німецького старшини розстріл був відкликаний і чотири закладники були відвезені до «слав-



ної» тюрми в Бересті, де просидів, чекаючи на розстріл, 5 тижнів. По зайнятті червоною армією Ковля фронт зближився до Берестя і тих, кого не встигли вивезти «на пісок» (біля Берестя є піскові бугри, де німці складали тіла постріляних), везли на захід, де з транспорту він утік.

Після війни мешкав у Баварії, був членом громади та парафіяльної Ради в Бамберзі.

Молодим хлопцем був свідком нищення поляками українських церков на Підляшші — в селах Довгоброди та Рожанка. Ці церкви деякий час належали до унії і Ватикан уважав їх не нашою, а своєю власністю. Образ варварського нищення наших святинь — скарбу українського народу, залишився назавжди в його очах.



Д-Р ВАЛЕНТИНА СИДОРЕНКО

Валентина Сидоренко народилася в 1952 році в Мельбурні. Закінчила Школу Українознавства ім. Лесі Українки в Нобл Парку, Вік., 1968 року. В 1964 році одержала стипендію «Методист Лейдіс Колледж». Здала матуру — 7 предметів на відмінно. В 1975 році закінчила медичний факультет у Монаш уні-



ВАЛЕРІАН СИДОРЕНКО

Валеріан Сидоренко (цив. інж. М.І.Е. Авст.) народився в 1913 році. Вищу освіту (диплом інженера) здобув у Харкові.

верситеті в Мельбурні. В Пласті з 1964 року. В управі Українського Лікарського Т-ва у Вікторії 1982-83 р.



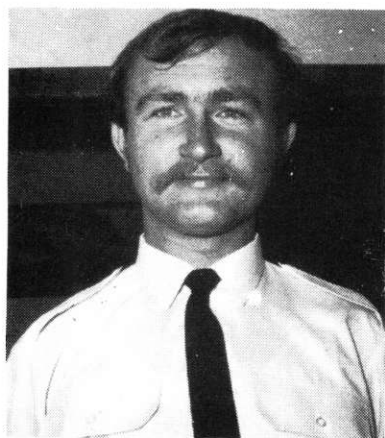
ІВАН ДУФИНЕЦЬ

народився 1914 року в Мукачевому Карпатської України. 1939 року прибув до Німеччини. У Берліні закінчив Німецьку фахову школу оптики і фототехніки — відділ фототехніки. Після того склав вступний іспит і був матрикульований до Високої школи прикладного мистецтва — Кунст Шуле дес Норденс, — де студіював у відділі фотомистецтва. Був власником фотостудії «Берлін Мітте».

1951 року прибув до Австралії й оселився у Вікторії. Член Української Громади Вікторії, нагороджений Почесною Грамотою УГВ; член - основоположник Шахового Товариства. Член Фондації Українознавчих Студій в Австралії ім. Т. Шевченка.



ШУШНЯК Павло і Станіслава
Жертовні громадяни в Сіднеї



інж. МИКОЛА ЯРЕМЕНКО



інж. СЕРГІЙ КУДРИНСЬКИЙ



Ліда і Кузьма ТРАПЛЯ, діти:
Людмила (старша) і Наташа.



Дмитро СОЛОВІЙ
з дружиною **Ядвігою**

Дмитро Соловій нар. 1920 року в селі Тисів, район Болехів, Зах. Україна. Ядвіга нар. в селі Кречоти на Поліссі. Обое були вивезені на примусові роботи до Німеччини. По капітуляції Німеччини перебували в таборі ДП, де одружилися в 1945 році. В 1949 емігрували до Австралії і поселилися в Аделаїді, де від самого початку вони не занедбували громадської діяльності. Панство Соловій — фундатори Української Громади, а Дмитро є членом хору «Гомін». Вони були першими в Аделаїді, які задекларували тисячу доларів на КУА і своє зобов'язання виконали з честю. Але чи не найбільшою заслугою панства Дмитра і Ядвіги є те, що вони виховали національно свідомих своїх четверо дітей. Син Євген — механік, контрактор, при повнолітті, тобто в 21 рік, стає членом УГПА та приймає участь у всіх заходах Громади.



Мелянія Ярослава МІНКО (з Колонницьких) народилася в 1901 році в Коломиї на Гуцульщині (сх. Галичина). Освіта — середня. Проживає в Тасманії.

Дочка Галина закінчила середню школу (гай-скул) та здобула освіту вчительки, добре володіє українською мовою і приймає участь в громадському житті. Дочка Оксана після закінчення середньої школи працює як «брокер» в аукційному товаристві. Наймолодша дочка панства Соловій — Ірина, учиться в учительському інституті і щосуботи працює у дитячому садочку в Українській суботній школі. Слід згадати, що пані Ядвіга Соловій є головою жіночої секції в Пластприяті та членом Союзу Українок. Родина Дмитра і Ядвіги Соловій є зразковою родиною християн і національно свідомих українців.

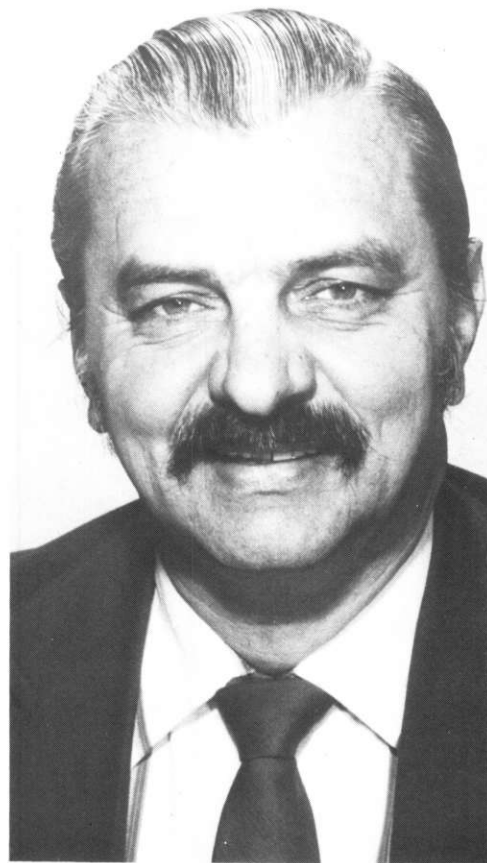
МИКОЛА ЛЕВИЦЬКИЙ

Микола Левицький нар. 9.5.1900 року в Новограді-Волинському, де закінчив 2-класну міську школу. Війна закинула до Німеччини разом із дружиною Антоніною. Приїхавши до Австралії в 1949 році, працював на різних працях. Відразу включився у працю на цер-



ковній ниві в Мельбурні: поробив іконостаси, а особливо прислужився Св. Троїцькій Церкві в Карлтоні. 26.12.1982 р. помер, а 30.12.1982 був похований на українській дільниці Фовкнер.

ГЕНАДІЙ БОРИСЮК народився в 1932 році на Поліссі в родині селянина Володимира Борисюка, який закінчив був гімназію ще за царських часів. У 1943 році родина Борисюка виїмгрувала до Німеччини, де Генадій продовжував освіту в українській гімназії. До Австралії родина Борисюків при-



їхала в 1949 році і поселилась в Аделаїді. Тут Генадій опанував креслярську й будівельну техніку та став, разом із батьком і братом, будувати дома. Він щедрий жертводавець на національні й церковні потреби.



ЯРОСЛАВ і О. ПАРАХОНЯК



Антоніна і Микола ФІЛЬВАРКІВ

Антоніна народилася 15.8.1924 р. в селі Підлужно, Костопільського повіту на Волині, в родині Починок. У 1942 році була вивезена німцями до Німеччини на примусові роботи. Працювала на фабриці в місті Франкфурті.

Микола народився 18.2.1918 року в селі Туради, повіт Жидачів, Західня Україна. До Німеччини прибув 1942 року, де працював на господарстві до кінця війни. По закін-

ченні війни в 1945 році одружився з Антоніною в місті Ашафенбурзі, де обоє проживали в таборі. До Австралії прибули 20.4.1949 року. Замешкали в Сіднеї, де відразу включилися в церковне та суспільно-громадське життя, куди ще й тепер вкладають багато часу та праці. Крім цього, де тільки заходить потреба, жертвують гроші. Виховали двоє дітей: Ганю та Івана на добрих українських патріотів.



МИХАЙЛО СОРОКА З ДРУЖИНОЮ ЄВДОКІЄЮ

Михайло Сорока народився 1 жовтня 1915 року в селі Волі Володській на Лемківщині. З 14 років належав до товариства «Січ», а з повноліттям до ОУН. За німецько-польської війни переховувався в горах. Під час большевицької окупації 1940 року покликаний до війська, де був арештований і ув'язнений у Ліську, а пізніше в Самборі. Пережив Самбірську трагедію, коли відступаючі большеви-

ки розстрілювали в'язнів. По війні жив у Австрії. 1947 року одружився з Євдокією, народженою 25 січня 1922 року в селі Насташин на Рогатинщині, теж активною в українському житті з молодих дівочих років. 1949 року прибули до Австралії, оселилися в Саншайні. Почесні члени Української Громади Вікторії та спортивного товариства «Леви».

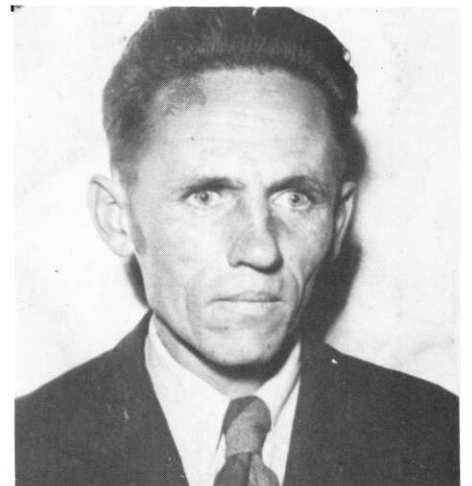


†ПЕТРО КАСІАН З ДРУЖИНОЮ СТЕФАНІЄЮ

Петро Касіян народився 2 листопада 1911 року в селі Будилеві Снятинського повіту. З молодих років активний в українському житті, належав до товариства «Рідна школа». 1932 року покликаний був до війська. Учасник німецько-польської війни 1939 року. Під час большевицької окупації від 1940 року до початку війни був у війську. 1944 року був учасником боїв у районі Броди. По війні перебував у таборі ДП. Одружився з Стефанією, народженою в місті Кутах Косівського повіту. В Австралії з 1949 року проживав у Саншайні.



Петро Касіян нагороджений трьома Почесними грамотами Української Громади Вікторії, активний учасник розбудови Народного Дому в Ес-сендоні, меценат УГВ.



КОСТЬ ПАВЛОВИЧ ГІММЕЛЬ-РЕЙХ народився 22.12.1912 року в селі Івангороді на Чернігівщині. Закінчив аспірантуру Гідробіологічного Інституту Академії Наук УРСР в 1941 році. Брав участь в боротьбі проти наїзників на Україну як командир відділу УПА від 1942 до 1947 року. Був членом ЦК УРДП, а тепер — її почесний член.



Д-Р ВАСИЛЬ САКАЛО (MBBS, FRCS) народився в Зах. Німеччині 1945 року. До Австралії приїхав у 1949 році як ДіПі. Відвідував народню і вищу школи в Перті та дістав лікарські кваліфікації в 1968 році, закінчивши медицину при університеті Зах. Австралії. Чотири роки після того практикував у шпиталі, подім поїхав до Англії. Дістав FRCS (Едінбург) у 1975 році і працював як хірургічний реєстр у шпиталі в Рочделі. Там зустрів свою майбутню дружину Оксану, фармацевтку (українського походження) — шлюб взяли в 1977 році. Був президентом місцевого відділу медичної асоціації (1975-1977), а також грав провідну роль в акції на користь 19 тисяч лікарів молодшого стажу для поліпшення їхніх робочих умов. У 1978 році був консультантом по загальній хірургії у Південній Африці і надрукував статтю про своє перебування там у Британському Медичному Журналі. До Перту повернувся в 1979 році і відкрив загальну хірургічну практику. У травні 1983 року д-р Сакало був єдиним австрал. лікарем, який брав участь у 12-й Науковій конференції в Чикаго, організованій Українським Медичним Товариством Північної Америки. Д-р Василь й Оксана Сакало мають двоє дітей — Вальтера і Наталію.



бл. п. Параскевія і Йосип СКИРИН



бл. пам. МИКОЛА ГЛУХАН
подвійний меценат у Тасманії



†ВАСИЛЬ ТИМЧУК
сусп.-громадський працівник у
Перті. Помер 21.9.1982 року.

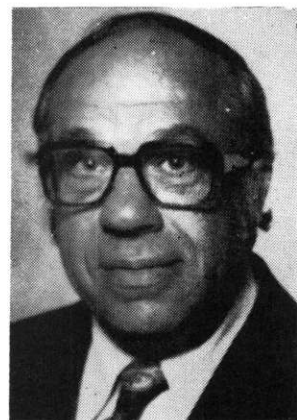


бл. п. Степан ВАСИЛИК

народився в 1922 році в с. Сороки Бучацького повіту на Тернопільщині. Помер 3.11.1982 в Мельбурні.



ВАСИЛЬ СЛОВОДЯН народився 5.9.1909 року в селянській родині в Княздворі, пов. Коломия (Зах. Україна), де й закінчив українську гімназію. В 1937 р. виїхав до Голландії, закінчивши цукроварську школу в Амстердамі. В часі війни виїхав з Голландії до Німеччини на працю в цукроварнях — спершу в лабораторії, а пізніше як керівник. Після капітуляції Німеччини був представником українського тижневика «Час» на англійську зону Німеччини. В 1949 році виїхав до Австралії, де спершу працював в лабораторії в Південній Австралії, а відтак був продавцем у крамницях в Аделаїді. Понад 20 останніх років працював старшим асистентом дослідної лабораторії матеріалів при департаменті доріг. Від самого початку передплатник «ВД» та член УГПА. Був також одним із засновників української кредитової кооперативи в Аделаїді та понад 11 років спершу головою, а пізніше її секретарем.



д-р ЯРОСЛАВ КРИВОВ'ЯЗА

†**ЯКІВ РІЗНИК**, генерал УВКозацтва, шістнадцятирічним юнаком вступив до Армії УНР і ділив з нею долю до кінця: переніс інтернування в Польщі й еміграційне життя. Не дивлячись на всі злидні еміграційного буття, Я. Різник ніколи не втрачав віри в перемогу української правди і відновлення суверенності України. Будучи ко-



зацького роду, Я. Різник вважав, що козацтво, як озброєне рам'я народу, не тільки зберегло наш народ від винародовлення, а й відіграє творчу роль в майбутньому. Тому він з молодецьким запалом приєднався до Українського Вільного Козацтва і півсотні років ніс прапор козацької ідеї. В козацьких лавах з хорунжого Я. Р. був піднесений до ранги генерала. Він довгий час був Отаманом Австралійської Паланки, яку він своїми стараннями тут заклав. Він був першим жертводавцем на КУА в Західній Австралії.

За його прикладом пішли й інші свідомі українці в Перті і там створено Стейтове Представництво ФУСА. Помер 3 листопада 1983 року.



інж. ОСИП ВИКЛИНЕЦЬ народився 29.9.1913 р. в селі Середна, Івано-Франківської області. Помер 26.8.1980 року в Мельбурні. У своєму заповіті записав коло \$10.000 на КУА. Ця сума знаходиться на окремому конті в кооперативі «Дністер».

КОЛЯДНИКИ В МЕЛЬБУРНІ ПОДВІЙНІ МЕЦЕНАТИ

Колядники ФУСА (з-ліва на право, перший ряд): Гр. Дацьків, Люба Прскспів, Єва Василько. Другий ряд (справа на ліво): Яр. Прокопів, Олекса Василько, Сергій Слободюк і Микола Сарахман.



Марія і Йссип СТРІЛЬЧУК

щедрі жертводавці в Аделаїді



Бл. п. майор Г. БАЗАЛИЦЬКИЙ народився в 1898 році в місті Вінниці на Поділлі. Учасник Української Визвольної Боротьби 25-тих років. Покійний був безкомпромісовим українським патріотом-державником. Бл. п. Г. Базалицький і його дружина Анна виховали в чужому оточенні двох синів — свідомих українців. За участь у Визвольній Боротьбі майор Г. Базалицький був нагороджений двома Хрестами. Помер 17-го вересня 1982 року в Сіднеї.

ОСНОВОПОЛОЖНИКИ

НПВ

Андрев Олександра,
Бажул Григорій, Бажул Людмила, Балко Степан, Бандура Микола, Бодак Іван, Бородайко Свято-слав, Бурковський Павло, Буряк Василь,

Вербенець Михайло,
д-р Гордіїв Ігор, Гриневич Йосип,
Гут Богдан,
Дворцовий Григорій, Дем'яненко Юрій, Денис Іван, †Дехніч Микола, Дібрівний Іван, Добровний Степан, Драган Роман, д-р Дубик Гліб,
Жуківський Анатолій,
Заєць Євген, Заєць Катерина,
Ільків Іван,
Касанчук Анна, Кононенко Григорій, Кордовська Анастасія, Кордовський Анатолій, Кравченко Петро, Крет Мар'ян, Кривченко Андрій,

д-р Лозинський Олег, Тома Лозинський, Луців Йосиф, о. Люлька Володимир;

Нечипорук Василь, Новосільський Зіновій,

Оловаренко Василь,
Паскер П., Пелех Михайло, †Пікас Петро, Подригуля Уляна, Прендецький Йосип, Пукальська Олександра,

Савчак Володимир, Свідерський Микола, Середюк Петро, Соболевський Микола, Стефанчик Григорій, †Супруненко Григорій,

Темник Любомир,
Хвиля Степан,
Цимбалюк Сергій,
Чекалюк Володимир, Чемний Володимир,

д-р Шехович Богдан, Шока Радіон, Шумський Володимир,
Янчук Василь;

УСТАНОВИ

Союз Українок ім. О. Басараб,
УКТКлюб, Союз Українок ім. кн. Ольги, Стейтова Управа Союзу Українок, Союз Українок ім. Н. Кобринської, Парафія УАПЦ в Гренвілі, Українська Громада в Сідней;

СТУДЕНТИ

Дехніч Роман, Івасик Ірина, Касанчук Степан, Шумський Ерік-Всеволод.

ВІКТОРІЯ

Ботте Зіна, Брозницький Іван, Василько Олекса, Гвоздецький Яків, †Грушецький Іван, бл. п. Грушецька Неоніла, †Коробка Павло, о. Лящук Дмитро, Нитченко Дмитро, Сидоренко Ватеріян, д-р Умриш Богдан, Фокшан Василь, Фомічевський Ростислав, Шегедин Мирослав, Українська Громада Вікторії.
Карпенко Кость
Радіон Степан,

ПІВДЕННА АВСТРАЛІЯ

†Борисюк Володимир, Борисюк Генадій, Бурденюк Дарія, Бурденюк Ярослав, Заїка Юлія, Зозуля Ларго, Каздоба Кузьма, †Карпенко-Шварко Григорій, Комар Олексій, о. Плічковський Никодим, Полішко Володимир, Романенко Антон, Слободян Василь, Союз Українських Комбатантів, Св.-Покорвська Прафія УАПЦ.

КВІНСЛЕНД

Голм Іван, Одлига Юрій, Станницький Іван, †Холявінський Теодор.

ЗАХІДНЯ АВСТРАЛІЯ

Різник Яків.

НОВА ЗЕЛАНДІЯ

Лемішук Олександр.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ

МЕЦЕНАТИ

НПВ

Amalgamated Machinery Sales P/L (Є. Гут і Ю. Третяк)	\$1000	†Лопата Павло і Євгенія	1000
Андріц Іван і Віра	1525	Луців Йосиф і Анна	1550
Атаманюк Петро і Катерина	1020	Марушечко Василь і Меланія	1070
Бажул Григорій і Людмила	2700	†Марушечко Василько	1000
Байбара Іван і Катерина	1600	Мединський Михайло і Марія	1000
Баран Михайло і Галя	1000	Михальчук Іван і Марія	1000
Барановський Євген і Надія	1005	Мороз Василь (Орендж)	1000
Берегуляк Ігор і Валентина	1000	Мороз Олекса і Катерина	1000
Безкоровайний Михайло і Марія	1250	Мороз Петро	1100
Борець Юрій і Таня	1000	Мотика Володимир і Ольга	1002
Бородайко Святослав	1010	Мирон Іван	1000
Бурковський Павло і Єва	1000	Ней Т.	1000
Буряк Олександр	1100	Новосільський Зенон і Ірина	1210
Бутилевич Захар	2243	Оришкевич Ярослав	1000
Василишин М. і М.	1000	Петрівський †Осип і Марія	1000
Василів Катерина	1000	Піта Богдан	1000
Василюк Йосип і Анастасія	1000	Плоскодняк Йосип і Ольга	1100
Ватилук Йосип і Ірина	1110	Подригуля Уляна	1000
Війтович А. і Гриневич Т.	1100	†Рогожинський Йосип	1000
Гаврилів Лев і Вікі	1100	Сандуляк Юрій	1000
Гаврилів Олекса і Ірина	1020	Савчак Володимир	1630
Гордіїв Гурій і Люба	1670	Свідерський Микола і Галя	1200
Грещук Теодор і Параскевія	1000	Симоненко Федір	1050
Гривнак Григорій і Анна	1010	Сірий Іван	1000
Гузій Анна	2700	Соломко Микола	1000
Гузій Василь	1300	Серска Володимир	2850
Гутник Йосип	1100	Союз Українок ім. О. Басараб	1000
Гут Богдан і Софія	2210	Союз Українок ім. кн. Ольги	1000
Данько Іван і Галя	1200	Союз Українок ім. Н. Кобринської	1000
† Дем'яненко Анна	1000	Союз Українок у Сефтоні	1000
ДЕНИС Іван	14700	Стельмах Степан	3000
Дідух Михайло	1220	Стефанчук Юрій	1000
Добровний Степан і Анна	1300	Стецюк Яків	1000
Домович Василь і Ліда	1010	о. Стришинський Анатолій	1110
Драган Роман	1000	†Струхманчук Василь	1000
Дубик Гліб і Алла	1200	Суховерський Володимир	1000
Дубинець Іван	1000	Темник Любомир і Анна	1200
Євсєвський Микола	2100	Тихонський Степан і Марія	1070
Засєц Євген і Катерина	1400	Третяк Василь і Єлисавета	1000
Згурський Іван	1037	Українська Громада Кабрамата- Ферфілд	1170
Зраїтель Іван	1000	Українська Громада Мерриленд	1000
Карпати, Кредитова Спілка	3520	Українська Громада Сефтон	4020
Клярк Наталія	1025	Українська Громада Сідней	1000
Ковальчук Максим і Салі	1000	Українське Радіо	1000
Когут Григорій і Емілія	2100	УКТКлюб Лідкомб	1200
Козар Іван	1000	Фільварків Антоніна і Микола	1020
Коцюмбас †Ярослав і Софія	1000	Фітяк Іван	1000
Кошарич Дарія	1100	Хамула Анна	3500
Кошик Володимир	1000	Хвиля Степан і Степанія	1800
Кравченко Валентина і Петро	2000	Храпач Лука і Варвара	1000
Кулик Микола і Люба	1000	Храпач Таня	2000
Кучек †Едвард і Марія	1105	Цуньовський Іван і Теодосія	2040
†Кучер Іван	1020	Чабан Василь	1000
Лясківський Іван і Наталія	1000	Чемний Володимир	1100
Лилик Іван	1100	Чокула Петро і Оля	1125
Лило Василь	1300		

МЕЦЕНАТИ

НПВ

Вітебський Іван і Віра	1000
Чудакевич Павло	1050
Шехович Богдан і Ірина	1500
Шкикавий Петро і Анна	2205
Шока Радіон	7200
Шпаргала Володимир	1000
Шпитка Іван і Люба	1005
Шумський Володимир і Ядвіґа	2375
Шушняк Павло і Станислава	1000
Ширба Теодор і Катерина	1100
Янчук Дмитро і Анна	1000
Яцишин Микола	1100
Якимів Дем'ян	1000

ВІКТОРІЯ

Болеста Дмитро і Френці	1000
Босій Гордій	1100
Брозницький Іван	2000
Василик Степан і Валентина	1100
Василько Олекса	1430
Вассільк Михайло	1000
Васильчук Микола і Ольга	1000
Волошинович А.	1000
Ґура Іван	1010
Данилюк Антон	1015
†архидиякон Дзівак Андрій	1000
Димида Степан	1000
Дуфінець Іван	1000
Карпенко Кость	1050
Касіян *Петро і Стефанія	1000
Каспенкович Володимир	1000
Кирлик Іван	1120
Кудринський Сергій	1030
Кулик Ю. Б.	1000
†Лазорська Лідія	1000
†Левицький Микола	1000
Лещиншин С. Б.	1100
Лисенко Степан і Ольга	1000
†Ляхович Теодор і Вячеслава	1100
Парахоняк Ярослав	1400
Пінчик Юрій	1000
о. Подригуля Василь	1000
Пона Осип і Євгенія	2000
Прєскопів Ярослав	1250
Радіон Степан і Євгенія	1200
Сидоренко Валентина	1100
Сидсренко Валеріян	1900
Скиба Михайло і Ліда	1030
Скірин Йосип і *Параска	1320
Сорока Михайло і Євдокія	1000
†Сось Йосип	1000
Стельмахів Вадим і Марія	1000
Трапля Кузьма і Ліда	1000
Умриш Богдан	1000
Ураленко А.	1000

Фокшан Василь	1000
Черкаський Олексій	1350
Шегедин Мирослав	1015
Яременко Микола	1110
Яськевич Тарас	1000

ПІВДЕННА АВСТРАЛІЯ

Бирчак Григорій	1000
†Борисюк Володимир	1000
Борисюк Генадій	1275
Гоян М.	1010
Кіцманюк Юрій	1000
Кревнюх Ілько і Софія	1404
Кривов'яза Ярослав	1050
Мулик Петро	1000
Полішко Володимир	1288
Романенко Антін	1000
Сіркович Степан	1100
Соловій Дмитро	1000
Станкевич А.	1000
Стрільчук М. і Я.	1000
Юренко Михайло	1200

ЗАХІДНЯ АВСТРАЛІЯ

Бойко Т. і А.	1060
Завадський Володимир	4200
Колодницький *Омелян і Мирєслава	2750
Липка †Григорій і Юлія	1200
Мандичевський Володимир	1300
Різнєк Яків	1050
Сєкало В.	1220

КВІНСЛЕНД

Дмитровський Дмитро	1400
Домбровський Мар'ян	1100
Півень Анатолій	2300
Савчин Андрій	2000
Сендзік Мирослав	1000
Станицький Іван	9.200
†Харченко Василь	3200

ТАСМАНІЯ

†Глухан Микола	2060
ДУРИЧ Йосип	15.000
Мінько Меланія	1050

А.С.Т.

Турчик Віталій	3700
Ющук Іван	1000

АНГЛІЯ

Левченко Семен і †Ольга	5032
-------------------------	------

КАНАДА

Рудницький Ярослав	1000
--------------------	------

ДОБРОДІЇ

НПВ

Бойко Степан	500	Павлух †Юстин і Марія	520	Рудик Д.	600
Брецько Микола	500	Пелех Михайло	500	Кснсистерія УПЦА	500
Василик Степан	500	Прендецький Йосип	500	Сорока Петро	500
Гордієв Ігор і Люба	530	Радкевич Роман і Ірина	600	Харуцький В.	710
Григорович Борис	500	Ссюз Українок НПВ	600		
Гринюк Дмитро	500	Стеткевич Роман	500	ПІВДЕННА АВСТРАЛІЯ	
Грицай Йосип	500	Тарнавський Дмитро	500	Беркета Василь	500
Даюк-Ігнатюк Антоніна	700	УЛТА	500	Жежер Олекса	600
Дорошенко Анна і †Микола	900	Чайка Іван	500	Керінь Юрій	500
Дума Теодор	550	Чекалюк Володимир	560	Новосільський Роман	590
Завада Іван	500	Чор †Віктор і Ірина	500	о. Н. Плічковський	550
Ільків Іван і Ольга	585	Янчук Василь і Анна	500	Ростек Зенон і Ліда	500
Качан Ольга	500			Слободян Василь	500
Кіт Степан	600	ВІКТОРІЯ		Стрілецький А.	550
Козел Петро	500	Булка Андрій	500	Федорук Григорій	500
Кордовський Анатолій	500	Булка Оленка	500	КВІНСЛЕНД	
Корецький Михайло і Тетяна	500	Гіммельрайх Кость	500	Шанковський О.	600
Ладанай Семен	500	Грещук Петро	754		
Лалак Іван	500	Ессендонська Катедра УПЦА	500	А.С.Т.	
Мацак Андрій	500	Лисенко Василь	500	Гаврилів Андрій і Марія	500
†Надольський Остап	550	Маланчин Михайло	500	Гарасимів О. і С.	600
«Наша Майбутність», кооп.	500	Михайлів Василь	500	Жуківський Анатолій	500

НПВ

†Абрамович Василь	150.00	Гаран Євген	100.00	Дехніч Юрій	100.00
†Андрейв А	200.00	Гарасимів Теодора і Михайло	100.00	Дехніч Роман	100.00
Андрусів Богдан	120.00	Гевик Демян	320.00	Децько Іван	100.00
Андрушків Н.	100.00	Герасимюк Іван і Тетяна	100.00	Дикий Осип	140.00
Ардір Маргарета	100.00	Герасимів І.	200.00	Дібрівний Іван	200.00
†Бабій Тома	100.00	Герасимович І.	100.00	Дмитрів Петро	100.00
Балик Степан	250.00	Гінчак †Микола і Анна	220.00	«Дніпро», Укр. Кред. Спілька	350.00
Балицький Бронка	100.00	Гладкий Василь і Дарка	250.00	Добрянський Теодор	120.00
Балко Степан	100.00	Глуховський Володимир	100.00	Демітряк Василь	100.00
Берегуляк Гандзя	120.00	Голобродський Юрій	100.00	Дошак Степан і Марія	100.00
†Батуринський Микола	250.00	о. Голокіз Г.	160.00	Драган Данило	100.00
Безик Петро і Розалія	100.00	Голубко Михайло	100.00	Дусь М.	200.00
Бей Григорій і Наталія	100.00	Гоман Йосип	100.00	Єднюк І.	120.00
Бичко Богдан	100.00	Гоповська С.	400.00	Жестовський Іван	100.00
Білик †Петро і Марія	200.00	Грабовинський Григорій	140.00	Загородний Володимир	200.00
Боднар Іван	100.00	Гривка Теодор	100.00	Зарубайко Дмитро	102.00
Боднарук Іван	200.00	Гриневиц Йосип	100.00	Іванець Юрій	100.00
Бойко Йосип	100.00	Гриців Р.	140.00	Іванчук Василь і Олена	200.00
Борщ Василь і Розалія	110.00	Гугляк Михайло	100.00	Івахів Андрій	100.00
Босак С.	100.00	Гузійчук Марія	100.00	Ілин Михайло	200.00
Боцько Василь	100.00	Гаран Степан	100.00	Ільків Дмитро	200.00
Бр-во і С-во УАПЦ, Гомбуш	200.00	Гаркоф Євгенія	100.00	Кабан Петро	100.00
Брус Іван	100.00	Герзанич Михайло	200.00	Кабан Цех	220.00
Бурій Василь	200.00	Гец Осип	100.00	Каменецький Олександр	100.00
Валіхновський Євстахій	100.00	Гец Софія	100.00	Касанчук Степан	100.00
Варчак Іван	100.00	Гродзіцький Ю.	100.00	Качоровський Тадей	100.00
Василинка М.	100.00	†Гураль Михайло	100.00	Квасниця Іван	100.00
Великий Григорій	100.00	Гут Володимир	100.00	Кейс Василь	100.00
Винарчик Микола	375.00	Гут Євген	100.00	Кенцало Михайло	100.00
Віткович Стефан	100.00	Гут Ігор	200.00	Клименко Павло і Д.	100.00
Вовк Анатолій	100.00	Гут Юрій і Ірина	200.00	Кобзан Михайло	200.00
Вовк Микола	200.00	Данилюк Іван	100.00	Кобрин Іван	100.00
Волощук М.	250.00	Даців Домна	100.00	Коваленко Іван	100.00
Габрицук Василь	170.00	Дем'яненко Юрій	125.00	Коваль Павло	100.00
Гаврилюк О.	110.00	Денисенко Леснід	100.00	Ковальський Осип	100.00
Гаврильців С.	350.00	Денко Микола	200.00	Ковальчук А. Павло	100.00
Гайдук †Григорій і Анна	100.00	Дереш Катерина	100.00	Ковальчук І. Ольга	100.00

ФУНДАТОРИ

ФУНДАТОРИ

Ковальчук Л. Карло	100.00	Нестор Гр.	130.00	Сметанюк Микола	180.00
Ковальчук М. Кристіян	100.00	Нечипорук Белінда	100.00	Союз Українок ім. О. Пчілки	200.00
Ковальчук Николай	100.00	Нечипорук Соня К.	100.00	Спесивий Леонід і +Євгенія	110.00
Ковальчук Олександр	100.00	Нич Петро	100.00	Станкевич Андрій	100.00
Ковальчук Тома	100.00	Нищук Микола і Наталка	100.00	Стахів Волод. і Анастасія	250.00
Когут Роман	275.00	Ніс Петро	220.00	Степанів В.	184.00
Козак Михайло	220.00	Новицький Володимир	100.00	Стопюк Петро	100.00
Кононенко Григорій і Емілія	350.00	НТША	100.00	Строкон Андрій	200.00
Константинок Йосип і Марія	100.00	Нюнька Іван	110.00	Строкон Стефанія	100.00
Корженівський Ол. і Ліда	130.00	Огриновський Ів. і Анастасія	150.00	Студентська Громада в Сідней	
Корінець Тихин	200.00	Оловаренко Василь і Євгенія	120.00		200.00
Король Петро	129.00	Ольшевський Іван і Зіна	100.00	+Супруненко Григорій	100.00
Корчинський Лев	100.00	Особа Богдан і Юлія	200.00	Сухенко Віктор	100.00
Костка Володимир	100.00	Островський +Вол. і Зеновія	175.00	Сушко Василь	100.00
Костюк Павло	100.00	Павлишин Михайло	100.00	Темник Богдан	402.00
Коцан Панько	210.00	Павлишин С.	200.00	Тимоць Григорій	125.00
Коцко А.	100.00	Павлів Василь	102.00	Тиравський Вадим і Наталія	100.00
Коцко Мирослав	229.37	Павлів Василь (Ріверстон)	100.00	+Ткачук Михайло	300.00
Коцюба Тарас	110.00	Пагута Микола	100.00	Ткачук Петро	305.00
Кошарський Омелян і Іванка	100.00	Писарський Федір	100.00	Томашек А.	102.00
Кошарський Юрій і Галя	100.00	протопресвітер Пігулевський		Трой К. М. і О.	200.00
Креховець А. С.	100.00	Олександр і Марія	200.00	Тур Павло і Стефанія	100.00
Крекча А.	200.00	Пікулик Мик. і Катерина	100.00	Турцевич Н.	100.00
Кривченко Андрій	100.00	Плавайко Юрій	100.00	Урдек Василь	200.00
Кричко Василь	150.00	Пластова Станиця, Сідней	100.00	У.-А. Клюб, Воллонгонг	100.00
Кріслатий Михайло і А.	250.00	+Побігушка Теодор	120.00	УАПЦ в Блектавні	100.00
Кулина Мар'ян	100.00	Пось Григорій	200.00	УАПЦ в Гомбуші	100.00
Кулішак Григорій	100.00	Придун Богдан	100.00	УПЦерква в Ньюкстелі	100.00
Кульчицький Едвард і Ірина	150.00	Придун Йосип	170.00	УГ в Блектавні	100.00
Лалак Андрій	250.00	Приказ Степан	100.00	УГ в Ньюкастелі	461.00
Лисий Іван і Стефанія	200.00	Приказа Григорій	100.00	УГ СТ. Меріс	302.29
Лисовець Степан	287.00	Процюк Григорій і Марія	100.00	Федорів О.	365.00
Логуш Йосип	100.00	Пукальська Олександра	100.00	Федоюк В. С.	100.00
Лозинський Тома	100.00	Пулишій Юліан	100.00	Фурик Микола	110.00
Луговський Василь	100.00	Рибак Юліан і Тетяна	250.00	Хміль Григорій	150.00
Лупька Люба	100.00	Рибій Василь	107.00	Цигилик Теодор	100.00
Майка Орест	100.00	Ридзик Петро	100.00	Цимбалій Максим	100.00
Максим А.	100.00	Різник М.	100.00	Цимбалюк Сергій	210.00
Максимчук А.	100.00	Ропіцькі Ліда і Юрій	100.00	+Чаплинський Володимир	105.00
Малинич Іван	100.00	Рудка Володимир	200.00	Чскула Іван і Федора	100.00
Мамчук С.	100.00	РУНВ, Станиця Київ	100.00	Шафранський Станислав	100.00
Мартинюк Іван	100.00	+Савалага Василь	100.00	+Шиголя Іван	100.00
Марунчак Степан	100.00	+Савалага Стефанія	100.00	Шишка Ілько	100.00
Марцінюк Іван	100.00	Сагайдак О.	100.00	Шмадло Володимир	100.00
Масляж М.	100.00	Сакалюк Петро	100.00	Шмигирин Федір і Анна	150.00
Матвісик Іван	100.00	Салівон Марія і Михайло	100.00	Штик Микола	400.00
Мацьків Богдан	100.00	Салієнко М.	100.00	Шугита Іван	180.00
Меленчук Осип	200.00	Саракула Людмила і Степан	125.00	Шумський Марко	100.00
Менцінський Юрій	260.00	Сас Н.	100.00	Шух Володимир	100.00
Микитюк Василь	100.00	Сачко М.	100.00	Щепна Михайлина	100.00
Мисак Степан	100.00	Семенець Л.	350.00	Шербань Борис	105.00
Мілляр Р. П.	100.00	Семків Степан	100.00	Юрчилюк Михайло	100.00
Мільчаковський М.	200.00	Семусь Петро	200.00	Яндзьо А.	100.00
Місяйло Михайло	100.00	Сивак Осип	200.00	+Яніш Іван	170.00
Москаль Марія	100.00	Сидоренко Іван і Анна	100.00	Яніш Осип і Ярослава	100.00
Москаль Олександра	100.00	Сімановський В.	100.00	Янківський Іван	120.00
Мулик Степан	120.00	Сінкович Даяна М.	100.00	Яськевич Левко і Галя	100.00
Нагірний Йосип	100.00	Сінкович Маріне С.	100.00	Яськевич Сава	200.00
Назімек Іван	100.00	Сінкович Сімон К.	100.00		
Наконецний Володимир	200.00	Скрипченко Кляра	200.00	ВІКТОРІЯ	
Намурен Павло	200.00	Слободян Дмитро	100.00	Адамович А.	220.00

ФУНДАТОРИ

†Александрів Іван	120.00	Савчак Катруся	100.00	УГПА	100.00
Бевз О.	100.00	Сарахман М.	230.00	Федоюк Володимир	100.00
Беркета Іван	240.00	Св. Успінська парафія УАПЦ	250.00	Федько Василь	100.00
Бстте Зіна	100.00	Св. Троїцька парафія УПЦА		Чорний Йосип	100.00
Бучма Іван і Ольга	200.00	Карлтон	250.00	Чубатий А. і Галя	100.00
Буштетт Володимир	100.00	Семененко В.	100.00	КВІНСЛЕНД	
Буштетт Євген	390.00	Сестрицтво УПЦА, Ессендон	100.00	Благий Михайло	100.00
Воротнюк Б.	200.00	Слинько Іван	100.00	Вайда Василь і Марія	200.00
Воротнюк Валентина	100.00	Сорока Борис	250.00	Горілченко Гр.	105.00
Вороневич Е.	375.00	о. Стасинин Борис	110.00	Мізин О.	200.00
Встерфол Д.	250.00	†Стефанів Богдан	184.00	†Мілляр Наталія	110.00
Гайдук Таня	100.00	Тимченко Григорій	250.00	Плигін Олександр	200.00
Гвоздецький Яків	130.00	Товстоп'ят Василь	100.00	Савран М.	100.00
Гевко Ярослав	100.00	УГВ, Філія Ст. Альбанс	100.00	Савчак Юрій	100.00
Глуханіч Андрій	110.00	УГВ, Філія Джілонг	120.00	Ступак Марія	300.00
†Грушецька Неоніла	100.00	УГВ, Філія Нобл Парк	100.00	УГ Квінсленд	100.00
†Грушецький Іван	200.00	УГВ, Філія Ньюпорт	150.00	Федорняк В.	200.00
Гук Василь	100.00	УГВ, Філія Саншайн	100.00	Холявінський Роман	100.00
Гарбів І.	100.00	Укр. Бапт. Церква	200.00	Холявінський Т.	100.00
Гіжовський Роман Б.	100.00	Укр. Школа в Ессендоні	100.00	Чорний Станислав	100.00
Данчук Мирослав і Маруся	100.00	Укр. Школа в Саншайні	200.00		
Дейко Володимир	100.00	УЦШРада	100.00	ЗАХІДНЯ АВСТРАЛІЯ	
Демчук Олександр і Марія	100.00	Федорко Анастасія	100.00	Бабій Катерина	100.00
Джуфер Іван	100.00	Фіялка Осип	100.00	Жиленко Анатолій	150.00
Дикун Михайло	120.00	Цюпак Петро	100.00	Коваль Володимир	100.00
Дорник Іван	110.00	Чучман Іван	100.00	Конюхівський Сергій	100.00
Дудинська Л.	100.00	Шевченко Всеволод	100.00	Крамарчук Ярослав	100.00
Дурнота Данило	100.00	Шемет Богдан	100.00	Липка Анатолій	120.00
Задорожний М.	155.00	Шкільна Рада Вікторії	100.00	Липка Віктор	100.00
Кардаш Петро	100.00			Липка Наталія	100.00
†Кліменковський Іван	100.00	ПІВДЕННА АВСТРАЛІЯ		Липка Семент	100.00
Коваль Іван	225.00	Боднар Василь	100.00	Матіяш В. (збірка)	120.00
Корінь Галина	100.00	Бондарук С. А. М.	100.00	Менцінський †Осип і Марія	300.00
†Коробка Павло	135.00	Братство Св. Покрови	100.00	с. Мєвчан Валентин	100.00
Кравченко Іван	120.00	Бурденюк Ярослав і Дарія	185.00	Поттер (п-і)	100.00
Крамарчук У.	100.00	Віланд Карло	110.00	Редько Олександр	150.00
Куціль Маріян	100.00	Говерля Укр. Кр. Спілька	250.00	Решетюк-Парсонс Люся	100.00
Лазорко Роман	150.00	Григорців Северин	100.00	Св. Миколаївська парафія	100.00
Ленківський Петро і Оріся	250.00	Грецул Іван	255.00	СУ ім. О. Теліги в Перті	100.00
Ліга Визволення України	100.00	Зозуля Ларго	162.00	Теплий Йосип	100.00
Ліщук Петро і Данка	200.00	Каленюк Іван і Павліна	100.00	†Тимчук В.	200.00
Ляхович Андрій	200.00	Каздоба Кузьма	100.00	УГ в Перті	131.00
о. Лящук Дмитро	150.00	†Карпенко-Шварко Григорій	100.00	ТАСМАНІЯ	
Макогон М.	100.00	Ковальчук Іван	100.00	Ділоха Іван	525.00
Малиновський Петро	100.00	Комар Олекса	170.00	Когут Василь	100.00
Мацібурко А.	100.00	Мисак Степан	100.00	УГ в Гобарті	400.00
†Микитенко Дмитро	150.00	Місцяло Михайло	100.00	А.С.Т.	
Михайлів Валеріян	100.00	Олесницький Р. і А.	100.00	Литвин Василь	100.00
Муць Степан	120.00	Онопко Люїза	150.00	Місько Степан	100.00
Німко В.	150.00	Пасічинський Теодор	100.00	Онішко Сергій і Людмила	120.00
НТШ(В)	100.00	Решетюк С.	100.00	НОВА ЗЕЛАНДІЯ	
Олійник †Василь і Юлія	330.00	Решко І. і К.	200.00	о. Семенчук Гр.	207.70
Панасгір Кузьма і Надія	200.00	Св. Покровська парафія	150.00	США	
Пирч Степан	250.00	Соловій Іван	100.00	Китасти Григорій і Анна	100.00
Підлісний М.	160.00	Союз Українських Комбатантів	180.00	Степаненко Микола	100.00
Поцілуйко Віктор і Ліда	300.00	Трушкевич Степан	100.00		
Рудик Д.	400.00				
Савчак Галя	100.00				
Савчак Григорій	100.00				

З М І С Т

	Стор.		
Дедикація	2	Васильчук Микола і Ольга	66
Леонід Денисенко	2	†Виклинець Осип	71
Слово проф. Яр. Рудницького	3	Відділ СУ ім. О. Басараб	51
Слово Віцеканцлера	3	Відділ СУ ім.О.Кобилянської	53
Українознавство в Австралії	4	Відділ СУ ім.Н.Кобринської	52
Деклярація	6	Відділ СУ кн. Ольги	52
Дирекція ФУСА 1983-84 рр.	7	Війтович А. і Гриневич Т.	38
Студентська Громада в Сіднеї	8	Волошинович Антон	47
		Гаврилів Олекса і Ірина	39
Проф. д-р Яр. Рудницький	9	Гіммельрейх Кость П.	69
Коротка історія ФУСА-КУА	10	Грещук Т. і П.	38
Катедри Українознавства...	15	Гордієв Гурій і Люба	36
Конвенція ФУСА-КУА	18	Гутник Йосип	44
Академічна Рада:		†Глухан Микола	70
Ярослав Рудницький	21	Гоян Михайло	64
Ольга Качан	21	Грещук Петро	56
Ігор Гордієв	21	Гривнак Григорій і Анна	40
†Том Бабій	22	Гура Іван	63
Володимир Мотика	22	Гут Богдан, Софія і Євген	30
Марко Павлишин	22	Данилюк Антін	57
Володимир Чекалюк	23	Данько Іван і Галя	32
Галя Кошарська	23	†Дем'яненко Анна	44
Христя Місько	23	Денис Іван	26
Микола Степаненко	24	†Дзівак А. (архидиякон)	56
Євген Гаран	24	Дібрівний Іван	39
Олеся Розаліон	24	Дідух Михайло	42
Лев Гаврилів	24	Добровний Степан і Анна	35
Стейтові Представництва	25	Домович Василь і Ліда	35
Філантропи і меценати:		Драган Роман	43
Андриц Іван і Віра	38	Дубик Гліб і Алла	36
Атаманюк Петро і Катерина	37	Дума Теодор	35
Бажул Григорій і Людмила	31	Дурич Йосип	26
†Базалицький Григорій	71	Дуфинець Іван	67
Байбара Іван	38	Євсевський Микола	29
Баран Михайло і Галя	37	Завада Іван	43
Барановський Є. і Н.	37	Завадський Володимир	28
Безкоровайний М. і М.	31	Заєць Євген і Катерина	34
Бирчак Григорій і Віра	66	Зраїтель Іван	44
Борець Юрій і Тетяна	40	Ігнатюк-Даяк Антоніна	44
Борисюк Генадій	68	Ільків Іван і Ольга	43
†Борисюк Володимир	63	Карпенко Кость	58
Босій Гордій	58	Касіян †Петро і Стефанія	69
Брецко Микола	38	Кирлик Іван	64
Брозницький Іван	32	Козар Іван	45
Бурковський Павло і Єва	39	Кіт Степан	45
Буряк Олександр	33	Когут Григорій і Емілія	44
Бутилевич Захар	29	†Колодницький Омелян	29
†Василик Степан	70	Колідники в Мельбурні	71
Василів Катерина	42	Кооператива Карпати	54
Васильюк Йосип і Анастасія	40	Кооп. Наша Майбутність	53
Ватилюк Йосип і Ірина	40	Кордовський Анатолій	45
Василько Олекса	56	Коцюмбас †Яр. і Софія	36
		Кошик Володимир і Марія	42
		Кравченко Петро і Вал.	48
		Кревнюх Ілько і Софія	64
		Кривов'яз Ярослав	70
		Кудринський Сергій	67

Стор.

Філантропи і меценати:

†Кучер Іван	45
†Лазорська Лідія	43
Лалак Іван і Володимира	33
†Левицький Микола	68
Левченко Семен	28
Лилик Іван	44
Лисенко Степан	55
Луців Йосиф і Анна	33
Ляхович †Теодосій і Вячесл.	57
Маланчин Михайло	62
Мандичевський В. Е.	63
Марушечко †Василько	46
Марушечко Меланія і Вас.	46
Мединський Мих. і Марія	47
Мирон Іван	48
Михайлів Василь	56
Мінко Мелянія Ярослава	68
Мороз Олексій і Катерина	45
Мороз Петро	42
Мороз Василь	43
Ней Теодосій	48
Оришкевич Ярослав	47
†Павлух Юстин	60
Парахоняк Ярослав і О.	68
Пелех Михайло	45
Петрівський †Осип і Марія	59
Півень Анатолій	29
Пінчик Юрій	56
Плічковський Н. (протопр.)	65
Плоскодняк Йосип і Ольга	41
Подригуля Василь (о.)	61
Подригуля Уляна	48
Полішко Волод. і Тетяна	65
Пона Осип і Євгенія	58
Прендецький Йосиф	46
Прокопів Ярослав	54
Радіон Степан	31
Редактори укр. радіо	49
Редько Олександр	63
†Різник Яків	71
Рогожинський †Йосиф і А.	41
Савчак Володимир	34
Савчин Андрій	54
Сакало Василь	70
Сандуляк Юрій	41
Сендзік Мирослав	53
Свідерський М. і Г.	32
Сидоренко Валентина і Вал.	67
Симоненко Федір	41
Сірий Іван	41
Скиба Михайло і Ліда	64
Скірин Йосип і Параскевія	70
Слободян Василь	70
Соловій Дмитро і Ядвіга	68

Сорока Володимир	28
Сорока Микола і Євдокія	69
Союз Українок НПВ	51
Станицький Іван	27
Станкевич А.	64
Стельмах Степан	28
Стеткевич Роман	48
Стецюк Яків	42
Стришинський А. М. (о.)	59
Стрільчук Йосип і Марія	71
†Струхманчук Василь	54
Суховерський Володимир	41
Темник Любомир і Анна	60
†Тимчук Василь	70
Тихонький Степанія і Марія	56
Трапля Кузьма і Ліда	67
Третяк Юрій, Єлис. і Василь	60
Турчик Віталій	29
УГ Кабраматта-Ферфілд	50
УГ Меррілендс, Гр., Гілфорд	54
УГ Сефтон, Б. Гіл і Ч. Г.	50
Фільварків Антоніна і Мик.	69
Фокшан Василь	55
Хамула Анна	27
†Харченко Василь	28
Хвиля Степан і Стефанія	33
Чемний Володимир	57
Черкаський Олексій	61
†Чор Віктор	49
Чокула Петро і Оля	58
Чудакевич Павло і Лідія	49
Шегедин Мир. і Станислава	62
Шехович Бовдан і Ірина	47
Шкикавий Петро і Анна	35
Шока Радіон	27
Шпаргала Володимир	60
Шпитка Іван і Люба	49
Шушняк Павло і Станислава	67
Щирба Теодор і Катерина	62
Ющук Іван	66
Якимів Дем'ян і Розалія	61
Янчук Василь і Анна	57
Янчук Дмитро і Анна	54
Яременко Микола	67
Яськевич Тарас	55
Яцишин Мик. і Параскевія	61
Основоположники	72
Загальний список жертводавців:	
Меценати	73
Добродії	75
Фундатори	75
Зміст	78
Видання ФУСА	80

ВИДАННЯ ФУСА

Prof. Geo. W. Simpson: UKRAINE, The Origins of its Name
(Sydney — Canberra, 1978)

Ярослав Рудницький: УКРАЇНСЬКА МОВА, її початки, історія й говори
(Сідней — Канберра, 1978)

Ярослав Рудницький: УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС
(Сідней — Канберра, 1978)

Published by The Ukrainian Studies Foundation in Australia,
P.O. Box 270, Lidcombe, N.S.W. 2141
Printed in Australia by Zaphod Printing Pty. Ltd.